

enerji panorama

TÜRKİYE ENERJİ VAKFI

BU PATRONLARIN

ARKASINDA

KİM VAR?

NACİ KOLOĞLU

NİHAT ÖZDEMİR

MEHMET CENGİZ

3 yılda
5 milyar
dolarlık ihale
kazanan
'üç ortak'ın
ihale
stratejisi...

BAŞARININ **PÜF**
NOKTALARI

Ankara'da enerji
koridorlarında
'Borsa' konuşuluyor?

Petrolde yeni
denetim yasasının
şifreleri

Otoparka
girmeli mi
girmemeli mi?

KURULUSU 7 MART 1923.
İLK ARAMA ÜRETİM LİSANSI.
İLK ELEKTRONİK POMPA. İLK AKARYAKIT
KALİTE KONTROL MERKEZİ. İLK FARKLILASTIRILMIŞ
PERFORMANS YAKITI SHELL V-POWER.
TÜRKİYE GENELİNDE 13 DEPOLAMA TESİSİ.
SHELL HAVACILIK İLE 11 HAVAALANINDA İKMAL.
SHELL DENİZCİLİK DENİZ YAGLARINDA
PAZAR LİDERİ. **SHELL UPSTREAM TURKEY** İLE
PETROL VE GAZ ARAMA. DERİNCE
TESİSLERİ'NDEN **46 ÜLKEYE MADENİ YAĞ**
İHRACATI. YAKLAŞIK 12 BİN KİŞİYE İSTİHDAM.
TÜRKİYE VE DÜNYADA ALTIYILDIR
MADENİ YAĞ PAZAR LİDERİ.
10. KEZ **TÜRKİYE'NİN EN BEĞENİLEN ŞİRKETİ.**
ÇEVREYE DUYARLI, GELECEĞİ DÜŞÜNEN.
TÜRKİYE'YE EN İYİYİ SUNMAK İÇİN ÇALISAN.
CATALHÖYÜK ARKEOLOJİK KAZI ÇALIŞMALARINA
16 YILDIR DESTEK. YOL EMNİYETİ VE
YAKIT **TASARRUFU** İÇİN BİNLERCE KİŞİYE EĞİTİM.
SHELL ECO-MARATHON İLE GENÇLERİ
ALTERNATİF ENERJİLERE TESPİK ETME.
SHELL UPSTREAM TURKEY İLE

DOLU DOLU GEÇEN 90 YIL!

Türkiye'ye küresel bir dünya markası olarak geldik, zamanla Türk halkının gönlünde yerel bir değer olduk. 1923'te başlayan yolculuğumuz, bugün başta akaryakıt ve madeni yağ olmak üzere, petrol ve gaz arama, havacılık, denizcilik satışları, doğal gaz ve kimya gibi pek çok farklı sektörde devam ediyor. Uzun vadeli yatırım stratejimizle enerjinin tüm alanlarında faaliyet gösteriyor, sektöre öncülük ediyoruz. Yatırımlarımız ve üstün teknolojiğimizle Türkiye'nin gelişmesine katkı sağlıyoruz. 90 yıldır bizimle yol alan iş ortaklarımıza, müşterilerimize ve çalışanlarımıza teşekkür ederiz. Beraber geçirdiğimiz 90 yılın ardından geleceğe doğru birlikte ilerliyoruz.

90

YIL SHELL TÜRKİYE

1923-2013

YEDAŞ, 2019 yılında kurumsal ve operasyonel alanda Avrupanın ilk 10 şirketi arasında olmak hedefi doğrultusunda faaliyet bölgesindeki 1.7 milyon müşterisine sürekli ve kaliteli elektrik dağıtım hizmeti sunmaktadır.

YEDAŞ'IN MÜKEMMELLİK YOLCULUĞUNDA SEKTÖRE KAZANDIRDIKLARI...

- SAP ERP'nin 8 modülünü canlı sistemde kullanmaya başladı.
- SCADA (Supervisory and Data Acquisition) SAP IS-U ve GIS ile entegrasyon sağlanarak şebekeye uzaktan erişim projesine başladı.
- GIS (Geographical Information Systems) çalışmaları tamamlandı.
- GIS, SCADA ve AMR ile entegre çalışacak SAP IS-U projesi çalışmaları başladı.
- Master Plan ve Dijital Şebeke Modelleme Projesine başladı.
- ODTÜ Teknokentte Ar-Ge ofisinde sektöre yönetik teknoloji ve inovasyon projesi çalışmalarına başladı.
- Dünyada ilk 500 şirketten sadece % 30'unun uygulamakta olduğu Mükemmellik Modeli & Balanced Score Card modellerinin bir arada kullanıldığı uluslararası kabul görmüş şeffaf yönetim sistemini uygulayan YEDAŞ EFQM 'Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi' ile taçlandırıldı.
- Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği/Corporate Responsibility Europe (CRE) tarafından düzenlenen "İşletme 2023; Cumhuriyetin 100. Yılında Kurumsal Sosyal Sorumluluk Pazaryeri" Organizasyonu'nda; "Yılın Kurumsal Sosyal Sorumluluk Birincilik Ödülü" ve "Sürdürülebilir Kalkınma Ödülü"nü aldı.
- KalDer (Türkiye Kalite Derneği) ile Ulusal Kalite Hareketi 'İyi Niyet Bildirgesi'ni tüm çözüm ortağı firmaları ile imzaladı.
- 'Küresel İlkeler Sözleşmesi' imzalanarak Birleşmiş Milletler üyesi oldu.
- Gas & Power Yayın Gurubu tarafından düzenlenen Türkiye 3. Enerji Zirvesi'nde; Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanında "ALTIN VOLTAJ" ödülü aldı.
- ISO 14001 Çevre Yönetimi Sistemi, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi belgelerini alan ilk ve tek elektrik dağıtım şirketi olan YEDAŞ ISO 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi belgelerini de aldı.

İÇİNDEKİLER»

YATIRIM

10

Sektörden yeni yatırımlar

Polat Enerji, rüzgarda kapasite artırma kararı aldı... Sektörden yeni yatırım, kapasite artırma, lisans ve yeni işbirlikleri...

HABER

18

İller Bankası'ndan yerele destek

Yerel yönetimlerin yüksek enerji faturaları, 2015'ten itibaren kabarcak. İller Bankası Proje Müdürü Erdi Kapusuz, kurumun belediyeler için geliştirdiği yeni sistemler hakkında bilgi verdi.

POLEMİK

42

Otoparka girmeli mi girmemeli mi?

Bu yılın ana konularından biri LPG'li araçlar ve otopark tartışması olacak. Sanayi Bakanlığı'nın başlattığı yeni çalışmanın ayrıntıları ve "Ne çektin be LPGseven" hikayesi...

DÜNYA

44

Fosil yakıtı ilgi korkutuyor

Ekonomik krizle birlikte ülkelerin yenilenebilir enerji kaynaklarına olan ilgisi dünyanın geleceğini tehdit ediyor. UAE uyarıyor...

HABER

22

Elektrik mevzuatı yeni baştan

Sektörün 'düzenleyicisi' EPDK gündeminde yeni elektrik yasa-sı var. Kanunun getirdiği değişiklikleri yerine getirme sorumluluğu taşıyan EPDK kurul üyelerinin zorlu gündemi.

KAPAK**28****Türkiye'nin konuştuğu patronlar**

Enerji dağıtımında sektör lideri olmaya doğru ilerleyen 3 holdingin 'ihale kodları'. Nasıl kazanıyorlar?

RÖPORTAJ**38****Doğalgazda revizyon yapılmalı**

EWE Turkey Holding CEO'su Bekir Sami Güçlü Türkiye'de doğalgaz piyasasında revizyon yapılması gerektiğini söylüyor. Güçlü, 'doğalgazın depolanmasının tek şartı da bu' diyor...

ANALİZ**36****Petrol piyasasının yeni şifreleri**

Değişen kanunlar petrol sektörünün yapısını değiştirecek. Hem idari para cezaları artırıldı hem de hapis cezaları ...

İZLENİM**26****Barış süreci 'enerjisi'**

Barış süreciyle birlikte 'enerji deposu' olan Doğu ve Güneydoğu'da değişim de başlayacak. Bilgin Enerji'nin Elazığ ve Tunceli yatırımları bu değişimin sinyallerini veriyor.

SOSYAL SORUMLULUK**46****YEDAŞ'a Avrupa'dan ödül**

Elektrik dağıtımında 2.5 yılı geride bırakan Çalık YEDAŞ, Avrupa'da sosyal sorumluluk ödüllerinin abonesi oldu... Nurettin Türkoğlu 'işin sırrı'nı anlattı...

Yola çıkarken

Türkiye enerji sektörüne ilişkin yıllardır yayın yapan, aylık, iki aylık, üç aylık, çok sayıda dergi var. Bir o kadar da internet sitesi... O halde “yola çıkarken” öncelikle okurlarımızın “Neden yeni bir sektörel yayıncılık?” sorusuna cevap vermemiz gerekir. Cevabımız aslında çok basit, habercilik yapmak için...

Türkiye enerji piyasası, son yıllardaki gelişimi ile sadece ülkemizdeki değil dünyadaki özel sektörün de ilgi alanında. Bakanlığı, ilgili kurumları, piyasa kanunları ve diğer mevzuatı, düzenleyici kurumu ve özel sektörü ile sürekli bir değişim ve gelişim gösteriyor.

Sadece ülkemizin değil dünyanın önemli şirketleri Türkiye pazarında milyar dolarlarla ifade edilen üretim yatırımlarına başlıyor ve birçok şirket de piyasanın genel gelişimini yakından takip ederek pozisyon almak için hazırlık yapıyor.

Piyasa tarafları açısından bilginin önemi giderek artıyor. Mevzuatın, düzenleyici kararların, lisanslandırma süreçlerinin, kaynakların dağılımının, teşvik mekanizmalarının nasıl işlediği ve bundan sonra nasıl gelişeceği konularında bilgi sahibi olmak en önemli unsur haline geliyor.

Enerji Panorama, bu panoramaya haber ve bilgi odaklı bir katkı sunmak için yola çıkıyor. Sadece güncelin değil, gelecekte olacağın da olması gerekenin de tartışmasını yapmak istiyor. Bunu güçlü bir haberciliğin yanı sıra sektörün ehil isimlerinin görüş, makale ve diğer katkıları ile şekillendirmek üzere uzun bir hazırlık döneminin sonunda sizlerle buluşuyoruz.

Enerji piyasasının karar vericilerinin nasıl bir sektörel yayın istedikleri sorumuza verdikleri cevaplarla genel çizgi ve içeriğimizi oluşturduk. Örneğin sektör, elektrik dağıtım ihalelerinde öne çıkan şirketlerin bu süreci nasıl kotardıklarını merak ediyordu, bu konuyu zengin bir söyleşi ile kapağımıza taşıdık. Cengiz-Limak-Kolin ortaklığının ekip-leri ihalelere nasıl hazırlandıklarını, taktiklerini, ihalelerde ve sonrasında yaşadıklarını Enerji Panorama okurlarına anlattı.

Bir başka örnek: Sektör, 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun eleştirel bir değerlendirmesini istiyordu. Bu konuya giriş yaptık. Kanun sonrası değişecek ve adeta yeni baştan yazılacak mevzuata dair değerlendirmeleri de bir başka yazımız ile okurlarımızın dikkatine sunduk.

Sektör, Enerji Piyasaları İşletim Anonim Şirketi’nin kuruluşuna yönelik kulisleri merak ediyordu, araştırıp yazdık. Tüketiciler kapalı otoparklara otogazlı araçların nasıl girebileceğini merak ediyordu, mevcut durumu ve ne olması gerektiğini soruşturarak kaleme aldık. Sosyal sorumluluk projelerinden, ülkemizin doğusundan dünyanın doğusu Çin’e kadar enerji sektörü eksenli izlenimlerimizi paylaştık. Bu listeyi daha da uzatmak mümkün ama sözü uzatmayalım. İlk sayımızla neden yeni bir yayına ihtiyaç olduğunun cevabını da verdiğini düşünüyoruz.

Her yeni sayıda daha güçlü bir içeriği sunacağımızın sözü ile...

Murat Fırat
Genel Yayın Yönetmeni

enerji panorama
İÇİŞİLERİ KURUMU

Türkiye Enerji Vakfı’nın katkılarıyla yayınlanmaktadır.

İmtiyaz Sahibi
Liberteplus İletişim Yayın Danışmanlık

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Murat Fırat

Haber Merkezi
Neşet Hikmet
Oğuz Karadeniz
Nazlı Deniz Tezcanlı
Deniz Suphi

Sayfa Tasarım Uygulama
Minel Eren
Ahmet Karlı

Grafik
Çiğdem Öztürk

Fotoğraf Editörü
Hakan Taşlıcan

Renk Ayrımı
Nurdan Ünsal

Reklam Satış Pazarlama
Sevil Gedik

Abone
abone@enerjipanorama.com.tr

İletişim Bilgileri
Cemil Topuzlu Caddesi
Ersayın Apt.
A Blok No: 9 Daire:8
Çiftehavuzlar - Kadıköy / İstanbul
(0216) 368 66 60
Çetin Emeç Bulvarı 1322 (Eski 6. Cadde) Cadde 64/3
A. Öveçler / ANKARA
Tel: +90 312 472 86 12
Fax: +90 312 472 86 23

Basıldığı Yer
T Medya Baskı Teknolojileri A.Ş. Maltepe Mah.
Davutpaşa Cad. No: 34/1 C Blok Topkapı-İstanbul

www.facebook.com/enerjipanorama
www.twitter.com/enerjipanorama

Enerji Panorama Dergisi, Liberteplus İletişim Danışmanlık ve Yayıncılık tarafından yayımlanmaktadır.
Dergide yer alan yazı, fotoğraf, illüstrasyon, grafik ve harita gibi malzemelerden yazılı izin olmaksızın hiçbir şekilde alıntı yapılamaz. Basılan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

KISA KISA ►►

Nihayet AB Komisyonu 'enerji faslını' açacak

AB Komisyonu'nun genişlemeden sorumlu üyesi Stefan Füle, Türkiye'nin katılım müzakerelerinde enerji faslının açılmasını istedi. Avrupa Parlamentosu'ndan farklı yazılı soru önergelerini cevaplandıran Füle, "Komisyon, Türkiye'nin enerji faslında müzakerelere başlayabilmek için yeterince hazır olduğunu düşünmektedir" dedi.

Füle, enerji piyasasının düzenlenmesi, yenilenebilir enerjinin ve enerji verimliliğinin teşviki ile nükleer enerji güvenliği gibi konularda AB müktesebatına uyumu öngören enerji faslının açılmasına henüz tüm üye ülkelerin rıza göstermediğini hatırlattı. Genişleme Komiseri Füle, yargı ve temel haklar faslında da tüm üye ülkelerin henüz onay vermemesi nedeniyle resmi açılış kriterlerini Türkiye'ye iletemediklerini bildirdi.

Füle, her iki faslın AB'nin, Ek Protokol anlaşmazlığı nedeniyle Türkiye'nin katılım müzakerelerinde dondurduğu sekiz fasıl arasına bulunmadığına dikkat çekti.

Rum kesimi, limanların açılmamasını gerekçe göstererek enerji ile yargı ve temel haklar fasıllarına ilaveten iş gücünün serbest dolaşımı, eğitim ve kültür, dış güvenlik ve savunma ile adalet, özgürlük ve güvenlik olmak üzere toplam altı faslı tek taraflı olarak engelleme kararı almıştı.

BP Ultimate'i Mustafa Sandal tanıtacak

BP, Almanya'daki Global Akaryakıt Teknoloji Merkezi'nde geliştirilen 'BP Ultimate Euro Diesel' in tanıtımını İstanbul Swiss Otel'de düzenlediği toplantı ile yaptı. Ürünün tanıtım toplantısına BP'nin yeni reklam yüzü şarkıcı Mustafa Sandal'da katıldı.

Tanıtım toplantısının açılışını yapan BP'nin Türkiye Akaryakıt Ülke Müdürü Richard Harding, "Büyüme odaklı stratejimiz doğrultusunda faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. 2013 yılında da BP ailesine 40 yeni istasyon katılacak" dedi. Harding, şöyle devam etti: "Aynı zamanda BP Ultimate Euro Diesel'le de ilgili bu ürünün performansı ile müşterilerin kaliteli ürün arayışlarına yeni bir çözüm oldu. Bu ürün performans kalitesiyle müşterilerin ürün arayışına bir çözüm oldu."

BP Türkiye Akaryakıt Pazarlama Müdürü Deniz Güloğlu da "Euro Dizel üstün temizleme gücüne sahip ve önemli oranda güç ve performans katkısı sağlıyor 42 kilometreye kadar daha fazla yol yapma imkanı sunuyor" dedi.

BP Ultimate Euro Diesel'in reklam yüzü olan Mustafa Sandal, projede yer almaktan çok memnun olduğunu dile getirdi. Sandal, toplantı salonuna BP şapkasıyla gelerek önceki yıllarda yayınlanan BP reklamlarına atıfta bulundu ve 'Şapkasız Çıkıyım abi' dedi.

GAZMER' den 9 yeni kitap

Doğal gaz dağıtım sektöründe işgücü niteliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında GAZMER tarafından hazırlanan 9 adet meslek kitabı yayımlandı. Sektöre dönük çıkardığı yayınlarla tanınan GAZMER, son olarak AB projesi kapsamında, "GAZBİR-GAZMER Doğal Gaz Meslekleri Sınav ve Belgelendirme Merkezi"ni kurmuştu.

Doğal gaz sektöründe, rasyonel ve analitik bir eğitim sisteminin oluşturulması ve normlara dayalı bir belgelendirme sisteminin işletilmesi konusunda çalışmaların yürütüldüğü merkezde, nitelikli işgücü oluşturulmasına yönelik eğitimler de devam ediyor. Bu kapsamda, sınav ve değerlendirmeye tabi olacak sektör çalışanlarının ihtiyacı olan, mesleki yeterliliklerle bu mesleklerle ilişkin teknik bilgilerin yer aldığı 9 adet kitap hazırlanarak sektörün hizmetine sunuldu. Sektör profesyonellerinden oluşan teknik komisyonlar tarafından hazırlanan kitapların için ekipler 2 yıl çalıştı. Bu çalışmaların sonunda, dağıtım şirketleri, iç tesisat firmaları, müşavir firmalar, gaz yakıcı cihaz servisleri personelleri için başvuru niteliğinde kitaplar hazırlandı.

Kilis'in doğalgaz ateşini Gazdaş yaktı

Kilis'te doğal gaz dağıtımına başlayan GAZDAŞ, 1 Nisan'da Kilis Cumhuriyet Meydanı'nda bir "Gaz Yakma Töreni" düzenledi. Törene Kilis Valisi Süleyman Tapsız, Kilis milletvekilleri, Kilis Belediye Başkanı M. Abdi Bulut, GAZDAŞ Genel Müdürü Fuat Celepci ve Kilis halkı katıldı. Kilis halkı törene yoğun ilgi gösterdi.

Törende bir konuşma yapan GAZDAŞ Genel Müdürü Fuat Celepci "Bugün 1 Nisan, ancak bu bir şaka değil... Evet, doğalgaz artık Kilis'te... Bundan sonra Kilisimiz de dünya üzerindeki tüm modern şehirler gibi doğal gazın konfor ve avantajlarından faydalanacak" dedi. GAZDAŞ olarak enerji sektöründe 20 yıldır hizmet veren Zorlu Enerji Grubu'nun bilgi birikimi, uzmanlığı ve deneyimine sahip olduklarını söyleyen Celepci, "Trakya Bölgesi'nde ve Gaziantep'te 2006 yılından bu yana doğalgaz dağıtımını gerçekleştiriyoruz. Trakya Bölgesinde 153 bin, Gaziantep'te 124 bin aboneye hizmet veriyoruz. Şimdi sırada Kilis var" dedi.

Celepci altyapı çalışmaları hakkında da bilgi vererek "13,5 km çelik hat ve 163 km polietilen hat çektik, 850 adet servis kutusu montajı gerçekleştirdik. Yani şehrin altını boydan boya şebekelerle döşedik."

KISA KISA ►►

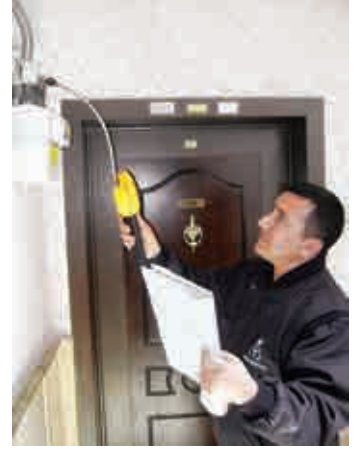
RWE ile Mön İnşaat'tan elektrik alım-satım anlaşması

Avrupa'nın önde gelen elektrik ve gaz şirketlerinden biri olan ve 2008 yılında Türkiye'de iştirakini kuran Alman enerji şirketi RWE, Mön İnşaat ve Ticaret LTD ile elektrik alım-satım anlaşması imzaladı. Türkiye genelinde yaklaşık 32 yıldır özellikle inşaat alanında birçok başarılı projeye imza atan Mön İnşaat ve Ticaret Ltd'nin Giresun'da bulunan 42 MW kapasiteli hidroelektrik santraline ait bir yıllık üretim kapasitesinin satışına dair yapılan anlaşma ile yıllık 110 GWh üretim beklenen Burçak Hes'in tüm üretimi son tüketiciye tedarik edilmek üzere RWE tarafından satın alındı.

Başkentgaz bir günde kombi değiştiriyor

Başkent Doğalgaz Genel Müdürlüğü, kombi ve şofbenlerini değiştirmek isteyen sisteme kayıtlı doğal gazlı cihazların projelerini aynı gün içinde onaylayarak kullanıma açtırıyor. Başkentgaz Genel Müdürü İbrahim Halil Kırşan, yaptığı açıklamada, "Abonelerimizin bekleme süresini kısaltmak amacıyla Acil 187 Birimi bünyesinde ekip oluşturduk. Bu ekip, sisteme kayıtlı olan aboneliklerin doğal gazlı cihazların değişim projelerini inceleyerek onaydan geçiriyor. Kombi veya şofbenini değiştirmek isteyen abonelerimiz, şirketimizden yetki almış bir firmaya tadilat projesi hazırlatıyor ve firma da projesini bize sunuyor. Proje, Acil Birimi mühendisleri tarafından inceleniyor; sorun veya eksiklik yoksa hemen onaylanıyor. Onaylı proje dosyası yetkili firma tarafından aboneye ulaştırılıyor. Abone de Alo 187'yi arayıp kontrol personeli istiyor. Haberleşme Merkezi de abonenin adresine göre, bölge acil ekiplerini yönlendiriyor. Ekipler de test ve kontrolü gerçekleştiriyor. Test ve muayenede sorun çıkmazsa, onay verildikten sonra abone yetkili servise cihazını açtırıyor" dedi.

BTC'ye sosyal sorumluluk ödülü

Bakü-Tiflis-Ceyhan Şirketi (BTC Şti.), Avrupa Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Ödülleri'nin Türkiye ayağı olan Türkiye KSS Ödülleri'nde BTC boru hattı güzergâhında girişimciliğin desteklenmesi, istihdamın artırılması, bölgesel kalkınmanın sağlanması amacıyla hayata geçirdiği "Sektörler Arası İşbirliğine Dayalı İstihdamı Geliştirme ve Girişimciliği Destekleme Projesi" ile Etkin Yönetim kategorisinde "Birincilik Ödülü"nü aldı. Ödülü BP Türkiye Kurumsal İletişim Direktörü Murat LeCompte ve BTC Şirketi Kurumsal Sosyal Sorumluluk Müdürü Şükran Çağlayan Mumcu aldı.

Proje hakkında bilgi veren BTC Kurumsal Sosyal Sorumluluk Müdürü Şükran Çağlayan Mumcu, "BTC olarak, Çukurova'da sürdürülebilir istihdam ve gelir temelinde sosyal ve ekonomik kalkınmayı desteklemek amacıyla İŞKUR ve KOSGEB işbirliği ve EDUSER Danışmanlık'ın teknik desteği ile 2008 yılında bu projeyi başlattık. Projeyle, yerel kapasiteyi geliştirerek, Adana ve Osmaniye'de Ceyhan, Yumurtalık, Kadiri ve Osmaniye merkez ilçeleri öncelikli olmak üzere bölgede yaşayan işsiz gençlerin ve mevcut işletmelerin İŞKUR ve KOSGEB hizmetlerinden daha fazla ve etkin şekilde yararlanmasını hedefledik. Proje'de BTC Şirketi'nin toplam katkısı 2 milyon doları geçti" dedi.

Keremcem, Shell FuelSave ile Tasarruf Maratonu'nu İstanbul'da noktaladı

Ünlü şarkıcı Keremcem, Shell FuelSave ile #TasarrufMaratonu kapsamında yakıt tasarrufunun önemine ve yaklaşan Shell Eco-marathon okullar arası enerji verimliliği yarışmasına dikkat çekmek için çıktığı yolculuğunu İstanbul'da noktaladı. Kendi sürdüğü araç ile Ankara- Eskişehir-Istanbul güzergâhını tamamlayan Keremcem, tüketiciler ile buluşarak yakıt tasarrufu konusunda ipuçları verdi, Hacettepe Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi'nin Shell Eco-marathon takımları ile de bir araya gelerek hem araçlarını inceledi hem de yakıt verimliliği konusunda onlarla sohbet etti. Öğrencilerden tüyolar da alan Keremcem, 17 Mayıs'ta Shell Eco-marathon'da Shell FuelSave Yılın Sürücüsü ünvanını kazanabilmek için 3 farklı ülkenin marka elçisi ile kıyasıya yarışacak.

Volkswagen'ın gazı Gazprom'dan

Volkswagen ile Gazprom doğal gazlı araçlar konusunda işbirliği yapma kararı aldı. Hannover Messe 2013 fuarı sırasında yapılan imza törenine OAO Gazprom İcra Kurulu Başkanı Viktor Zubkov ile Volkswagen İcra Kurulu üyesi Ulrich Hackenberg arasında 8 Nisan'da imzalandı.

Anlaşmaya göre Gazprom, mayıs ayından itibaren Volkswagen Motorsport yarışlarının tek doğalgaz yakıtı tedarikçisi oldu. Ulrich Hackenberg imza töreninin ardından "Gazprom'un Scirocco R Kupası yarışlarına ortaklığını memnuniyetle karşılıyoruz. Çevreyle barışık ve verimli motor sporları her daim Volkswagen'ın ana amaçlarından biri olmuştur. Bu ortaklık, iki küresel oyuncu arasındaki yol arkadaşlığının kapılarını açtı. Volkswagen uzun süredir doğal gazla çalışan araçlar üzerinde çalışmalarını sürdürüyor. İşbirliğinin sonuçlarını görmek için sabırsızlanıyoruz" diye konuştu.

Viktor Zubkov ise "Yakıt olarak doğalgaz, enerji verimliliği olan, ekolojik olarak temiz ve ekonomik ulaşım için sonsuz bir potansiyel... Gazprom için bu, iş geliştirme açısından gerek yurt içinde, gerek yurt dışında öncelikli bir saha oluşturuyor. Volkswagen'la yaptığımız bu anlaşma, Avrupa'da doğal gazın yakıt olarak kullanılmasını artırma hedefimize yönelik akılcı bir adımdır. İşbirliğimizin başarıyla sonuçlanacağına güvenim tam" dedi.

OPET 2013 yılında yüzde 5 büyümeye hedefliyor

OPET Genel Müdürü Cüneyt Ağca, 2013 yılında da sektörün üzerinde, yaklaşık yüzde 5'lik bir büyümeye hedeflediklerini açıkladı. Geçen yıl özellikle kaçağın azalması ve 10 numara yağ için alınan önlemlerin de katkısıyla tüketimde artış olduğunu ve sektörde de büyümeye yaşandığını belirten Ağca, 2012 yılında önceki yıla kıyasla yüzde 7 civarında bir büyümeye yakaladıklarını kaydetti.

OPET'in kuruluşunun 20'nci, Koç Grubuyla ortaklıklarının da 10'uncu yılını kutladıkları 2012'de yine sektörün üzerinde büyüyerek pazar paylarını artırdıklarını dile getiren Ağca, geçen yıl 14,5 milyar lira ciro elde ettiklerini ve yılı pazar payı anlamında yüzde 18,5'le kapatarak sektörde ikinciliği yakaladıklarını ifade etti.

İstasyon yatırımlarına 2013 yılında da devam edeceklerini dile getiren Ağca, "Yılın ilk 3 ayını hem satış hem de istasyon anlamında hedeflerimize uygun biçimde geçirdik. 50-55 civarında yeni istasyon açmayı planlıyoruz. Bu istasyonların 3'te 1'i, İstanbul başta olmak üzere 3 büyük şehirde olacak" diye konuştu.

Şu an 2 marka ile hareket ettiklerini ve 920 civarında OPET istasyonu, 410 civarında da SUNPET istasyonu olmak üzere toplamda 1.330 civarında istasyona sahip olduklarını kaydeden Ağca, "2013'te de yine sektörün üzerinde, yaklaşık yüzde 5'lik bir büyümeye hedefliyoruz" dedi.

Petkim Akademi kuruldu

Petrokimya sektörünün ilk ve tek yerli üreticisi Petkim, 48 yıllık deneyim ve birikimini sanayi kuruluşlarının, sektörün ve müşterilerinin hizmetine sunmak amacıyla Petkim Akademi projesini hayata geçirdi.

Bünyesinde Teknik Eğitim Okulu, Kişisel Gelişim Okulu ve Eğitim Teknolojileri Okulu ile bu okullar bünyesinde 67 programla eğitim verecek Petkim Akademi, sanayicilerin ihtiyaç duyduğu iyi yetişmiş işgücü talebinin karşılanmasında çok önemli rol oynayacak. Sanayi kuruluşlarının formen-teknisyen, mühendis, yönetici gibi teknik ve yönetsel pozisyonlarının eğitim ve gelişim taleplerinin karşılanacağı Petkim Akademi ile şirketlerin kariyer yönetimi sistemine güçlü bir destek verilecek. Projeyle çok sayıda eğitim ve gelişim ürünü çalışanlara, müşterilere ve sanayi kuruluşlarına kazandırılacak. Petkim'in üniversitelere ve meslek yüksekokullarına sosyal sorumluluk kapsamında yarattığı staj imkânları da Petkim Akademi tarafından yönetilecek. Akademiden mezun olan öğrenciler, alacakları mezuniyet sertifikası ile, çalıştıkları sektörlerde çok daha kolay iş bulma şansı yakalayacak.

İDO Sea&Miles sahiplerine Petrol Ofisi'nden indirim

İDO Sea&Miles kart sahipleri, diledikleri Petrol Ofisi istasyonlarında anında yüzde 3 indirim kazanacak. İDO Sea&Miles kart sahipleri, diledikleri Petrol Ofisi istasyonunda yapacakları akaryakıt alımlarında yüzde 3 indirim hakkına sahip olacak.

Türkiye için yine bir ilki gerçekleştirdiklerini belirten OMV Petrol Ofisi Perakende Satışlar Direktörü Ahmet Mert Yılmaz, bu stratejik iş birliği hakkında şunları söyledi: "Stratejik iş birliklerimiz ile hem kendi sektörümüzün hem de diğer sektörlerin gelişimine katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Önümüzdeki dönemde de ülkemizin önde gelen kuruluşları ile iş birlikleri geliştirmeye ve sunduğumuz hizmetlerle müşterilerimizin tüm ihtiyaçlarını en etkin biçimde karşılamak üzere fark yaratmaya devam edeceğiz." Projenin tanıtım toplantısında konuşan İDO Ticari İşler Direktörü Timuçin Konuksever de "Petrol Ofisi ile yaptığımız anlaşmayla yolcularımıza Türkiye'nin her noktasında her an yararlanabilecekleri bir hizmeti sağlamış oluyoruz" dedi.

Polat Enerji kapasite artıracak

Galatasaray Kulübü eski Başkanı Adnan Polat'ın şirketi Polat Enerji, Manisa'daki 140 MW'lık Soma Rüzgar Santrali'nin kapasitesini artırma kararı aldı. Polat Enerji Genel Müdürü Zeki Eriş, halen Türkiye'nin üretime geçmiş en büyük rüzgar santrallerinden Soma Rüzgar Santrali'nin kapasitesini 100 MW artıracaklarını söyledi. Eriş, "Soma Rüzgar Santrali projemize 100 MW'lık bir kapasite artışının uygun bulunmasını aldık. ÇED ve sermaye artışıyla ilgili hazırlıklarımızı yapıyoruz. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) bizden istediği yükümlülüklerimizi yerine getiriyoruz. Akabinde bunu lisansa çevireceğiz. Böylece Soma'nın toplam lisansı 240 MW'a ulaşacak" dedi.

Normalde 100 MW'lık bir lisansın sıfırdan devreye alınması 6-7 yıl sürdüğüne dikkat çeken Eriş, açıklamalarını şöyle sürdürdü: Ancak bu tip kapasite artışlarıyla, biz bu lisansı önümüzdeki bir ay içinde almayı ümit ediyoruz. 2014 yılının sonunda, yani 1.5 yıl içinde de bu kapasiteyi devreye almış olacağız.

Doğan, medyada küçülüp enerjide büyüyecek

Türkiye'nin büyük grupları enerjideki varlıklarını hızla artırıyor. Doğan Grubu da bunlardan biri. Doğan Holding CEO'su Yahya Üzdiyen, grubun yıllık değerlendirme toplantısında portföyün yüzde 80'ini oluşturan medya yatırımlarını yüzde 50'ye düşüreceklerini ve enerji yatırımlarına ağırlık vereceklerini açıkladı. Holdingin hedefi elektrik ve akaryakıt üretim dağıtımı olacak.

Üzdiyen, "Enerji portföyümüzün önemli ayaklarından birinin petrol arama ve üretimi olmasını hedefliyoruz. Halihazırda Kuzey Irak'ta hak sahibi bir şirketin yüzde 20 ortağıyız. Petrolü bulduk, yakında gerçek anlamda üretime geçeceğiz. Hedefimiz petrol üretiminde orta ölçekli bir oyuncu olmak. Bu kapsamda Yemen ve bazı Afrika ülkeleri üzerinde çalışıyoruz" dedi. Doğan Enerji 2009 yılında yüzde 50 hissedar olduğu Gas Plus Erbil aracılığıyla, Kuzey Irak'ta bulunan petrol arama sahasına yüzde 20 nihai pay ile Kuzey Irak Erbil petrol projesine iştirak etmişti.

Üzdiyen, "Elektrik ve akaryakıt dağıtımı konusunda arayış içerisindeyiz. RES yatırımlarımız da süreçte" dedi. Grup, geçen yıl Şah ve Mersin RES'i portföyüne katmıştı.

Gersan, Avrupalı ortağa hazırlanıyor

Gersan Elektrik, Avrupalı bir firma ile çeşitli stratejik opsiyonların değerlendirilmesi ve işbirliği olanaklarının araştırılması için gizlilik sözleşmesi imzaladı. Enerji santrallerinden evdeki prize kadar uzanan hat üzerindeki iletkenleri taşıyan, birleştiren, koruyan sistem üreten Gersan Elektrik, AB uyum standardizasyonlar, yeni yatırımları ve bu sistemlerin güven sağlayacak teknik malzemeler sahibi.

Irak'ın enerji altyapısı Siemens Türkiye'ye emanet

Siemens Türkiye, Irak'ın enerji altyapı geliştirme projesi çerçevesinde 62,1 milyon euro değerinde, 24 adet dağıtım merkezi inşa edecek. Siemens Türkiye Altyapı ve Şehirler Sektörü bu proje için Irak Elektrik Bakanlığı'ndan projenin ihalesini alan Japon Toyota Tsusho Şirketi ile çalışacak. Türkiye Siemens'ten yönetilecek olan projede

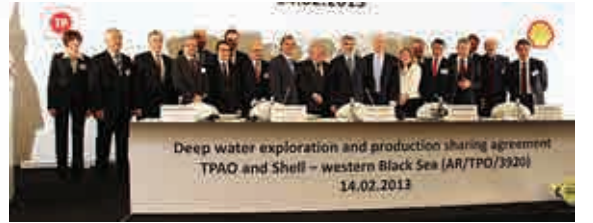
kullanılacak olan ürünler hem Avrupa hem de Türkiye'de üretilenler. Sipariş, tüm bileşenlerin teslimatının yanı sıra trafoların şebekeye bağlanması da dahil yapım ve kurulum işlerini kapsıyor.

Siemens Alçak ve Orta Gerilim Bölümü CEO'su Ralf Christen, "Bu merkezler, Irak'ta enerji tedarikini daha güvenli ve daha güvenilir bir hale getirmeye yardımcı olacak. Enerji altyapısının geliştirilmesi Irak'ın ekonomik ve sosyal olarak kalkınmasına destek olacak" şeklinde konuştu. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) rakamlarına göre, 2011 yılında Irak'taki enerji talebinin yalnızca yüzde 55'i karşılanabildi.

Alarko termik lisansı aldı

Alarko Holding kuruluşlarından Cenal Elektrik Üretim, Çanakkale Karabiga'da kuracağı termik enerji santrali için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan üretim lisansı aldı. 1320 MW kurulu güce ve 9 bin 900 GWh/yıl üretim kapasitesine sahip olan santral, ithal taş kömürü yakacak. Yapımına 2012'de başlanan santral Çanakkale Karabiga'da deniz kıyısına kurulu.

Petrol aramaya birkaç 100 milyon dolar

Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet Erdem, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ile başlatılan Güneydoğu Anadolu'daki kaya petrolü ile Batı Akdeniz ve Karadeniz'deki petrol arama, üretim çalışmalarına Shell'in, birkaç yüz milyon dolar yatırım yapacağını açıkladı.

Erdem, "Şu anda TPAO ile üç projemiz, istenilen şekilde yürüt ve hedeflendiği şekilde ilerlerse, birkaç yüz milyon doların üzerinde bir yatırımdan bahsediyoruz. Bu, önümüzdeki 3-4 yıl için olacak yatırım miktarı diyebiliriz. Arama, üretimde, şu anda içerisinde bulunduğumuz 3 projede Shell'in yapacağı yatırım bu mertebelerde. Diğer faaliyetlerimizle birlikte Türkiye'ye, son 6 yılda 900 milyon dolar yatırım yaptık" dedi.

Eczacıbaşı 'rüzgar'a kapıldı

Eczacıbaşı Topluluğu CEO'su Erdal Karamercan, sıfır karbon salınımı yapan topluluk olmayı hedeflediklerini belirterek, "İlk aşamada 140 milyon euroluk yatırımla, rüzgar enerjisinden 110 megavatlık üretimi Herke'de yapacağız. Önümüzdeki 10 yıl içinde bu, 3 veya 4 katına çıkabilecek" dedi. Çevreci bir grup olduklarını belirten Karamercan, 2008-2012 yılları arasında ton başına karbon salınımını 100'den 91,1 endekse indirdiklerini, su tüketimini 100'den 75,6 endekse düşürdüklerini söyledi.

FG Wilson'da görev değişiklikleri

FG Wilson Türkiye Özel Projeler ve Kojenerasyon Müdürlüğü görevine Emre Er, İş Geliştirme ve Özel Müşteriler Satış Müdürlüğü'ne ise Murat Erden atandı.

FG Wilson Türkiye Özel Projeler ve Kojenerasyon Müdürlüğü görevine atanan Emre Er, yeni pozisyonu doğrultusunda, özel projeler, müşteri ve proje yönetimini aktif olarak yürütmek, proje kapsamına uygun satın alma faaliyetlerine teknik destek vermek, kojenerasyon fizibilite analizlerinin yapılması ve proje tekliflerinin hazırlanması, FG Wilson UK ile teknik konuların çözümlerinde etkin rol alarak, yeni müşteri ilişkilerinin kurulması ve geliştirilmesi süreçlerini aktif olarak yürütmek; proje maliyet analizlerinin hazırlanması gibi görevleri üstlenecek.

FG Wilson Türkiye'de İş Geliştirme ve Özel Müşteriler Satış Müdürlüğü'ne getirilen Murat Erden ise, şirket bünyesinde satış hedeflerini gerçekleştirmek, farklılık yaratacak çözümler geliştirmek, müşteri bağlılığını arttırmak; şirket ürün çeşitliliğini arttırmak, mevcut müşterilerin sürekliliğini ve şirkete bağlılığını devamlı kılmak, hedef müşteri portföylerinin sürekli müşteri haline gelmesini sağlamak, özel müşterilere yönelik yaratıcı aktiviteler geliştirmek, FGW Erbil ofisine destek sağlamak, eğitimlerin planlanması ile sürekli gelişim ilkesini bireylere aktarmak gibi görevleri üstlendi.

İmad Erdoğan, Enerji Bakanlığı müşaviri oldu

İzgaz eski Genel Müdürü İmad Erdoğan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müşavirliğine atandı.

Uzun yıllar görev yaptığı İzgaz Genel Müdürlüğü koltuğunu 2011 yılının Eylül ayında bırakan İmad Erdoğan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müşavirliğine atandı.

İmad Erdoğan, 2004 yılından 2011 sonuna kadar

Kocaeli ve çevresindeki gaz dağıtım faaliyetlerini yürüten İzgaz'ın Genel Müdürlüğü görevini yürütmüştü.

EWE Turkey Holding'in yeni CEO'ları

Bekir Sami Acar, EWE Turkey Holding'in üst yönetimine atandı. Acar, Dr. Frank Quante ile beraber EWE Türkiye operasyonlarından sorumlu olacak. Acar, grup şirketi olan EWE Enerji A.Ş.'deki Genel Müdürlük görevini de sürdürmeye devam edecek.

EWE Turkey Holding Yönetim Kurulu, EWE Enerji Genel Müdürü Bekir Sami Acar'ın EWE'nin Türkiye operasyonlarından sorumlu üst yöneticisi olarak atanmasına karar verdi. Acar, bu görevi Dr. Frank Quante ile birlikte yürütecek. Bundan sonraki dönemde, Dr. Quante ve Acar, EWE Türkiye operasyonlarından birlikte sorumlu olacak. Her iki yönetici aynı zamanda EWE Turkey Holding'in Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini de üstlenecek. Acar, EWE Enerjideki Genel Müdürlük görevine de devam edecek.

Yapılan görev dağılımına göre; Bekir Sami Acar öncelikli olarak enerji tedarigi, ticaret, satış, doğal gaz depolama, iş geliştirme ve kurumsal iletişim konularından; Dr. Frank Quante ise EWE Türkiye'nin gaz dağıtımı ve enerji hizmetleri alanlarındaki operasyonlarından; finans, hukuk, IT ve insan kaynakları konularından sorumlu olacak.

Bekir Sami Acar

Dr. Frank Quante

BP'nin dış ilişkileri Erol Metin'e emanet

BP Türkiye Akaryakıt Dış İlişkiler Direktörlüğü görevine, Dr. Erol Metin atandı. Erol Metin, bu yeni göreviyle BP'nin rafinaj ve pazarlama iş kollarının hükümet ve düzenleyici kurumlar ile olan ilişkilerinden sorumlu olacak.

BP'den önce yaklaşık 10 yıl süre ile Petrol Sanayi Derneği (PETDER) Genel Sekreteri olarak görev yapan Erol Metin, geçmişte ÇEVKO Genel Sekterliği görevini de üstlenmişti. Erol Metin, 1984-1992 yılları arasında ABD'de New Mexico Maden ve Teknoloji Enstitüsü'nde profesör olarak çalıştı. Metin, lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü'nde, doktora eğitimini ise ABD'de tamamladı.

PETDER'in yeni Genel Sekreteri İlter

PETDER Genel Sekreterliği'ne Niyazi İlter getirildi. Kısa bir süre önce Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevinden emekli olan İlter, 1 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla göreve başladı.

Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden 1985 yılında mezun olan İlter, 1991 yılında ABD Ball State Üniversitesinde Ekonomi Bölümü'nde Yüksek Lisans yaptı. Yurt içi ve yurt dışında Stratejik Planlama, Katılımcı Proje Planlaması Teknikleri ve Proje Döngüsü Yönetimi gibi çeşitli eğitim, seminer ve atölye çalışması programlar düzenleyen İlter, İngilizce biliyor. İlter, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nda Uzman Yardımcılığı, Planlama Uzmanlığı, Başbakanlık'ta Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün kuruluş çalışmalarını yürütmek üzere proje yöneticiliği, Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç Dernekleri Federasyonu'nda Türkiye, Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan'dan sorumlu Bölgesel Kurumsal Gelişme Program Yöneticiliği ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nda Daire Başkanlığı görevlerinde bulundu. İlter Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevinden emekli oldu. 1963 yılında Erzincan'da doğan İlter evli ve iki çocuk babası.

Yeni Elektrik Piyasası Kanunu'nda EÜAŞ VE TETAŞ'IN yeri

64 46 sayılı yeni Elektrik Piyasası Kanununun gerekçesinde de belirtildiği gibi Kanunun, reformun hedefleri doğrultusunda piyasa gelişmelerinin önünde olması gerekir. Bu kapsamda EÜAŞ ve TETAŞ'a ilişkin hükümlerin de rekabetçi bir elektrik piyasasının oluşturulması yönünde uygulanmalıdır. Kaybedilmesi gereken temel hedef, yatırımların sürekliliğinin kamuya herhangi bir yük getirilmeksizin yerli ve yabancı özel sektör marifetiyle sağlanmasıdır.

Türkiye elektrik enerjisi sektörü 12 yıl önce yasalaşan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu girdiği piyasalaşma sürecinde yeni bir dönemeçle karşı karşıya. 4628 sayılı Kanun'un yerini almak üzere yasalaşan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 30 Mart 2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Esasen, Kanunun temel felsefesi değişmedi ve çok sayıda hükmü de aynen kaldı. Ancak bununla birlikte, tamamen yeni yaklaşımlara yönelik hükümlere de yer verildi. Özellikle birer piyasa oyuncusu olan kamu kuruluşlarına yönelik sergilenen yeni yaklaşımlar, eski kanunun öngördüğü reformun başlangıcında ortaya konulan piyasa hedeflerinden önemli farklılıklar gösteriyor.

TBMM'ye sunulan kanun tasarısının genel gerekçesinde; eski kanunun mevcut haliyle ve içerdiği düzenlemelerle piyasa aktörlerinin ve düzenleyici kurumların 2001 yılından beri kat ettiği bazı gelişmeleri kapsamadığının görüldüğü yer olsa da, elektrik piyasasında faaliyet gösteren TEİAŞ dışındaki kamu aktörlerinin piyasa paylarının zamanla azalması gerektiği tartışmasızdır. Bu açıdan, Kanunun belki de en önemli maddeleri arasında olan EÜAŞ ve TETAŞ'ın hak ve yükümlülüklerine ilişkin 26 ve 27. maddelerin irdelenmesinde yarar var.

Seçkin ÜLGEN

ODTÜ'den Makina Yüksek Mühendisi olarak mezun olduktan sonra TEK, TEAŞ, TETAŞ ve EPDK çatısı altında 30 yıl süreyle önemli görevler üstlenmiştir. Halen, Ocak 2007'de faaliyete geçen EDB Enerji Danışmanlık Ltd. Şirketinin kurucu ortağı olarak çalışmaktadır. Enerji piyasasında ihtiyaç duyulan güvenilir ve çok boyutlu danışmanlık hizmetlerinin karşılanması amacıyla kurulan EDB, giderek genişleyerek çeşitlenen hizmet alanlarıyla müşterilerine güvenilir ve stratejik rehberlik hizmeti sağlamaya devam etmektedir.

EÜAŞ'IN PIYASADAKİ YERİ:

26 numaralı EÜAŞ'ın hak ve yükümlülükleri başlıklı madde ile EÜAŞ'ın herhangi bir yeni üretim tesisi yatırımı yapması için gereken merkezi yarışma ve kapasite piyasası dâhil, her türlü önlemin alınmış olmasına karşın arz güvenliğinin sağlanamaması durumunda Bakanlar Kurulu kararı ile yatırım yapabileceği koşulu kaldırıldı. Bu durumda da, EÜAŞ'ın yatırım yapmasının önü koşulsuz olarak açıldı.

Diğer taraftan, aynı maddenin altıncı fıkrasında yer alan ve TBMM'ye sunulan tasarıda bulunmadığı halde Genel Kurul görüşmeleri sırasında verilen bir önergeyle madde metnine giren

hükümle, EÜAŞ'ın Kanunun 7'nci maddesinin 2'nci fıkrasında belirtilen faaliyetleri de yapabileceği düzenlendi. Böylece; EÜAŞ'a tedarik şirketlerine, serbest tüketicilere ve özel direkt hat tesis ettiği kişilere elektrik enerjisi veya kapasitesi satışı yapılabilmesi ile elektrik enerjisi veya kapasite ticareti yapmasının yanı sıra, lisansına derç edilen yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının bir kısmını piyasadan satın alarak müşterilerine tedarik etme olanakları da sağlandı.

ÖZELLEŞTİRMELERE ENGEL OLABİLİR

Yukarıda sayılan hükümler aslında kamu ya da özel tüzel kişiler tarafından işletilen üretim tesislerinin sahip olması gereken doğal haklar. Ancak, üretim özelleştirmelerinin oldukça gecikmiş olduğu göz önüne alındığında, uygulama safhasında karşılaşılabilecek sıkıntılar söz konusu. Bu sıkıntıların başında, EÜAŞ tarafından yeni tesis edilecek bir üretim tesisinin özelleştirilmesi sırasında, EÜAŞ'ın ödediği maliyetin altında teklif edilen bir özelleştirme bedelinin kabul edilebilir olmayacağı geliyor. EÜAŞ'ın her zaman üretim tesislerini zamanında ve piyasa maliyetleriyle gerçekleştirebildiği söylenemeyeceğinden, bu durum özelleştirmelerin önünde bir engel oluşturacaktır.

EÜAŞ'ın elektrik enerjisi üretimini bugüne kadar çoğunlukla TETAŞ'a ve dağıtım şirketlerine satması piyasa fiyatları üzerinde fazla bir baskı yaratmadı. Ancak, geçiş dönemi sözleşmelerinin bitmesi ile EÜAŞ'ın bir kamu üretim şirketi olarak, Kanunla getirilmiş piyasa payı sınırlamasının (bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi üretim miktarının yüzde 20'si) çok üzerinde olan üretim hacmiyle rekabet ortamında faaliyet göstermesinin piyasa üzerinde olumsuz etkileri olabilecek.

Bu olumsuz etki ancak kamu üretim tesislerinin özelleştirilmesi ile giderilebilir.

EÜAŞ ile ilgili belki de daha önemli bir hüküm ise 26'ncı maddenin 5'inci fıkrasında yer alıyor. Söz konusu hüküm: "Bakanlık ve Kurum, EÜAŞ'ın etkin bir üretim kompozisyonu oluşturmasını sağlamak ve üretimden kaynaklanan bir mali yük ortaya çıkmamasını teminen, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer KİT'lerin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığı'nın ve Hazine Müsteşarlığı'nın da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almakla yetkili ve yükümlüdür" şeklinde düzenlenmiş. Burada yer alan "EÜAŞ'ın etkin bir üretim kompozisyonu oluşturmasını sağlamak ve üretimden kaynaklanan bir mali yük ortaya çıkmamasını teminen" ifadelerinin özellikle açıklanma ihtiyacı sergilediği düşünüyorum.

Bakıldığında, 26'ncı maddenin tamamına ilişkin 17 Aralık 2012 tarihinde TBMM'ye sunulan Elektrik Piyasası Kanun Tasarısının madde gerekçelerinde "EÜAŞ'ın hak ve yükümlülüklerine

Yeni kanunla getirilen birçok düzenleme yerinde olmasına karşın bazı sorunlar da var. Örneğin EÜAŞ ve TETAŞ için yapılan düzenlemeler özel sektör için sorun yaratabilecek bir nitelik taşıyor.

ilişkin hususlar düzenlenmiştir" ifadesinden fazla bir açıklama bulunmamaktadır. Genel gerekçede ise; rekabetin önündeki engellerin kaldırılması, rekabetin oluşacağı bir çerçevenin oluşturulması, yatırım ortamının geliştirilmesi, hukuki belirlilik ilkesinin temin edilmesi ifadeleri yer almakta olup, söz konusu fıkranın amacını yeterince açıklayamamaktadır.

Asıl amacı gerek tasarı metninde, gerekse Komisyon ve Genel Kurul tutanaklarında net olarak ifade edilmeyen söz konusu 26'ncı maddenin 5'inci fıkrasının farklı şekilde yorumlanabilmesi de mümkün.

Örneğin söz konusu hüküm, elektrik sisteminde yük eğrisini takip edebilmek için gerekli olan tipte (puant, baz yük, karışık) üretim tesisi yatırımının – yatırımın gerçekleştirildiği dönemde getirisi daha fazla olan üretim tesisi tipleri olmasına rağmen – EÜAŞ tarafından yapılmasını öngörüyor olabilir. Veya arz güvenliğinin sağlanması açısından hiçbir ön izne tabi olmadan gereken yatırımların EÜAŞ tarafından yapılmasına hükmediyor olabilir. Ya da EÜAŞ'a; oluşturacağı etkin bir üretim kompozisyonuyla piyasada oluşacak fiyatları kontrol etme görevinin verildiği ve bu görevin yerine getirilmesi için gereken olanakları sağlama konusunda Bakanlık ve EPDK'nın yükümlü kılındığı şeklinde yorumlanabilir. Ancak bu durumda, tasarı genel gerekçesinde ifade edilen

"rekabetin oluşacağı bir çerçevenin oluşturulması", "kanunun geleceğe yönelik yol gösterici olması ve reformun hedefleri doğrultusunda piyasa gelişmelerinin önünde olması", "yatırım ortamının geliştirilmesi" gibi temel amaç ve hedeflerle ciddi bir uyumsuzluk ortaya çıkıyor. Hepsinin ötesinde, söz konusu hüküm mevcut haliyle özellikle piyasada faaliyet göstermek isteyen yabancı yatırımcılar açısından bir "ülke riski" olarak algılanabilecek mahiyet arz ettiğinden, konunun yetkili makamlarca açıklığa kavuşturulmasında yarar görülmektedir.

TETAŞ'IN PIYASADAKİ YENİ YERİ

6446 sayılı Kanunun 27'nci maddesi TETAŞ'ın hak ve yükümlülüklerini düzenliyor. Bu madde ile TETAŞ'ın sahip olduğu yetkiler radikal biçimde değiştirildi. Maddenin 2'nci fıkrasında, TETAŞ'ın alım ve satım yönünde ikili anlaşmalar yapmasına olanak tanınmış ve 4'üncü fıkra ile görevli tedarik şirketlerine tarifesi düzenlemeye tabi olmayan tüketiciler için ikili anlaşmalarla elektrik enerjisi satışına imkân tanındı. Diğer taraftan, Bakanlık ve EPDK, TETAŞ'ın alım yükümlülüklerini tam olarak karşılayabilmesi ve bu yükümlülüklerden kaynaklanan herhangi bir mali yükün ortaya çıkmamasını teminen, her türlü önlemi almaya yetkili ve yükümlü kılındı.

Bilindiği gibi TETAŞ, yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri modellerine göre yapılıp, işletilmekte olan üretim tesislerinin sözleşmelerindeki alım ve ödeme garantileri yükümlülüklerini karşılamak üzere kurulmuş ve söz konusu üretim tesislerinin sözleşmelerinin sonuna ya da serbest piyasada faaliyet gösterir duruma gelmelerine kadar faaliyetini sürdürmesi öngörülmüş olan bir kuruluş. Bir başka ifadeyle, TETAŞ

geçmiş dönemde bağitlanan sözleşmelerin muhatabı olarak zaruret gereği teşkilatlandırılmış bir kuruluş. Bu çerçevede, TETAŞ tarafından pazarlanması öngörülen elektrik enerjisinin paçal maliyeti piyasa fiyatları üzerinde olacağından, tarifesi düzenlemiş ve dağıtım şirketlerinin (şimdiki dağıtım ve görevli tedarik şirketlerinin) elektrik enerjisi ihtiyaçlarının TETAŞ'tan almaları geçiş dönemi sözleşmeleri ile zorunlu kılınmıştır.

Kuruluşunda öngörüldüğü şekilde de sözleşme süreleri dolan yap-işlet-devret santralleri EÜAŞ'a devrediliyor ve TETAŞ'ın alım yükümlölükleri her geçen gün azalıyor. Nitekim bu durumun bir ifadesi olarak, TBMM'ye sunulan tasarının 27'nci maddesinin 5'inci fıkrasında yer alan "Kurul tarafından son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarikçiler, son kaynak tedarikçisi kapsamındaki müşteriler için temin ettiği elektrik enerjisinin en az yarısını TETAŞ'tan temin etmekle yükümlüdür" hükmündeki "en az yarısı" ibaresi, Sana-yi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu tarafından, TETAŞ'ın portföyünün giderek daralacak olması nedeniyle "Kurul tarafından her yıl belirlenecek oranı kadarını" olarak değiştirilmiştir. TETAŞ'ın portföyünün giderek küçölmesi, elektrik piyasası reformunun başladığı tarihten beri bilinen ve özellikle istenen bir olgu olup, rekabet ortamının sağlıklı olarak oluşması için zaman içerisinde TETAŞ'ın piyasadaki varlığının önemini kaybetmesi gerekmektedir. Nükleer santraller için verilen alım garantileri bu hedefi ileriki tarihlere kaydırmışsa da, ortadan kaldırmamıştır.

TETAŞ PİYASAYI YÖNLENDİREBİLİR

TETAŞ'ın elektrik enerjisi sağlayacağı serbest olmayan tüketicilerin ve kayıp-kaçak miktarının zamanla azala-

cağı düşünüldüğünde, satın almakla yükümlü olduğu elektrik enerjisini TETAŞ'ın ikili anlaşmalarla satması da bir noktaya kadar anlaşılabilir. Ancak, TETAŞ'ın özel bir amaç için kurulmuş olması ve rekabetçi bir piyasanın oluşabilmesi için piyasadaki ağırlığının zamanla azalması arzu edildiğine göre, neden ikili anlaşmalar yaparak elektrik enerjisi satın almasına olanak sağlandığının anlaşılması güç.

Diğer taraftan, TETAŞ'a verilen ikili anlaşmalarla satış yetkisinin nasıl çalıştırılacağına da irdelenmesi gerekiyor. Çünkü 17'nci maddenin 6'ncı fıkrasının(c) bendinde "Dağıtım şirketlerinin teknik ve teknik olmayan kayıplarıyla genel aydınlatma kapsamında temin edeceği elektrik enerjisi ile tarifesi düzenlemeye tabi tüketicilere yapılacak elektrik enerjisi satışı için TETAŞ'tan tedarik edilecek elektrik enerjisinin toptan satış tarifesi TETAŞ'ın mali yükümlölüklerini yerine getirebilme kapasitesi dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir" hükmü var. Öncelikle, 27'nci maddenin 2'nci fıkrasına göre piyasadaki ikili anlaşmalarla aldığı elektrik enerjisinin maliyeti TETAŞ'ın mali yükümlölükleri arasında sayılacaksa, TETAŞ'ın piyasadaki elektrik enerjisini hangi fiyattan aldığına önemi kalmayacak. Diğer taraftan, TETAŞ'ın ikili anlaşmalarla yapacağı satışlarda, piyasadaki satın aldığı elektrik enerjisinin ortalama fiyatından bağımsız olarak fiyat teklif etme şansına sahip olmasıyla piyasa fiyatlarını yönlendirebilmesi mümkün olabilecek. Mali yükümlölükleri yerine getirme hükmü sadece alım garantili sözleşmeler kapsamında satın

alınan elektrik enerjisi için geçerli olacaksa bu tür alımlar ve düzenlemeye tabi satışlarla ikili anlaşmalarla alınan ve satılan elektrik enerjisi için ayrı hesap tutulma zorunluluğu getirilmesi uygun olacaktır.

6446 sayılı yeni Elektrik Piyasası Kanunu'nun gerekçesinde de belirtildiği gibi Kanunun, reformun hedefleri doğrultusunda piyasa gelişmelerinin önünde olması gerektiği şüphesizdir. Bu kapsamda EÜAŞ ve TETAŞ'a ilişkin hükümlerin de rekabetçi bir elektrik piyasasının oluşturulması yönünde uygulanması gerekmektedir. Kaybedilmesi gereken temel hedef, yatırımların sürekliliğinin kamuya herhangi bir yük getirilmeksizin yerli ve yabancı özel sektör marifetiyle sağlanmasıdır. Bu hedefin korunabilmesini teminen yukarıda yer verilen tespitlerin ikincil mevzuat yoluyla açıklığa kavuşturulması beklenmektedir. Yatırımcıların güvenle baktığı ve arz güvenliği sorunu yaşanmayan bir piyasa yapısına kavuşmak hepimizin ortak dileğidir.

Ankara'nın Mavi Yüzü

- 1 milyon 400 bin abone
- 9 bin km şebeke uzunluğu
- 3,6 milyar m³ doğalgaz dağıtımı

BAŞKENTGAZ
Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş.

www.baskentdogalgaz.com.tr

Yerel yönetimlere “yenilenebilir enerji” desteği

Yerel yönetimlerin yüksek enerji faturaları, 2015'ten sonra çevre, sokak, park-bahçe aydınlatma giderlerinin eklenmesiyle daha da kabarcak. Yerel yönetimlerin enerji ihtiyaçlarının yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması için özel birim kuran İller Bankası da belediye ve il özel idarelerinin yenilenebilir enerji projelerine finansal ve teknik destek sağlıyor

Yerel yönetimlerin kentsel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için teknik, finansal ve uygulama desteği sağlayan İller Bankası, yenilenebilir enerji projeleri için özel birim kurdu. İller Bankası Proje Dairesi Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren ‘Yenilenebilir Enerji Proje Müdürlüğü’, yerel yönetimlerin enerji ihtiyacının, yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmasını hedefliyor.

Yaptıkları çalışmalara ilişkin Enerji Panorama’ya açıklamalarda bulunan İller Bankası Yenilenebilir Enerji Proje Müdürü Erdi Kapusuz, alternatif enerji kaynaklarının en üst düzeyde kullanılması amacı ve “enerji gelecektir” anlayışıyla yola çıktıklarını belirterek, “Enerji sektöründeki ithalat faturalarının azaltılmasına yönelik sosyal sorumluluk anlayışı ve ortak idarelerimizin sıkıntılarına çözüm bulmak için bu birimi kurduk” diyor.

KAMU, SEKTÖRE DİSİPLİN GETİRECEK

Yerel yönetimlerin talep ettikleri sistemleri çok hızlı biçimde gerçekleştirme olanakları bulunduğu dikkat çeken Kapusuz, en büyük avantajlarının; finansal ve teknik destekle danışmanlık hizmetlerini bir arada sunarak, projeleri çok kısa sürede somut hale getirebilmeleri olduğunu söy-

luyor. Birçok sektörde olduğu gibi, yenilenebilir enerji sektöründe de bazı yanlış uygulama veya olumsuz yaklaşımların olabileceğini ifade eden Kapusuz'a göre, teknik, finansal ve uygulama desteği sağlayan bir kamu otoritesi biriminin sistemde olması, yenilenebilir enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin iş ve işlemlerini dengede yürütmelerini sağlayacak.

GÜNEŞ ÖNCELİKLİ OLACAK

Yerel yönetimlerin enerji giderleriyle ilgili sorunlarını yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik projelerle çözmek için çalışmalar yapan Yenilenebilir Enerji Proje Müdürlüğü, güneş ve rüzgar gibi enerji kaynaklarına ilişkin veri altyapısını oluşturan Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü ile de yakın işbirliği içinde çalışıyor. Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'nün güneş ve rüzgar verilerini yerel yönetimlerin talepleri doğrultusunda değerlendirdiklerini belirten Kapusuz, "Şu ana kadar elde ettiğimiz

veriler, özellikle güneş enerjisi sistemlerini hızla yaygınlaştırmamızı gerektirecek kadar büyük bir potansiyel olduğunu gösteriyor. Güneş enerjisi sistemleri öncelikli tercih ettiğimiz sistemlerden bir tanesi" diyor.

"ISI POMPALARI YÜZDE 60 TASARRUF SAĞLIYOR"

Rüzgar ve güneş projelerinin yanı sıra ısı pompaları da Yenilenebilir Enerji Proje Müdürlüğü'nün ilgi alanı içinde... Isı pompalarının, yerin altındaki ısının yerleşim birimlerinde, sosyal tesislerde, kamu binalarında ısıtma ve soğutmada kullanılacak konfor ve enerji verimliliği sağlayan sistemler olduğunu ifade eden Kapusuz, gelişen teknolojiyle beraber şu anda kullanılan ısı pompası sistemlerinde yüzde 60'a varan enerji tasarrufu sağlanabildiğine dikkat çekiyor. Isı pompalarının Türkiye'de özel sektör tarafından yaygın olarak kullanılmaya başlandığına işaret eden Kapusuz, "Isı pompalarını çok önemsiyoruz ve bu sistemlerin ülke genelinde yaygınlaştırılması için yoğun bir çalışma içerisindeyiz. Teknik alt yapımız da buna müsait" diyor.

Türkiye'nin yaklaşık 31.500 MWt'lik (megawattthermal) jeotermal potansiyeline sahip olduğuna dikkat çeken Kapusuz, "Çok önemli bir potansiyele sahibiz, fakat bunu yeterince değerlendiremiyoruz" diyor. Şu anda Türkiye'nin jeotermal stratejik planlamasıyla ilgili çalışma altyapısı oluşturduklarını açıklayan Kapusuz, söz konusu çalışmaya ilişkin şu bilgileri verdi:

"Uygulamalarda bu kaynakların çok sağlıklı biçimde kullanılmadığını gördüğümüz için böyle bir çalışma yapma ihtiyacı hissettik. Jeotermal kaynaklarımız şu anda ağırlıklı olarak termal turizmde kullanılıyor. Oysa jeotermal kaynaklarımızı, birkaç farklı alanda birden kullanmamız mümkün. Jeotermal kaynaklarımızın, entegre sistemler kurularak, potansiyele göre önce elektrik üretmede, daha sonra seracılıkta, meyve ve sebze kurutmada, şehir ısıtmasında ve en sonunda da termal turizmde kullanılması yönünde çalışmalarımız var."

İller Bankası Yenilenebilir
Enerji Proje Müdürü
Erdoğan Kapusuz

2015 yılından itibaren sokak aydınlatmalarının maliyetini belediyeler üstlenecek. İller Bankası, belediyelerin yenilenebilir kaynaklarla bu maliyet yükünü azaltması için proje geliştiriyor...

SOKAK AYDINLATMALARI BELEDİYELERİ ZORLAYABİLİR

Türkiye genelinde belediye ve il özel idarelerine ait binlerce bina ve tesisin bulunduğu dikkat çeken Kapusuz, her belediyenin kendi bütçesi açısından önemli sayılabilecek derecede bir enerji gideri bulunduğunu söylüyor. Kapusuz'a göre, 2015 yılından sonra sokak aydınlatmaları belediyelerin yükümlülüğüne bırakılacak olursa bazı belediyeler bazı sorunlar yaşayabilir. Bu nedenle park, bahçe ve sokak aydınlatmaları konusunda teknik altyapılarını hızla oluşturdıklarını anlatan Kapusuz, "Şu anda bu yönde gelen talepleri kabul ediyoruz. Aslında sokak aydınlatmaları insanlarımızın sosyal yaşamında çok önemli bir yer tutuyor. Biz de ortaklarımızın bu noktada ekonomik sıkıntı çekmelerini ve bu sıkıntıyı da vatandaşlara yansıtılmalarını arzu etmiyoruz. Hem vatandaşlarımız hem de ortaklarımız bu konuda rahat olsun, çünkü bu konuda her türlü hazırlığımız var ve desteğe hazırız" diyor.

Belediyelerin payı yüzde 10

TBMM Genel Kurulu'ndan geçerek yasalaşan Elektrik Piyasası Kanunu'na göre, 31 Aralık 2015 tarihine kadar, genel aydınlatma kapsamında aydınlatılan yerlerde (cadde ve sokak) gerçekleşen aydınlatma giderleri, bakanlık bütçesine konulacak ödenek, ilgili belediyeler ve il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanacak. Bakanlar Kurulu bu süreyi 2 yıla kadar uzatmaya yetkili olacak. Belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri payından yapılacak kesinti, büyükşehir belediyeleri ve mücavir alanlarındaki belediyelerde aydınlatma giderlerinin

yüzde 10'u, diğer belediyelerde yüzde 5'i olarak uygulanacak. Bu sınırlar dışında ise aydınlatma giderlerinin yüzde 10'u ile ilgili il özel idaresi payından kesinti yapılarak karşılanacak. Bakanlar Kurulu bu düzenleme kapsamındaki oranları iki katına kadar artırmaya yetkili olacak. Güvenlik amacıyla yapılan sınır aydınlatmalarına ait tüketim ve yatırım giderleri İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten, toplumun ibadetine açılmış ve ücretsiz girilen ibadethanelere ilişkin aydınlatma giderleri ise Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacak.

Atatürk'ün isteği ile kuruldu

İller Bankası, Atatürk'ün isteği üzerine 11 Haziran 1933 tarihinde 2301 sayılı yasaya dayanarak 15 milyon TL sermaye ile "Belediyeler Bankası" adıyla kuruldu. Sadece belediyelere yönelik etkinlik gösteren banka, tüzüğü gereği İl Özel İdareleri'ne ve köylere dair çalışma yapamaması, kurumun hızlı gelişmesi gibi gerekçelerle, 1944 yılında Mahalli İdareler İmar Bankası'na dönüştürülmek üzere TBMM tarafından İller Bankası adına kavuşturuldu. TBMM'de 02.01.2011 tarihinde kabul edilen

"İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun" ile de kurum 9 milyar TL sermayeli bir anonim şirket olarak yeniden yapılandırıldı.

Ve sırada 'solar uçak' var...

İsviçreli işadamı ve pilot Andre Borschberg ve kurduğu Solar Impulse ekibi tarafından geliştirilen güneş enerjisiyle çalışan uçak, İsviçre'de parçalarına ayrıldıktan sonra Boeing 747-100 tipi bir uçakla ABD'ye nakledilmiş. NASA'nın araştırma merkezinde yeniden montajı yapılacak olan HB-SIA, önümüzdeki günlerde test uçuşları gerçekleştirecek. Uçağın mayıs ayında ise ABD turuna başlaması planlanıyor. San Francisco'dan havalanacak olan uçağın Phoenix, Dallas, Atlanta, Washington ve son olarak New York'a uçuşu ve temmuz ayı başında da ABD turunu sonlandırması hedefleniyor. Bu heyecanlı seyahat ise hem firmanın web sitesinden canlı olarak yayınlanacak hem de sosyal medyada paylaşılacak.

SAATTE 70 KM YAPIYOR

Söz konusu uçuş için hava şartlarının son derece kritik bir önem taşıdığı söyleniyor. 63,5 metrelik kanat açıklığıyla Boeing 747-100 tipi uçaktan daha büyük olan HB-SIA, aynı modelin neredeyse 100'de 1'i olan 1.600 kg ağırlığa sahip. Şimdilik sadece tek bir pilot taşıyabilen uçak, - 40 derecede dahi çalışabilecek şekilde tasarlanan güneş pilleri sayesinde 8.500 metre irtifaya ulaşabiliyor ve ortalama 70 km/saat hızla yol alabiliyor. Uçak güneş battığında ise saniyede 0,4 metre alçalarak yeniden güneş çizgisini yakalayana dek 4 -5 saat boyunca yol alabiliyor.

280 km yol yapan elektrikli araçlar yola çıktı

Elektrikli araçlar her geçen gün daha da ticarileşiyor. Türk mühendisleri tarafından üretilen DMA, tek şarjla 280 kilometre yol yapıyor. Teknolojisi ve üretimi DMA - Derindere Motorlu Araçlar'a ait elektrikli araçları satın almanın yanı sıra kiralamak da mümkün. Aracın en önemli parçası olan elektronik beyin üniteleri ve yazılımları DMA tarafından geliştirilen araçlar, TSE onayına da sahip.

Şehir şebekesinin her yerinden temin edilebilen 220 V kaynak ile yaklaşık 8 saatte tam olarak şarj edilebilen elektrikli araçlar için isteğe bağlı olarak Avrupa Standardı tip 2 şarj istasyonlarından da faydalanılabiliyor. Tüketicilere ve şirketlere hem kiralama hem de satın alma alternatifleriyle sunulan elektrikli araçların satış fiyatı 120 bin TL, operasyonel filo kiralama fiyatları ise aylık 900 euro .

DMA Kurucu Ortağı Özkan Derindere, elektrikli araçların geleceğine inandıklarını belirterek "Kısa vadede binek ve hafif ticari araçlara DMA tekno-

lojisi uygulayarak pazara sunmayı hedefliyoruz. Orta vadede hız ve hacim kazanmak için, sınırlı sayıda modele yoğunlaşacağız" dedi.

Öte yandan şirket, Türkcell ile yaptığı işbirliğiyle akıllı telefonlar aracılığıyla bu araçları izleme fırsatı da veriyor. Sürücüler diledikleri zaman, diledikleri yerden anlık olarak araçlarıyla ilgili şarj durumu, menzil, kalan şarj süresi gibi birçok veriyi online takip etme olanağı da sağlıyor.

Artık 'kule tipi' güneş santralimiz da var

Greenway'in TTGV ve TÜBİTAK'ın desteğiyle geliştirdiği Türkiye'nin ilk kule tipi güneş santrali Mersin/Toroslar'da kuruldu. Ar-Ge çalışmaları, prototip geliştirme ve nihai tesis kurulumu 50 milyon dolarlık bir yatırımla gerçekleştirilen santral 1500 evin enerji ihtiyacına

eşdeğer olan 5 MW termal güç kapasitesine sahip. Santral, kaynak olarak yalnızca su ve güneş ışığı kullanıyor. Güneş enerjisini kule üzerine odaklayarak yüksek sıcaklıklara ulaşılmasını sağlayan yansıtıcı özel cam aynalar ve zararlı madde içermeyen sistemin tek çıktısı ise yüksek basınçlı buhar. Greenway'in 7 yıllık Ar-Ge çalışmaları sonucunda geliştirdiği teknoloji, kolay kurulumu imkân veren Lego tipi tasarımı ve doğal kaynak kullanımı ile tamamen çevre dostu ve maksimum verimlilikle enerji üreten bir güneş santrali olarak dikkat çekiyor. Solar Impulse HB-SIA adı verilen ve güneş enerjisi panelleriyle çalışan uçak, NASA'nın Silikon Vadisi'nde yer alan Araştırma Merkezi'nde son hazırlıklara başladı. Uçuşun 1 Mayıs'ta gerçekleşmesi planlanıyor.

Elektrik mevzuatı yeni baştan

Mart ayında yürürlüğe giren yeni Elektrik Piyasası Kanunu, sektörü yeniden yapılandırıyor. Bu süreçte değişmesi gereken çok sayıda mevzuat var. Mevzuatı hazırlama görevi verilen EPDK, kolları sıvadı. İlk değişiklik Samsun'da yapımı durdurulan OMV'nin doğal gaz santrali için yapıldı. Kurul üyeleri, onlarca yönetmeliği yenilemek için yoğun bir mesai içine girdi...

Neşet Hikmet

Mart ayında yürürlüğe giren 6446 Sayısı Elektrik Piyasası Kanunu tüm elektrik mevzuatını adeta yeni baştan tanımlıyor. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, 6 ay içinde sektörün tamamına yönelik çok kapsamlı değişiklikler yapmak üzere çalışmalara başladı. Elektrik iletimi, dağıtımı, arz güvenliği, müşteri ilişkileri, aydınlatma, lisanssız üretim gibi sektörün neredeyse tamamına ilişkin yeni düzenlemeler getiren kanun, bu konuda ikincil mevzuat hazırlanması görevini de Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na verdi.

Kanunun 31. maddesi süre sınırlaması getirdi: "Bu kanun kapsamında düzenlenmesi gereken ve süre belirtilmeyen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır. Yönetmelikler yürürlüğe girine dek eski yönetmelik, tebliği, Kurul kararı gibi bütün genel düzenleyici işlemlerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur."

İLK DÜZENLEME OMV İÇİN

Bu kapsamda ilk düzenleme de yargı kararıyla durdurulan OMV'nin Samsun doğal gaz santrali için yapıldı. Bu santral, Danıştay kararıyla üretim aşamasındayken durdurulmuş ve yabancı sermayenin yaptığı yatırımın durdurulması Devlet Bakanı Ali Babacan tarafından da eleştirilmişti. Bunun

için kanuna santralin çalışmaya devam etmesine yönelik geçici bir madde ilave edilmişti. Düzenleme şu şekilde yapılmıştı:

"Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce geçerli bir üretim lisansı ile santralin inşaatına başlamış ancak lisansı herhangi bir sebeple iptal edilmiş veya durdurulmuş olanlara; Bakanlıkça yatırımının geri dönüşlemez bir noktaya geldiğinin tespit edilmesi ve kamu yararı görülmesi şartıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Kurum'a başvurulması halinde lisans verilir. Başvuru sahipleri, üretim faaliyeti için alınması gerekli ruhsat ve izin gibi diğer işlemler, lisans alma tarihinden itibaren iki yıl içinde tamamlanana kadar, faaliyetlerine devam ederler. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

Bu kapsamda EPDK ilk olarak "Elektrik Piyasasında İnşaatına Başlanılmış Olan Tesislere Yeni Üretim Lisansı Verilmesi Hakkında Yönetmelik"i karara bağladı. Kurum, bilhassa lisans ve dağıtım gibi elektrik piyasasının işleyişi açısından çok önem taşıyan düzenlemeleri taslaklar halinde sektöre sunmayı planlıyor.

Ahmet Çağrı
Çiçek
(ÜYE)

Abdullah
Tancan
(ÜYE)

**Alparslan
Bayraktar
(ÜYE)**

**Zekeriya
Gökşenli
(ÜYE)**

**Hasan
Köktaş
(BAŞKAN)**

**Fatih
Dönmez
(ÜYE)**

**Fazıl
Şenel
(ÜYE)**

**Sefer
Bakır
(ÜYE)**

**Mustafa
Yılmaz
(İKİNCİ BAŞKAN)**

İŞTE DEĞİŞECEK YÖNETMELİKLER

- ✓ Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği,
- ✓ Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenirliği ve Kalitesi Yönetmeliği
- ✓ Elektrik Piyasası Yön Hizmetler Yönetm.,
- ✓ Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik ,
- ✓ Elektrik Piyasasında İletim ve Dağıtım Sistemlerine Bağlantı ve Sistem Kullanım Hakkında Tebliğ ve bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları,
- ✓ Elektrik Piyasasında Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğ ile sayaçlar hakkında hazırlanacak diğer mevzuat,
- ✓ Elektrik Piyasasında Birden Fazla Piyasa Faaliyetini Sürdürmekte Olan Tüzel Kişilerin Mevcut Sözleşmelerinde Yapılacak Tadillere ve İletim Faaliyeti ile Vazgeçilen Faaliyetlerin Devrine İlişkin Yönetmelik,
- ✓ Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği,
- ✓ Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik,
- ✓ Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerinin İncelenmesi ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik,

- ✓ Elektrik Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik,
- ✓ Elektrik Enerjisi Talep Tahminleri Hakkında Yönetmelik,
- ✓ Aydınlatma Yönetmeliği,
- ✓ Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği,
- ✓ Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği,
- ✓ Elektrik Piyasasında Perakende Satış Sözleşmesi Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ,
- ✓ Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği,
- ✓ Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik.

KÖKTAŞ SEKTÖRDEN DESTEK İSTEDİ

EPDK Başkanı Hasan Köktaş, 24 Nisan'da düzenlenen ICCI Kongre ve Fuarının açılışında şu mesajı verdi: "Kürümüz bugüne kadar olduğu gibi, elektrik enerjisi sektörünün bugünü ve geleceği açısından son derece önem taşıyan yeni mevzuat değişikliklerini de taslak olarak sektörün görüşüne açarak sonuçlandıracaktır. Bu itibarla sektörümüz bu çalışmalara azami katkı sağlaması kendilerinin yararına olacaktır."

Görünen o ki, 30 Eylül'e kadar hem EPDK hem sektör yoğun bir şekilde mevzuat çalışacak.

EPDK tarafından 6 ayda yani 30 Eylül 2013 tarihine kadar değiştirilecek mevzuatın listesi şöyle.

Enerji Borsası için çok bilinmeyenli denklem

■ Neet Hikmet

Elektrik Piyasası Kanunu yasalaşıp enerji borsasının temeli atılınca herkesi bir merak ve pozisyon alma telaşı sardı. Kamuoyu ve basın enerjide de Borsa İstanbul'un benzeri bir yapının kurulacağı beklentisi taşıyor ancak tablo henüz net değil. Yeni yapıya ilişkin çok sayıda bakanlık ve kurum da bu sürece nasıl müdahil olup dediklerini nasıl yaptıracaklarının hesabını yapmaya başladı. Ankara enerji kulislerinin cazip konularından biri artık kısa adı EPIAŞ olan Enerji Piyasaları İşletme A.Ş'nin kuruluş süreci. Kulislerde neler konuşulduğunu ve kapalı kapılar ardında ne tür çalışmalar yapıldığını anlatmadan önce EPIAŞ hakkında kısa bir hatırlatma yapalım.

Elektrik piyasa yapısı içerisinde rekabetin en kolay ve ilk olarak ortaya çıkabileceği ortamlar toptan satış piyasaları. Bu piyasalar içerisinde de merkezi bir sorumlu tarafından organize edilen ve işletilen piyasalar özellikle şeffaf ve herkesçe izlenebilir bir fiyat oluşumunun ortaya çıkması hedeflenir. Bu sayede hem yeni yatırımların geleceği daha net görülmeler hem de yeni finansal araçlar geliştirilir.

4628 sayılı Kanun uyarınca bugüne kadar elektrik enerjisi satışına yönelik toptan piyasalar Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) bünyesindeki Piyasa Mali Ulaştırma Merkezi (PMUM) tarafından yürütülüyordu. Bu şekildeki bir piyasa işletmeciliğinin eksik yanları 2006 yılından bu yana geçen dönem içerisinde yaşanarak anlaşıldı. Örneğin, Kanun alternatif piyasa işletmeciliğine imkân vermiyordu ve TEİAŞ bünyesinde hâlen yürütülmekte olan piyasa işletim faaliyeti TEİAŞ'ın diğer fonksiyonları olan iletim sistemi planlama ve inşası ile sistem işletim faaliyetinin gölgesinde kalıyordu.

EPIAŞ KURULACAK

Kanundaki yeni düzenleme ile piyasa işletmeciliği EPDK'dan lisans alınmak suretiyle yürütülecek ayrı bir elektrik piyasası faaliyeti olarak tanımlandı. Kanunla kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi EPIAŞ adında bir şirket kurulacak. EPIAŞ, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde hazırlanacak ana sözleşmenin ticaret siciline tescil ve ilanı ile faaliyete geçecek.

ÇOK ORTAKLI YAPI

EPIAŞ'ın teşkilat yapısı ile çalışma esasları da aynı süre içinde EPDK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecek. Ancak Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilecek piyasaları ilgi-

lendiren hususlarda Sermaye Piyasası Kurulu'nun da görüşü alınacak. Ayrıca EPIAŞ'taki kamu kuruluşlarının ve kamu sermayeli şirketlerin doğrudan ve dolaylı toplam sermaye payı, Borsa İstanbul hariç yüzde 15'i aşamayacak. Ancak bu oran, Bakanlar Kurulu kararı ile iki kat arttırılabilecek.

EPIAŞ'a hissedar olan kuruluşlar, kamu sermayeli şirketler ve Borsa İstanbul, EPIAŞ'ın yönetiminde temsil edilecek.

İşlem hacmi bakımından çok küçük de olsa enerji piyasası da İstanbul Finans Merkezi'nin yani doğal olarak Borsa İstanbul'un temel ilgi alanı içinde yer alıyor. İlk etapta yeni kurulacak EPIAŞ bünyesinde hissedar olarak girecek olan Borsa İstanbul'un, VOB bünyesinde vadeli elektrik kontratlarına da el atması bekleniyor. EPIAŞ, her ne kadar farklı bir tüzel kişilik olsa da büyük ölçekte İstanbul Finans Merkezi'nin bir parçası olarak konumlanacak gibi gözüküyor. Üstelik elektrikle başlayan sürece ileride doğal gaz borsası da dâhil edilmesi düşünülüyor.

Hal böyle olunca bu yasanın hazırlanması sırasında başta Ali Babacan'ın Hazinesi olmak üzere Ekonomi, Enerji Bakanlıkları Enerji KİT'leri, EPDK, SPK her kurumun bir değerlendirmesi olmuştu. Ancak mevzuatı hem de 6 ay içinde hazırlamak üzere EPDK görevli

olduğu için Kurum çalışmalarına başladı. Kurum bu konuda dünya örneklerini de inceleyen bir danışmanlık hizmeti almaya başladı.

KİMİN PAYI NE KADAR?

Bu hizmet kapsamında öncelik, şirketin yönetim yapısının belirlenmesi, yani hangi kurumun yönetimde ne kadar pay alacağı. İşte burada nüfuz alanı konusunda sıkı pazarlıkların olması bekleniyor. Özel sektörün payının yüzde 50'den fazla olmasının şirketin piyasa odaklı olarak işleyişinin kolaylaştıracağı düşünülüyor. Ancak burada da hangi özel şirketlerin nasıl bu yapıya ekleneceğinin ciddi bir tartışma konusu olması bekleniyor.

Bunun ardından yine 6 ay içinde yani 30 Eylül'e kadar şirketin ana sözleşmesinin, teşkilat yapısının çalışma usul ve esaslarının hazırlanması gerekiyor. Bundan sonra da mevcut mevzuatta ve yeni olarak ne tür yönetmelik düzenlemelerinin yapılacağına karar verilecek.

Kulislerden edindiğimiz bilgilere göre EPDK, mutfak sürecinde tüm kurumların katkısını almakla birlikte esas olarak danışmanı ile birlikte temel bir taslak metin oluşturmayı ve bunun üzerinden Bakanlara ikna turuna çıkmayı planlıyor. Nihayetinde bu metin Ali Babacan, Zafer Çağlayan, Taner Yıldız'ın değerlendirmesine sunulacak ve ortaklık yapısında kamunun payına ilişkin bir artışa gerek duyulursa konu Bakanlar Kurulu'na dolayısıyla Başbakan'ın da önüne gelecek.

Mutfak çalışmasındaki farklı kurumların Başkan, Genel Müdür ve diğer bürokratlarının farklı farklı görüşleri de cabası...

Bakalım bu çok bilinmeyenli, çok nüfuslu, çok taraflı sürecin sonunda nasıl bir EPIAŞ ortaya çıkacak.

“Çözüm süreci”nde Bilgin Enerji’nin Tunceli ile Elazığ arasında inşaatları sürmekte olan hidroelektrik santralleri yatırımlarına bir gezi gerçekleştirdik. Bu kapsamda bölgede yatırım yapmanın zorlukları, yatırımların bölgeye etkisi ve yeni döneme ilişkin beklentiler ve gelişmeler hakkındaki izlenimlerimiz...

Yeni dönemde Doğu’dan enerji izlenimleri

Neşet Hikmet

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde 30 yılı aşkın süredir devam eden çatışma ortamının sona eriyor olmasının enerji sektörüne etkisi, üzerinde çok fazla düşünülmesi ve tartışılması gereken bir konu.

Bu konunun sadece ulusal sınırlarla değil uluslararası alanda birçok ülke ve yönetimin alanına girdiğini dikkate almak

gerekiyor. Bu sürecin sonunda Kuzey Irak petrollerinin paylaşımı, alternatif güzergâhlar, Türkiye’nin ve şirketlerinin bölgedeki alacağı pozisyonlar gibi değerlendirilmesi gereken çok fazla konu var. Bu konuları önümüzdeki yıllarda daha uzun bir süre tartışacağız ve gelişmeleri izleyerek değerlendireceğiz.

Ülke içinde ise oluşan bahar havası ile birlikte madencilikten, petrol aramaya sürmekte olan elektrik üretim projelerinden

enerjide yeni fırsatlara kadar birçok konu ele alınıyor.

Bölgede Bilgin Enerji tarafından biri tamamlanmış, ikisi inşaat halinde olan 3 önemli proje bulunuyor. Kendisi de Elazığ'lı olan ve 10 yılı aşkın bir süredir bölgede yatırım yapma deneyimi bulunan Vehbi Bilgin'in bu döneme ilişkin izlenimleri önem taşıyor.

Bilgin Enerji 1993 yılından itibaren enerji sektöründe faaliyet gösteren işletmede olan 3 hidroelektrik, 5 rüzgar santralinde yıllık 1.5 milyar kilovatsaat elektrik enerjisi üreten ve sürdürmekte olan projeleri ile önümüzdeki iki yıl içinde bu üretimi yıllık 2.8 milyar kilovatsaata çıkartacak olan bir enerji şirketi.

Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Vehbi Bilgin şunları belirtiyor:

“Şirketimizce geliştirilen üç hidroelektrik santrali fizibilite ve proje çalışmalarına 2000 yılı başlarından itibaren başladık. Bunlar mansaptan membaya doğru Pembelik HES, Seyrantepe HES ve Tatar HES projeleridir. Pembelik ve Tatar Projelerinin her biri 130 MW, Seyrantepe Projesi ise 56 MW gücünde. Seyrantepe Barajı ve Hidroelektrik Santrali'ni daha önce tamamlayarak işletmeye almıştık. Tatar Barajlı Hidroelektrik Santrali bu yıl içinde, Pembelik Barajlı HES'i ise 2014 yılı ortalarında işletmeye almayı planlamaktayız. Üç projenin toplam gücü 316 MW olup yılda ortalama 1 milyar kWh'lik elektrik üretecekler. İki barajın toplam yatırım tutarı 610 milyon dolardır. Bitirmiş olduğumuz Seyrantepe Barajı'nın yatırım tutarı olan 160 milyon dolar da eklendiğinde bölgeye Bilgin-Limak ortaklığı olarak 770 milyon dolar yatırım yapılıyor.”

Vehbi Bilgin'e bu yatırımların bölgeye ne tür katkılar sağladığını soruyoruz:

“Bu barajların yapımı sırasında istismlıklar yapıyoruz, bölgenin araç gereçlerinden ve bölge insan kaynaklarından yararlanıyoruz. Böylece, bölgeye önemli miktarda para girişi oluyor. Barajların yapımı ile hem Tunceli hem de Elazığ tarafında cazibe ile sulamalı tarım imkânı doğuyor. Ayrıca oluşan baraj göllerinde çevredeki köylülerce su ürünleri yetiştirilebilecekler. Bu konuda firmamız gerekli destekleri de vereceğiz. Yine, iklim koşulları ve görsel güzellikler yeni yerleşimlere vesile oluyor. Şu anda bu civarda çok az yerleşim yeri olmasına rağmen gerek oluşan bu fiziki koşullar gerekse son zamanlardaki barışçıl ortam nedeniyle yeni yerleşimler başladı. Bilhassa alınan istismlık paraları ile yeni ve modern evler yapmak için baraj gölünün üst kotları Şantiye Müdürlüğümüze soruluyor. Almanya'da çalışan bölge insanları dahi proje müdürlüğümüzü arayarak Türkiye'ye dönerek baraj gölü çevresinde hayvancılık ve meyvecilik yapmak istediklerini bildiriyor. Tarafımızdan da bu yerleşimlerin ulaşım yolları yapılıyor.

Ayrıca, bu barajların yapımı ile Türkiye'nin dışarıdan ithal ettiği doğal gaz bedelinden yılda yaklaşık 100 milyon dolar tasarruf edilmiş olacak. Barajlar su akımlarını regüle edip depoladığından hem sulama için, hem de kullanım suyu olarak işlev görecek.”

Vehbi Bilgin'in önümüzdeki döneme ilişkin değerlendirmesi de şöyle:

“Biz, 2005'den beri bölgede çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Çalışmalarımız sürecinde bölge halkı ile iyi bir diyalog kurduk. Bu bölgelerde işe başladığımızda, bilinen olaylar nedeniyle gerginlik vardı ve çoğu köy boşalmıştı. Son zamanlardaki barış ortamı ile birlikte halkın da kendini daha rahat hissettiğini ve gerginliğin önemli ölçüde kalktığını gözlemlemekteyiz. Bu süreç, ümit ediyoruz ki devam eder ve bölge halkı bu tesislerinde katkısıyla huzurlu bir yaşam sürdürme imkânına kavuşur.”

Bilgin bu yatırımları yapmak için bölgede ne tür zorluklarla karşılaştıklarından pek bahsetmek istemiyor. Ancak geçtiğimiz yıl şantiyenin basıldığı ve güvenliğe çok büyük önem verildiğini de gözlemliyoruz. Gezimiz sırasında baraj çevresinde yapılan çok sayıda karakoldan ve çevremizdeki ellerinde uzun namlulu tüfekler ve telsizler bulunan güvenlik elemanlarından da bu durum anlaşılıyor. Bilgin'in üç barajda 200'ün üzerinde korumanın olduğu bilgisini almamız da Tunceli ve Elazığ sınırındaki bölgenin hassasiyetinin bir diğer işareti.

Bölgede yaptığımız gezi boyunca, barajlar sayesinde doğanın uyanışına ve görsel güzelliklerine tanıklık ediyoruz. Yeni yeni yapılmaya başlanan nehir manzaralı evler, proje ilerledikçe bir barajda 300 kadar olan çalışan sayısının 700'lere kadar çıkacak olması ve bölge insanının bundan iş ve aş temin etmesi de cabası.

Doğu izlenimlerimiz bize sürmekte olan ve barış ortamında sayısı daha artması beklenen enerji projelerinin doğru bir havza planlaması ve huzurun tesis edilmesi sayesinde bölgeye çok değerli katkılar sağlayacağını gösteriyor.

Milyar dolarlık ihaleleri

Türkiye'nin en önemli elektrik dağıtım özelleştirmelerinde ipi göğüsleyen ekip ihalelere nasıl hazırlandı. Mutfakta neler oldu? Hesap kitap neye göre yapıldı. Patronlar bu hesabı nasıl etkiledi. Üç ayrı şirketin profesyonelleri 10 milyon aboneyi kazanırken nasıl hazırlanıp nasıl birleştiler... İhale ekibi sorularımızı cevaplandırdı

**MURAT FIRAT
NAZLI DENİZ TEZCANLI**

Onlar, son yıllarda enerji ve altyapı ihalelerinin fenomeni. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Ulaştırma Bakanlığı... ihale salonlarında onlardan birini görmezsek şaşırıyoruz. Bazen rakip olarak yarışıyorlar, bazen ikili bazen üçlü olarak rakipleriyle... Onlar özellikle elektrik dağıtım ihalelerinin 'ayılmaz üçlüsü.' Cengiz-Limak-Kolin şirketlerinden söz ediyoruz.

Bugüne kadar katıldıkları ihalelerin çoğunu kazanan ekip, kaybettiklerinde de en kötüsünden ikinci sırada yer alıyorlar. Ancak bilinen bir gerçek var ki, "eğer almak istiyorsak alırsız" diyecek kadar iddialılar. Son olarak Türkiye'nin en büyüğü İstanbul Avrupa yakasının elektrik dağıtım ihalesini kazanarak başarılarını taçlandırıdılar. Son 3 ihalede ise iddialı değillerdi, çünkü Rekabet Kurumu'na takılma riski taşıyor-

lardı.

Türkiye'nin en köklü üç holdinginin patronunu herkes tanıyor. Nihat Özdemir, Fenerbahçe Kulübü yöneticiliği yaptığı için kamuoyu tarafından çok daha yakından biliniyor. Naci Koloğlu ve Mehmet Cengiz de artık sık sık kamuoyunun karşısına çıkıyor.

Türkiye'nin en köklü müteahhitlik firmalarının sahipleri olan 'ihalelerin üç atlısı' artık enerji sektörünün en büyük oyuncularını oldu. Üçlünün sadece elektrik dağıtımında sahip olduğu abone sayısı 10 milyona yaklaştı. Yani ülkedeki her 3 aboneden biri onların müşterisi. Yıllık satışları 37 milyar kWh! Ancak bu üçlü sadece enerji değil, farklı alanlarda da birlikte hareket ediyorlar. Bugüne kadar birlikte kazandıkları ihalelerin toplam bedeli 5 milyar doları aştı.

Ünlü patronları tanıyoruz ancak kendilerini bu kadar güçlü kılan ne? Arkalarında kimler var? İhalelere hazırlanan, hangi ihaleye ne kadar teklif vereceklerini hesaplayan, ihale stratejisini belirleyen kim? Bu ekipler hangi sıklıkla buluşuyor? Enerji Panorama olarak her üç holdingin ortak özelleştirme stratejisini belirleyen ekiplerle konuştuk. (Cengiz Holding profesyonelleri sözü ortaklarının profesyonellerine bırakarak değerlendirme yapmadı). Ekip bizlere ihalelere nasıl hazırlandıklarını anlattı. Rakiplerini nasıl inceliyor, fiyatı nasıl belirliyorlar, patronu ikna etmek kimin görevi, ihalelerin en zor anı hangisi, kazanınca ya da kaybedince ne yapıyorlar? Özel bir kutlamaları var mı? Hepsini sorduk ve yanıtlarını aldık... Yanıtlar, paranın her şeyi çözmediğini gösteriyor. Yetmiş elemanlar, uyumlu çalışan ekipler, Türki-

BU EKİP KAZANDI

“Biz hesap adamıyız. Sayısallaştıramadığımız şey bizi ürkütür. Fiyatı belirleriz hatta patron yüzde 20 artıracak için bazen onu bile iskonto ederiz. Ortada bir dosya var, o dosya herkeste var. İhalelere giren tüm şirketler birbirine yakın dosyalar hazırlar zaten. Belirleyici olan yatırımcının vizyonudur. Matematikten çıkacak fiyatı Türkiye’de 20 grup verir ama onun üzerine bir şey eklemeniz gerekir. İşte o yatırımcının farkıdır.”

ye’nin alışık olmadığı ortaklık kültürü ve girişimci vizyonu birleşince ortaya ‘ihale fatihleri’ çıkıyor...

ASLINDA ESKİ ORTAKLAR

Grubun ortaklık geçmişi çok daha eskilere dayanıyor. Müteahhitlik sektöründe yurtiçinde ve yurtdışındaki bazı projelerde ikili olarak çalışmışlar. Bazen Cengiz-Limak, bazen Limak-Kolin, bazen Cengiz-Kolin. Bu üçlü varyasyon içinde en eskileri Kolin ve Limak. Her iki şirket, 2000’li yılların öncesinde bazı projeleri birlikte üstlenmişler. Üçlünün ilk bir araya geldiği proje ise Karadeniz Otoyolu olmuş.

Elektrik dağıtımının en eskisi ise Cengiz Holding. Konya Meram bölgesinin dağıtımını Alarko ile kazanan Cengiz, sektörün en es-

kilerinden. Daha sonra ise Limak, Bursa Uludağ’ı, Kolin ise Çamlıbel’i kazanıyor. Limak ve Kolin’in birlikte olduğu ilk dağıtım işi ise İzmirgaz. Ancak Limak daha sonra bu bölgedeki ortaklığını Kolin’e devretmiş.

Limak’ın patronu Nihat Özdemir, yakın

arkadaşı Naci Koloğlu’nu arayarak “Seni Uludağ’a ortak yapıyorum” demiş, Kolin de aynı teklifi Çamlıbel için yapmış.

Daha sonra ‘ikili’ye Cengiz Holding de katılınca ‘üçlü’ gücünü de artırmış oldu.

AYRI AYRI ÇALIŞIP BİRLEŞİYORLAR

Aslında işin özü çok net.(!) Her holdinin ‘tuttuğunu koparan’ bir ekibi var. Kendi ifadeleri ile ‘Farklı bakış açılarını köreltmemek’ adına ayrı ayrı çalışma kararı almışlar. Her şirketin ekipleri ihale şartnamelerini alıyor ve çalışmalarını kendi içinde sürdürüyorlar. Belirli aralıklarla bir araya gelip birbirlerine sunum yapıyor, görüş alışverişinde bulunuyorlar. Patronlar ‘okey’ dedikten sonra ihalede son düzlüğe giriliyor.

Cengiz Holding Rize’nin gururu

1980 yılında inşaat şirketi olan kurulan ve bugün bir holdinge dönüşen Cengiz Holding, inşaatın yanı sıra enerji, maden, turizm havacılık ve sigorta alanlarında faaliyet gösteren 12 şirkete sahip. Şirketin kurucusu Mehmet Cengiz ve kardeşleri... Rizeli Cengiz kardeşler, illerine yaptıkları çok sayıda yatırımla tanınıyor.

Batuhan Özdemir (sağda) ve İsmail Ergüneş, Limak Holding'in stratejisinde önemli rol oynuyor.

“İhalelerden sonrası 3 gün tüm kaslarım ağrıyor”

İsmail Ergüneş, Limak Enerji'nin en önemli isimlerinden biri. Profesyonel bir yönetici olan Ergüneş yönetimle çok yakın mesai içinde. Aileden en yakın çalıştığı isim Batuhan Özdemir. Nihat Özdemir'in ikinci çocuğu olan Batuhan Özdemir, holding yapılanması içinde enerjinin yönetimini üstlenmiş durumda.

Maliye, hesap uzmanlığı kökenli olan Ergüneş, Limak'a 2009 yılında katılmış. 2002 yılından sonra enerji konusunda uzmanlaşmaya karar veren ve dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler'le yakın çalışan Ergüneş, daha sonra Özelleştirme İdaresi'ne danışman olarak atanmış ve özelleştirmelerin alt yapısını hazırlamış. Yurtdışındaki enerji yüksek lisansını bitirip 'devlete borcunu ödemek' isteyen Ergüneş, ataması bir türlü yapılmayınca Nihat Özdemir'in teklifini kabul etmiş.

“Nihat bey ile çalışmak farklı bir duygu” diyen Ergüneş, ilk ihalesi olan Uludağ bölgesini hiç unutamamış. Süreci şöyle anlatıyor: İhaleye giderken fiyat aralığı

belirlemiştik ancak Nihat bey hiç renk vermedi. Sezai bey (Nihat Özdemir'in ortağı) vardı masada. Son tura Çalık Enerji ile kalınca ‘tamam biz bu ihaleyi aldık’ dedim. İhale öncesi 950 milyon doları geçmez demiştik 940'ta bitti. Bunu hissiyatla söylüyorsunuz. İlk ihalede mahcup olmadım.

Limak ekibi ihaleye nasıl hazırlanıyor?

Holding çatısı altındaki her grup kendi sektörüyle ilgili ihaleleri takip eder. Limak Yatırım olarak ne satılıyor, neyin ihalesi var mutlaka alır inceleriz. Nihat ve Sezai bey bu konuda çok hassaslar. İnşaat ekibi yıllardır ihalelere giriyor; neredeyse her hafta bir ihaleleri var. O kadar deneyimliler ki!

Enerjide de aynı sistem var. Süreç şöyle işliyor: İhale dosyası alınıp inceleniyor, patronlar da ‘çalışın’ deyince ekipler başlıyor. Bizim ‘core’ bir ekibimiz var, 10 kişi. Ancak farklı süreçlerde farklı ekiplerden destek alıyoruz. Örneğin biz iş modelini belirleyip finans ekibiyle bir araya geliriz. Kısa ve uzun vadeli planlarımızı anlatırız.

Ekipler çalışır ve son hali verilir. Yönetime sunum yapılır fiyat aralıkları verilir, geri dönüşleri anlatılır, finansman modelleri anlatılır, ne kadar öz kaynak gerektiği belirtilir ve yönetim kurulu kararı verir.

BUSINESS SENCE OLMADAN OLMAZ

Ergüneş, patron ve profesyonel arasındaki farkı çok net ortaya koyuyor. “Ben hesap adamıyım, sayısallaştıramadığım şey beni ürkütür. Ben fiyatı belirlerim hatta patron yüzde 20 artıracığı için bazen onu bile iskonto ederim. Ancak işte burada girişimcilik ortaya çıkıyor. Ortada bir dosya var, o dosya herkeste var. İhalelere giren tüm şirketler birbirine yakın dosyalar hazırlar zaten. Herkes birbirini tanıyor. Belirleyici olan yatırımcının vizyonu. Örneğin, Boğaziçi Elektrik’i alacaksanız, orada matematikten çıkacak fiyatı Türkiye’de 20 grup verir ama onun üzerine bir şey eklemeniz gerekir. İşte o yatırımcı farkı!”

EN KÖTÜ ZARFLARDA ELENMEK

“Bir ihalede en kötü duygu açık artırmaya geçilmeden kapalı zarf tekliflerinde elenmek” diyor. Ergüneş “Benim en büyük korkum bu. Orada istemek yetmiyor; önemli olan elenmemek. Zarf sürecinde hem elenmememiz lazım hem de açık artırmayı yüksek bir yerden başlatmamanız lazım. Bu en önemli performans kriteri! Bazen ihale sırasında Sezai bey dönüp bana soruyor, ne yazayım? İşte orada ne yanıt vereceğiniz çok önemli” sözleriyle ihalelerin püf noktasını anlatıyor.

Ergüneş’e göre zarfta elenip patrona hesap vermek çok zor! “Boğaziçi’nde zarfta elenmiş olsaydık eve giderdim” sözleriyle konunun ne kadar hassas olduğunu vurguluyor.

RATİNG REKORU KIRIYOR

Açık artırma ile ihale yapmak Türkiye’ye has bir durum. Bir de televizyondan canlı verilince herkes işi gücü bırakıp izliyor. Ergüneş, “İhalelere katıldıktan sonra gördüm ki Türkiye’de çok ciddi bir ihale izleyicisi var. Yaşadığım mahallede beni görenler ihaleyi soruyor, beni gördüğünü söylüyor” diyor.

MOLALARDA NELER OLUYOR?

İhale sırasında bir grup mola istediği zaman “birazdan elenirler” yorumu yapı-

“Bir ihalede en kötü duygu açık artırmaya geçilmeden kapalı zarf tekliflerinde elenmek. En büyük korkumuz bu. Zarf sürecinde hem elenmemiz hem de açık artırmayı çok yüksek bir yerden başlatmamanız lazım. Bu en önemli performans kriteri! Patron dönüp bana ne yazayım diye soruyor? İşte orada ne yanıt vereceğiniz çok önemli. Zarfta elenip patrona hesap vermek çok zor! Elenirseniz evin yolunu tutarsınız”

lıyor ancak aslında ne oluyor? Ergüneş’in bu soruya yanıtı şöyle: Patronlar zaten sürekli online. Bazen işleri nedeniyle şehir dışında oluyorlar ancak izliyorlar. Mola alınca üç patronu da arıyoruz. Ancak en önemlisi ihalenin uzun süreceğini tahmin ediyorsanız ilk turlarda mola almak. Biz öyle yapıyoruz sonra rahat devam ediyoruz.

“Boğaziçi ihalesinde fiyat 2 milyara dayandığında mı mola alacaktınız” sorumuza Ergüneş, “Mola almayacaktık, çünkü patronlar daha üst sınırlara kadar izin vermişti o nedenle rahattık” yanıtını veriyor.

ELENDİĞİNİZ İHALELERDE NE YAPIYORSUNUZ?

Üç grup bir araya gelmişse elenmememiz lazım. Zaten hiç elenmedik de... Elendiğimiz ihalelerde MMEKA vardı, ona ihale bile diyemeyiz. Almak istediğimiz bölgeler gidiverdi, ancak ben o zaman “biz bu masalara tekrar oturacağız” demiştim. Başta oldukça üzüldük ancak öyle bitmedi.

İhaleleri kazandıktan sonra özel bir kutlama yönteminiz var mı? Özel bir kutlama yapmıyoruz, ihale bittikten sonra iş realiteye dönüyor. Patronlar ihaleye giderken o işi kendine yabancılaştırıyor kendini kaptırmak istemiyor.

Aldıktan sonra 2 saat önce ile 2 saat sonra arasında bir fark var. 2 saat sonra Boğaziçi sizin oluyor. O zaman fiyat değerlendirmesi başlıyor, beklentimiz neydi ne oldu onlar konuşuluyor. Bugüne kadar ihalelerde beklediğimiz çok üstünde fiyatlar çıkmadı. Herkes evine gidiyor, patronlar kendi aralarında konuşuyor.

EBRU ÖZDEMİR DENGESUNURU

Holdingin katılacağı tüm ihalelerle Limak Yatırım ilgileniyor. Nihat Özdemir’in kızı Ebru Özdemir’in başında olduğu şirket, ‘parayı ödemekle’ görevli. Ebru Özdemir’in son derece yetenekli ve Nihat Özdemir üzerinde çok etkili olduğu biliniyor. Ergüneş “Bu etki ve güven çalışılarak ve ortaya konulan işlerle kazanılmış, başarıyla kanıtlanmış bir etki; yoksa baba-kız ilişkisi nedeniyle değil” yorumunu yapıyor.

Batuhan Özdemir’in görevi ise ‘ikna etmek.” Ergüneş “Batuhan bey, biz profesyoneller için diploması gücüdür. Nihat beye göndereceğimiz mesajları Batuhan bey iletir. Batuhan bey enerjiden sorumlu, konunun özünü, iş dışında da çok iyi anlatıyor ve özellikle büyüme konusunda Nihat beyi ikna ediyor. Çok uyumlu bir yönetim biçimi çıkıyor ortaya.

Ortaklık kültürümüz çok güçlü ve çok eski

Limak Enerji'nin ve ihalelerin kilit isimlerinden biri Batuhan Özdemir. Limak Enerji Yönetim Kurulu Üyesi olan Batuhan Özdemir, başarının sırrını 'ortaklık kültürü'ne borçlu olduklarını belirtiyor.

Türkiye gibi ortaklık kültürünün çok gelişmediği bir ülkede bu üçlü ortaklığı bu noktaya nasıl taşıdınız?

Türkiye'de genel olarak ortaklık kültürü çok gelişmemiş olabilir ama özellikle müteahhitlik sektöründe geçmişten bu yana birçok başarılı ortaklık kuruldu. Limak olarak biz de müteahhitlik alanında başarılı ortaklıklar yapan bir şirketiz. Kolin ve Cengiz'le daha önceden ortaklıklarımız vardı ve birbirimizi gayet iyi tanıyorduk. Sonuçta herkes elini taşın altına aynı oranda koyunca, aynı yükü paylaşınca, bir de ortaklık kültürü firmalarda olunca bu iş gerçekleşiyor. O nedenle bu ortaklık bizim için sorun olmadı. 2010 yılının Ağustos ayından bu yana, yani 2.5 yıldır başarıyla yola devam ediyoruz. İnşallah böyle gitmeye de devam edeceğiz.

■ **Hangi sıklıkta bir araya geliyorsunuz?**

Her ay mutlaka dağıtım ile ilgili yönetim kurulu toplantıları yapıyoruz. Bu toplantıları bölgelerde gerçekleştiriyoruz. Şu anda elimizde iki bölge var. Bu iki bölgede de toplam 7 il var. Her ay başka bir ilde topla-

nıyoruz. Yani bir ay Yozgat'ta toplanırsak, ertesi ay Tokat'a ya da Çanakkale'ye gidiyoruz. Bu sayede saha bize yaklaşıyor, biz de sahaya yaklaşıyoruz. Şu ana kadar hiç aksatmadan her ay bu toplantıları yaptık.

■ **Ortak girişim grubu olarak enerji ile ilgili özelleştirmelere ilginiz devam edecek mi?**

Zaten elektrik dağıtım ihaleleri bitti. Öncelikli hedefimiz, ihalesini kazandığımız dağıtım bölgelerinin bir an önce devrini tamamlayıp, onları yürütebilmek. Dolayısıyla önümüzdeki gündem yeterince yoğun. Önce bu devirleri halledelim, daha sonra ne tür bir yapı olacağını hep birlikte göreceğiz. Boğaziçi Elektrik Dağıtım'ın devrini mayıs ayında gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Şu andaki dağıtım potansiyelimizi üretimle desteklemek istiyoruz. Elbette üretim projelerine yöneleceğiz. Kendi geliştirdiğimiz projeler var.

■ **Bunu Limak için mi söylüyorsunuz?**

Tabii ki Limak adına söylüyorum. Ama sonuçta üç firmanın da bu yönde istekleri var. Her üç firma da dağıtım faaliyetini üretimle desteklemek istiyor. Bizde her şey proje bazında değerlendirilir. Üretim özelleştirmeleri konusunda şu anda bir şey söylemek için erken. Ancak hede-

“Türkiye’de ortaklık kültürü yeterince gelişmiş değil ancak müteahhitlik sektöründe bu alanda ciddi bir deneyim var. Biz de ortaklıklara önce müteahhitliklerde başladık. Birbirimizi yakından tanıyoruz, herkes elini taşın altına koyunca, sorumluluğu paylaşınca sorun da çıkmıyor. Zaten dağıtım sektörü sürekli iletişim halinde olmayı gerektiriyor.”

Batuhan Özdemir

Nihat Özdemir, Mehmet Cengiz ve Naci Koloğlu, sık sık biraraya geliyor ancak bunu kamuoyundan uzak yapıyorlar. Dostluklarının geçmişte eski olan üçlü, dağıtım sektöründe yakaladıkları başarıyı farklı alanlarda da sürdürmeye kararlı..

fimiz dağıtım potansiyelimizi üretimle desteklemek. Bunu her şirket kendi payına düşen olarak yapabilir. Yani önümüzü kapayacak bir durum yok. Şu an her üç firmanın da kendine ait üretim portföyü var. Yine her üç firmanın geliştirmekte olduğu projeler var. Dolayısıyla tek çare özelleştirme değil zaten. Yarın önümüze kömür santrali veya hidroelektrik santrali gibi bir proje gelirse, onun için de hemen bir ortaklık yapılabilir. Her an her türlü stratejik kararı almaya hazırız. Biraz önce de söylediğim gibi, çok uyumlu bir ortaklığımız var. Yeni bir ortaklık kurmak, yeni bir karar almak bizim için çok kolay.

■ **İhalesini kazandığını elektrik dağıtım bölgelerinde nasıl bir yatırım stratejisi izleyeceksiniz?**

Elektrik dağıtımını artık iyi bildiğimiz bir iş haline geldi. 2,5 yıldır bu işi yapıyoruz. Belli bir çekirdek kadromuz da oluştu. Yönetim ve icra kurullarımız oturdu. Tabii ki yönetsel değişiklikler olacaktır. Uludağ Elektrik Dağıtım (UEDAŞ) ve Çamlıbel Elektrik Dağıtım'da bazı farklılıklar yarattık. Dağıtım bölgeleri arasında her zaman farklar olacaktır. Zaten elektrik dağıtımının bölgelere ayrılmasındaki hedeflerden biri de budur. Devrini gerçekleştireceğimiz dağıtım bölgeleriyle ilgili de planlamaları yapmaya başladık. Başarılı olacağımıza inanıyorum.

■ **Doğalgaz dağıtım ihalelerinde perde İGDAŞ ile kapanacak. İhaleye girmeyi düşünüyor musunuz?**

Bu çok büyük bir ihale. Şu an netleştirilmiş birşey olmadığı için bu konuda bir şey söyleyemem. Ancak çok güzel bir proje.

Mehmet Cengiz (solda) Nihat Özdemir

3 ORTAĞIN 3 DAĞITIM BÖLGESİ VAR

TÜRKİYE'NİN en büyük elektrik dağıtım şirketi BEDAŞ'ı 1.960 milyar dolara alan Cengiz-Kolin-Limak üçlüsü Akdeniz EDAŞ için 546 milyon dolarlık teklif vermişti.

GRUP daha önce de Uludağ EDAŞ ihalesini 940 milyon dolar, Çamlıbel EDAŞ ihalesini ise 258,5 milyon dolarla kazanmıştı.

ORTAKLAR bu yıl, Çoruh havzasında inşa edilecek Yusufeli Barajı'nın ihalesinde de ipi göğüsledi. Proje tamamlandığında 270 metreyle dünyanın üçüncü, Türkiye'nin ise en yüksek barajı olacak. Projenin ihale bedeli ise 487 milyon TL..

Ankara Garı da onların

CENGİZ-Kolin-Limak'ın bu yıl imza attığı bir diğer ihale ise Devlet Demiryolları'nın

Yap-İşlet-Devret modeliyle ihaleye çıkan Ankara Yüksek Hızlı Tren (YHT) Garı oldu. 28 Ağustos 2012'de yapılan ihaleye teklif veren tek şirket olan konsorsiyum, yeni yapacakları garın 19 yıl 7 ay boyunca işletme hakkını aldı. Ortaklar, uzay üssü görünümlü binaya 150 milyon dolar yatıracak.

İHALE ŞAMPİYONU LIMAK

ÜÇ şirket arasında en çok ihaleye katılan ve kazanan Limak Holding. İhale çalışmalarını Nihat Özdemir'in kızı Ebru Özdemir'in yürüttüğü Limak Yatırım adlı şirket bünyesinde yapıyor. Ebru Özdemir, 2010 yılında verdiği bir röportajda 'Son 10 yılda 100'den fazla ihale için teklif hazırladım' demişti. Son iki yılı da katarsak Limak'ın 120'ye yakın ihaleye girdiğini söyleyebiliriz.

Eski akademisyenlerin şirketi... Limak

Okul arkadaşı ve iki eski akademisyen olan Nihat Özdemir ve Sezai Bacaksız tarafından 1976 yılında kuruldu. Limak İnşaat ile faaliyetine başlayan Limak Şirketler Grubu, sürekli ve dengeli büyüyerek turizm, çimento, enerji, altyapı, havalimanı yönetimi ve operasyonları, liman işletmeciliği, gıda ve havacılık sektörlerini de faaliyet alanlarına katmıştır.

Üçlünün sessiz devi

Kolin Grubu, patronları ve yöneticileri kamuoyunun karşısına çıkmaktan hoşlanmıyor. Naci Koloğlu, uzun yıllardan sonra ilk kez 2012'de Giresun'daki hidroelektrik santraline düzenlediği gezide gazetecilerle bir araya geldi. Koloğlu'nun oğlu Devrim Koloğlu da babasının izinden gidiyor. Ancak Enerji Panorama için kapılarını açtı. Ve ortaklığın hikayesini ondan da dinledik.

■ Ortaklık nasıl başladı?

Bu ortaklığın mazisi, bizim taahhüt işlerinde Limak ve Cengiz gruplarıyla yaptığımız ortaklıklara dayanıyor. Kolin olarak, bugüne kadar Cengiz ve Limak ile birlikte birçok projeyi başarıyla tamamladık. Bütün ortak projelerimiz tarafları tatmin edici şekilde tamamlandığı için enerji sektörüne girerken de bir güç birliği yapma arayışını hissettiğimizde doğal olarak daha önceden ortaklıklar yaptığımız, tanıdığımız, bildiğimiz firmalar olan Limak ve Cengiz'i tercih ettik. Ortaklığımız şu ana kadar sorunsuz bir biçimde yürüdü ve bundan sonra da sorunsuz şekilde yürür diye umuyoruz.

■ Kolin-Cengiz-Limak ortak girişim grubu olarak enerji dağıtım özelleştirmelerine ilişkin hedeflerinize hangi oranda ulaştınız?

Aşağı yukarı hedeflerimizi tutturduğumuzu söyleyebiliriz. Son olarak ihale edilen dört bölgeden bir ya da ikisini daha almayı isterdik ama bizim tercihimizden ziyade Rekabet Kurulu'nun bize getirdiği sınırlama bu alandaki stratejimizi belirleyici oldu. Rekabet Kurulu, Cengiz Grubu'nun aldığı Meram Elektrik Dağıtımını dabizim ortak girişim grubunun içinde değerlendirdiği için aldığımız bölgelerin toplam pazar payı yüzde 29 civarına ulaştı. Dolayısıyla yeni dağıtım ihalelerine girme şansımız olmadı. Ancak bu pazar sınırı olmasaydı bir veya iki bölgeye daha talip olabilirdik. Mese-la Toroslar'ı almak isteyebilirdik.

■ Üretim özelleştirmeleri konusunda birlikte hareket edecek misiniz?

Üretimle ilgili, dağıtım özelleştirmelerinde olduğu gibi ortak bir stratejimiz yok şu anda. Her üç grubun da halihazırda kendilerine ait üretim projeleri var. En azından aldığımız böyle bir karar yok. Üretim özelleştir-

Devrim Koloğlu

meleri de proje bazında değerlendirilebilir. Yani hangi ihaleye tek başımıza gireriz hangisinde güç birliği yapmamız daha doğru olur bunları ihaleler çıktıkça tek tek değerlendiririz.

■ İhalelere hazırlanma süreciniz nasıl oluyor?

İhale öncesinde bölgeyle ilgili tüm veriler toplanıyor. Zaten ÖİB'nin yayınlamış olduğu dokümanlardan faydalaniyoruz. Bilgi odasından da birtakım bilgileri temin ediyoruz. Bunların hepsini bir araya getirip bir fizibilite çalışması yapıyoruz. İhale öncesi üç grup da bu fizibilite üzerinden tartışıp, bu rakamların esnekliği konusunda belirli limitler koyulması yönünde görüşlerini ortaya koyuyor.

■ Enerji yatırımlarında finans sorununu nasıl çözüyorsunuz?

Çok şükür bugüne kadar finansman konusunda ciddi bir sıkıntı yaşamadık. Birçok grup halka arz veya tahvil çıkartma gibi girişimlerde bulunurken biz böyle şeylere ihtiyaç duymadık. Zaten bizim en büyük avantajımız da bu. Her üç grup da mali açıdan çok kuvvetli. Ayrıca hem projelerimizin karlı olduğu için hem de bankalarla çok iyi olan ilişkilerimiz sayesinde kredi imkanlarına çok rahat erişebildik.

Kolin'in enerji grubunun yöneticisi Saltuk Düzyol, 1990'ların sonlarında girdikleri enerji sektöründe en büyük oyuncularından biri olduklarını söylüyor. "Kolin, hidroelektrik santrali kurmak hedefiyle Akköy Projesini başlattı ve o proje devam ederken, 2004 yılında, özelleştirmeler vasıtasıyla İzmirgaz ve Esgaz ile doğalgaz dağıtım sektörüne girdi" diyen Saltuk, sözlerine şöyle devam etti: Daha sonra portföyünü elektrik dağıtımlarıyla çeşitlendirdi. Şu anda ana hedefimiz, bu sektörde dikey bütünleşme yoluyla hemen hemen her faaliyet alanında yer almak. Hem gaz hem de elektrikte böyle bir stratejimiz var. Doğalgaz dağıtım sektöründe şu anda iki

dağıtım bölgemiz var. Bu iki dağıtım bölgesinde tüketilen toplam gaz miktarı 3,5 milyar metreküp civarında. Esgaz'da full penetrasyon oranına ulaşmış durumdayız. İzmirgaz'da ise 850 bine yakın abonenin doğalgaza erişimine imkan sağlamış olmakla birlikte abone sayımız 400 bin civarında. Tabii dağıtım faaliyetlerini yürüttürken, toptan gaz satışı tarafında da olmaya çalıştık. Naturgaz adlı şirketimiz doğalgaz ithalat ve toptan satışı konusunda faaliyetlerini sürdürüyor.

Şu anda İzmir-Aliğa'da devam eden bir doğalgaz çevrim santrali projemiz var ve bu santralin hemen yanı başında Türkiye'nin üçüncü LNG Terminali'ni kurmayı planlıyoruz. Yaklaşık 2,5 senedir bu konuda çalışma yürütüyoruz. Mevzuattan kaynaklanan bir takım problemler vardı ama Bakanlığımızın da olumlu bakış açısıyla bu problemler büyük ölçüde aşıldı. Şu anda ÇED süreci devam ediyor. Bu projeyi gerçekleştirebilirsek Türkiye'nin yeni bir arz noktası kazanması söz konusu olacak.

Rakip oldukları ihaleler de var

ÜÇLÜ bazı ihalelere tek başına ya da farklı ortaklarla da girerek birbirlerine rakip oluyorlar. Bunun son örneği Soma kömür işletmelerinde yaşandı. Park Grubu, Torunlar Grubu, Cengiz İnşaat, Limak gibi şirketlerin de ilgi gösterdiği ihalede Kolin'e bağlı Hidrogen Enerji, devlete kilovatsaat başına 4.69 kuruluşluk teklifiyle ihaledeki en iyi teklif sahibi oldu. Sincan-Ankara-Kayaş tren hatlarının inşasını içeren Başkentray Projesinde de karşı karşıya geldiler. Burada da gülen taraf ihaleye Gülermak ile giren Kolin olmuştur.

3. havalimanı ve İGDAŞ sırada

NIHAT Özdemir, kasım ayında Milliyet Gazetesi'ne verdiği röportajda yeni ihalelerin de sinyallerini verdi. 'Ortaklarımızla birlikte dağıtım, ulaştırma, enerji, elektrikle ilgili bütün özelleştirmelere gireceğiz' diyen Özdemir, 'Ulaştırma ile ilgiliyiz. İzmir-Ankara, Ankara-Adana, Ankara'dan daha doğuya otoyol ihaleleri yapılacak. İstanbul'un da hızlı tren garı ihalesi yapılacak. Ankara gaz dağıtım ihalesi yapılacak. İstanbul'a 3. havalimanı yapılacak, herkesin gözünün üzerinde olduğu İGDAŞ var. Bu ihalelerin tümüne katılmayı planlıyoruz' demişti.

4 kardeş kurdu

Celal, Kemal, Veysi Akın ve Naci Koloğlu kardeşler tarafından 1977 yılından kurulan Kolin Şirketler Grubu, inşaat-taahhüt, enerji, liman işletmeciliği, madencilik ve turizm-hizmet işkolalarında faaliyetlerini sürdürüyor. Grup bugüne kadar yurtiçi ve yurtdışında çok sayıda altyapı projesine imza attıktan sonra enerjide büyüme karan aldı.

Petrolde yeni denetim yasasının şifreleri

Değişen kanunlar petrol sektörü için yeni yaptırımları da beraberinde getirdi. Hem idari para cezaları artırıldı hem de hapis cezaları ... Artık ulusal marker'ı yeterli seviyede olmayanlara verilen hapis cezaları ertelenmeyecek.

Deniz Suphi

Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' petrol sektöründe denetimlerde köklü değişiklikler getirdi. Enerji sektörünün 'referans' dergisi 'Enerji Panorama' uzmanlarla görüştü. Söz konusu yasal düzenlemenin sektör ve uygulayıcılar için getirdiği yenilikleri soru ve yanıtlarla 'kılavuz' niteliğinde bir çalışmada bir araya getirdi.

■ **Petrol Piyasası Yasası'nda 'kaçak petrol' tanımı yeni yasada nasıl yer aldı?**

Yeni yasada, 'kaçak akaryakıt' olarak değiştirildi. İlk anda daralmış gibi görülsede (petrol-akaryakıt), 'kaçak akaryakıt' kavramının kapsamı 'kaçak petrol'e göre genişletildi. Kaçakçılıkla Mücadele Yasası'nda akaryakıt; benzin, gaz yağı, jet yakıtı, motorin, fuel-oil, sıvılaştırılmış petrol gazları, doğalgaz gibi akaryakıt ürünleri ile akaryakıt yerine kullanılan petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünler olarak tanımlandı.

■ **Petrol sektörüne ilişkin yeni denetim yasada, ceza miktarları artırıldı mı?**

İdari para cezaları artırıldı. Tesislerde sabit veya seyyar gizli tank, düzenek ve ekipman bulundurmamak 'kaçakçılık suçu' olarak tanımlandı. Ulusal marker'ı yeterli şart ve seviyede olmayan akaryakıtı, tesislerdeki sabit veya seyyar gizli tank, düzenek ve ekipmanla satışa sunmanın adli cezaları bir kat artırımlı (iki kat) uygulanacak. (Minimum 4 yıl hapis cezasında hükmün açıklanması geriye bırakılamayacak).

■ **Yeni yasa uyarınca, ulusal marker ekleme işlemlerinde meydana gelecek usulsüzlüklerden kimler sorumlu olacak?**

İlgili lisans sahibi ile bağımsız gözetim firma-

ları müştereken sorumlu tutulacaklar. Tesislerde gizli tank, düzenek ve ekipman bulundurmamak en ağır idari para cezaları grubuna alındı. Akaryakıt istasyonlarında, markersiz akaryakıt bulundurma ve satma ile gizli tank, düzenek ve ekipman bulundurmanın idari para cezası, 1/5 indirimi kapsamından çıkarıldı.

BAYİYE DE DAĞITIM ŞİRKETİNE DE CEZA VERİLECEK

■ **Akaryakıt istasyonlarında gizli tank, düzenek ve ekipman bulundurma nedeniyle bayilerin yanı sıra dağıtım şirketlerine de ceza kesilecek mi?**

Hem bayilere hem dağıtım şirketlerine ceza kesilecek. Bayilere uygulanacak idari para cezalarının dörtte biri kadar, ilgili dağıtıcılara idari para cezası uygulanacak. Kaçakçılıkla Mücadele Yasası'nın ilgili maddesinde tanımlanan suçların petrol piyasasına ilişkin olanlarından ulusal marker, gizli tank, düzenek ve ekipman gibi fiiller nedeniyle Kurumca (EPDK) uygulanacak idari para cezalarına karşı açılacak davalar, tahsilatı durdurmuyacak. Ulusal petrol stoku tutma yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, eksik tut-

MAHKUM OLANA LİSANS DA YOK

■ Kaçak akaryakıt nedeniyle haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara ne tür yaptırım uygulanacak?

Bu kapsama girenlere lisans verilmeyecek. Lisans sahibinin tüzel kişi olması durumunda söz konusu tüzel kişilikte suçun işlendiği tarih itibarıyla yüzde 10'dan fazla paya sahip ortaklar ile görevden ayrılmış olan veya halen görevde bulunan yönetim kurulu başkan ve üyelerine, temsil ve ilzama yetkili olanlara lisans verilmeyecek ve bu kişiler lisans başvurusu yapan tüzel kişiliklerde doğrudan pay sahibi olamayacak.

tukları her bir ton ürün için 200 TL idari para cezası uygulanacak.

■ Saha denetimlerinde ürünün ulusal marker seviyesi geçersiz çıkarsa ne olacak?

Tesisin ilk etapta sadece ilgili bölümü önlem amacıyla (tedbiren) ve geçici olarak mühürlenecek.

Laboratuvar analiz sonucunda ulusal marker sonucunun geçersiz çıktığı kesinleştiğinde tüm tesisin (rafineriler hariç) faaliyeti, kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar Kurum tarafından geçici olarak durdurulacak. Bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmeyecek.

Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilecek. Lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için lisans verilmeyecek.

■ Yeni yasada numune alma, analiz ve raporlamaya ilişkin süreler nasıl düzenlendi?

Bunlar yasayla düzenlenerek yasa hükmü haline getirildi. 'Seyyar kontrol cihazı ile yapılan ulusal marker kontrol sonucunun geçersiz çıkması halinde, alınan numune en geç

5 iş günü içinde laboratuvara teslim edilir. Laboratuvar, yapılması istenilen analizleri numune özelliklerini deşime uğramadan 15 gün içinde yapar ve sonucunu en geç üç iş günü içinde Kuruma bildirir.'

'Kabahatler Kanunu kapsamındaki fiiller teşebbüs aşamasında kalmış ise idari yaptırım uygulanmaz. Ancak Kaçakçılıkla

Mücadele Kanunu'nun ilgili maddesinde tanımlanan suçların petrol piyasası ile ilgili olanları adli anlamda teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılacak.'

İstasyonda gizli tank, düzenek ya da ekipman bulunduran istasyonlara ceza verilecek. Aynı cezalar istasyonun bağlı olduğu dağıtım şirketlerine de uygulanacak...

Doğalgaz piyasasının revizyona ihtiyacı var

Almanya'nın en büyük doğalgaz depolama alanlarını yapan Ewe, Türkiye'de de bu alanda yatırım yapmak istiyor ancak bazı revizyonlara ihtiyaç olduğu düşüncesindeler. Ewe Turkey Holding Genel Müdürü Bekir Sami Acar "Doğalgazı depolamak maliyetli bir iş. Ancak Türkiye'de doğalgaz sübvansede ediliyor ve politik fiyatlandırma var. Bu sistem devam ettiği sürece özel sektör şirketlerinin depolama yapmaları güçleşir" diyor...

Türkiye'ye 2007 yılında giren ve şu an Ewe Turkey Holding çatısı altında 4 ayrı şirketle faaliyet gösteren Ewe'nin hedefi doğalgazda olduğu gibi elektrikte de serbest satıcı piyasanın önemli oyuncularından biri olmak. Ewe Turkey Holding Genel Müdürü Bekir Sami Acar "Doğalgazda serbest tüketici pazarında BOTAŞ'tan sonra son kullanıcıya en çok gaz satan ikinci şirket konumuna ulaştık. Bu yıl elektrikte de operasyona başlıyoruz. Hedefimiz Almanya'dan gelen operasyon gücümüzü bu alanda da kullanmak. Pazarın uzun vadeli oyuncularından biri olacağız" dedi. Ewe'nin uzman olduğu alanlardan biri de doğalgaz depolaması. Türkiye'de de bu alanda yatırım yapmayı istediklerini belirten Acar "Ancak henüz pazar özel sektörün bu alanda yatırım yapmasına uygun değil. Avrupa'daki gibi

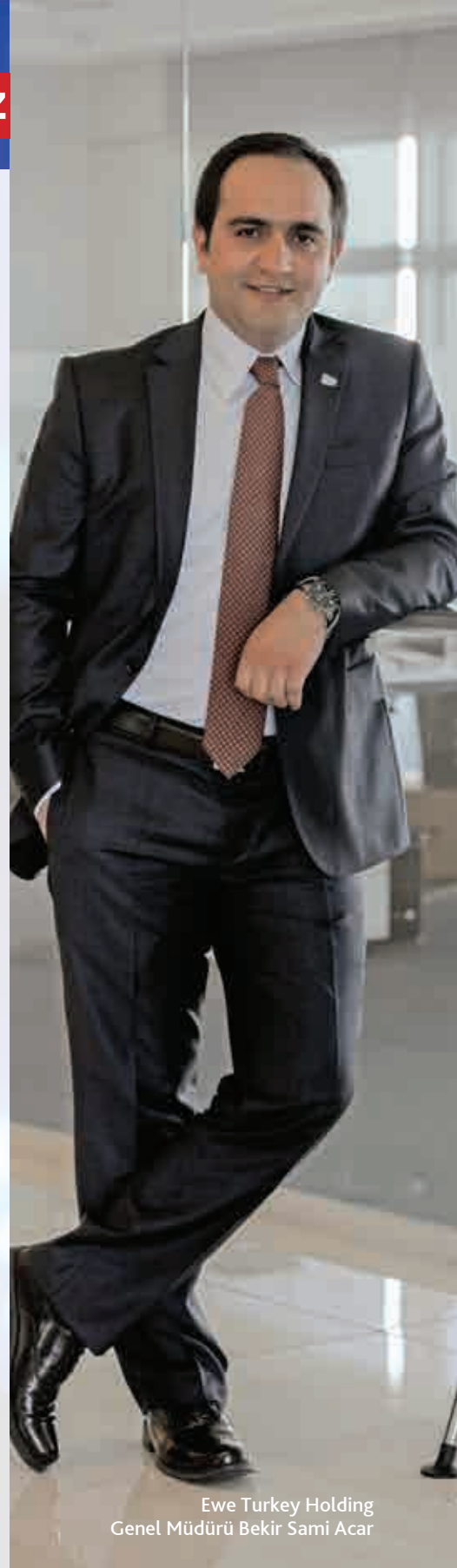
çeşitli düzenlemeler yapılması gerekiyor. Bu sağlandığında yatırım kararı alabiliriz" dedi.

■ **Türkiye pazarında bu yıl 6. yılınız. Hangi noktaya ulaştınız?**

Evet, Türkiye'ye 2007 yılında girdik. İlk olarak varlık yatırımı yaptık ve Bursagaz'dan hisse aldık, ardından Kayserigaz ortaklığı geldi ve şu anda her iki şirkette de hisse oranımız yüzde 80 oldu. Türkiye'deki varlığımız EWE Turkey Holding çatısı altında yürütüyor. Bu yapının altında 4 ayrı şirket var. Bursagaz, Kayserigaz, EWE Enerji ve Enervis ki bu şirketi geçen yıl kurduk. EWE Enerji, 2009 yılında beri doğalgaz toptan satışı yapıyor. Geçen yıl da elektrik toptan satış lisansı aldık. Henüz başlamadık ama bu yılın ikinci yarısında elektrik ticaretine başlamayı planlıyoruz. Doğalgaz ve elektriği aynı tüzel kişilik altında müşterilerine sunabilen bir şirket olacağız.

■ **Doğalgazda ulaştığınız büyüklük nedir?**

2013 yılında EWE Enerji'de çok önemli bir büyüme bekliyoruz. 2 bcm'in üstünde bir satışa ulaşmayı planlıyoruz. Bu da bizi BOTAŞ'ın ardından son kullanıcı piyasasındaki en büyük satıcı yapıyor. Şu anda müşterilere doğalgaz arzı bakımından en büyük özel sektör tedarikçisi konumuna geldik. Dağıtım şirketlerinin yanı

Ewe Turkey Holding
Genel Müdürü Bekir Sami Acar

Revizyon olmazsa depolamak zorlaşır

sıra organize sanayi bölgelerine de gaz satıyoruz. Doğalgazı özel sektör ithalatçılarından alıyoruz. Oldukça iyi çeşitlendirilmiş bir tedarik portföyümüz var. Aslında spot LNG ithalat lisansımız da var ancak fiyatlar uygun olmadığı için şimdilik kullanmıyoruz.

UZUN VADELİ OYUNCUYUZ

■ Doğalgazda neden son tüketici üzerinde odaklandınız?

Bunu yapmanın hem operasyonel hem de ticari riskleri var. Oyuncular bu riskleri herkes her zaman üstlenmek istemiyor. Biz organizasyonel kapasitemizle ve alt yapımızla bunu başarılı bir şekilde yönetiyoruz. Yüksek miktarda ve adetlerde işlemi yönetebilecek bir ekibimiz ve operasyonel sistemlerimiz var.

EWE, Almanya'nın ilk doğalgaz ithalat kontratını yapan şirket. Geçenlerde orada doğalgazın 67. yılını kutladılar. Dolayısıyla ciddi bir tecrübe var. En güçlü yanlarımızdan biri hem gaz hem de elektrikte portföy yönetim tecrübesine sahip olmamız. Bu, Türkiye için çok yeni bir konu. 'Portfolio management' deniyor. Ticari ve operasyonel riskleri yönetmek, mümkün olduğunca açık pozisyona girmeden bunu yapmak önemli. Türkiye'de bu anlayış

yeni yeni geliyor.

■ Portföy yönetimi konusunda danışmanlık hizmeti teklifleri geliyor mu? Böyle bir hizmetiniz var mı?

Danışmanlık vermiyoruz ancak iş ortaklarımızla oldukça iyi ilişkilerimiz var. Onlarla her türlü bilgiyi paylaşıyoruz. Şirket olarak misyonumuz piyasadaki karşı taraflar için güvenilir bir iş ortağı olmak. Hem tüketiciler hem de tedarikçiler için sürdürülebilir bir pozisyon yakalamak önemli. 'Bir yıl büyük para kazanalım sonra küçülür, sonra yine büyütürüz' gibi bir yaklaşımımız yok. Uzun vadede büyüyen bir trendle iş ortaklarımızı da kaybetmeyerek piyasada uzun vadeli bulunmak istiyoruz.

Türkiye'de dağıtımda 2033 yılına kadar lisanslarımız var. Uzun vadeli bir oyuncuyuz. İşin ticaret kısmında da ufkumuz en az 2033 yılına kadar piyasada olmak. Piyasada kalıcı olmak için de güvenilir olmak gerekir, Almanya'dan edindiğimiz tecrübe bu. Güven esaslı olmak şart ve güvenilirlik, kurumsal değerlerimiz arasında da ilk sırada yer alır. Tüm çalışanlarımıza da bunu aşılamaya çalışıyoruz.

■ Çalışanlardan söz açılmışken biraz da bu konuyu konuşalım. Kaç kişilik bir ekibiniz var Türkiye'de?

Bursa ve Kayserigaz'da çalışan sayısı yüksek. 400'ün üstünde ancak projeler oldukça elemanlar da alınıyor. İstanbul'da EWE Turkey Holding ve EWE Enerji'de toplam 35'e yakın kişi çalışıyor. EWE Enerji, ticaret şirketi olduğu için daha çekirdek bir ekiple daha hacimli işler yapmak mümkün.

ELEKTRİKTE VARLIK YATIRIMI DÜŞÜNÜYÖRÜZ

■ Yıllık gerçekleştirmeniz nedir? Grup içinde Türkiye hangi seviyede?

EWE içinde büyük bir payımız henüz yok, ortaldayız. Grubun cirosu 8 milyar euro. Türkiye cirosu bunun 20'de biri durumunda ama bu yıl çok ciddi bir artış olacağını düşünüyoruz.

EWE'yi diğer enerji şirketlerinden ayıran en önemli özelliği elektrik, gaz, telekom, su gibi farklı hizmetleri müşterilerine tek elden sunabilmesidir. Bunun sistemsel olarak mümkün olmasını sağlayan büyük ölçekli bir IT şirketimiz var. Global ölçekte enerji şirketlerine yönelik çözümler üretiyor. Almanya'nın en büyük alternatif telekom operatörlerinden biri bize ait ve kendi şebekelerimizi kullanıyor. Artık data iletişimi çok daha önemli hale geldi.

Kamudaki üretim santrallerinin çoğu verimli değil

■ Bu yıl elektrik satışındaki hedefleriniz nedir?

Şu anda herhangi bir varlık yatırımı düşünmüyoruz. İlk etapta bir ticaret operasyonu başlatacağız. Sahip olduğumuz portföy yönetimi tecrübesiyle, rasyonel bir operasyon yapacağız. Elektrik piyasasında son dönemde büyük gelgitler oldu, batanlar çıkarlar oldu, iş modelleri sürekli değişiyor. Son kullanıcıya çalışan şirketler, bir anda portföylerini boşaltıp şebekeye satmaya başlıyorlar ya da tam tersi oluyor. Elektrik işinde de güvenilirlik değerimize uygun olarak, konjonktürel değil, sürekli bir oyuncu olmak istiyoruz.

İlk etapta mevcut serbest tüketicilere dönük bir operasyonumuz olacak. Herkesin serbest tüketicisi olacağı 2015-2016 yılına ilişkin bir takım hedeflerimiz var. Bu yıl içinde küçük ölçekli bir operasyon başlatacağız.

■ Üretim özelleştirmeleri yapılacak, orada bir yatırım planınız var mı?

Piyasa öngörümüz Türkiye’de hep arz açığı yaşandı son 10 yılda ama yavaş yavaş arz fazlalığına doğru gidiyor. Artık üretim santralleri çok yüksek kapasite ile çalışmıyor. Rekabet edebilmek için santrallerinizin çok verimli olması gerekiyor. Özelleştirilecek EÜAŞ santrallerinde ciddi yatırımlar gerekiyor. Ancak bizim kısa vadeli planlarımızda herhangi bir satın alma yok. Almanya’da şu anda konvansiyonel üretim şirketlerinin birçoğu zarar ediyor.

İnşa halinde devreye girmek üzere olan, lisans aşamasında çok sayıda proje var. Özelleştirilecek EÜAŞ santrallerinde rehabilitasyon yatırımlarıyla emre amadelek seviyeleri artacaktır. Eğer elektrik talebi önümüzdeki yıllarda yüksek büyüme kaydetmezse bu yatırımların yeterli olacağını düşünüyoruz. Piyasanın satıcı piyasasından, alıcı piyasasına doğru geçeceğini düşünüyorum.

Hala Türkiye’de tüketim Avrupa’nın gerisinde. Hala ciddi büyüme potansiyeli var ama bu gelişme nasıl olacak? Geçmiş

Doğalgazda arz sıkıntısı yaşanabilir

■ Siz Türkiye’de doğalgaz arzında bir sıkıntı görüyor musunuz?

Türkiye’de doğal gazda bir arz güvenliği sıkıntısı var. Bu kış, havalar yumuşak geçtiği için sorun yaşamadık ama soğuk bir kış döneminde yeterli yedek kapasitemiz yok. Tedarik kaynaklarındaki herhangi bir aksamada maalesef arz sıkıntımız olacak. Geçen yıl şubat ayında bunu yaşadık. Ayrıca doğalgaz ve elektrik pik tüketimleri aynı anda gerçekleşiyor ve birbirini destekliyor. Birine talep artınca diğeri de artıyor, böyle bir açmaz var. Türkiye’ye birkaç yıllık vadede ilave miktarlarda doğalgaz gelme imkanı kısıtlı gözüküyor. Önümüzdeki 3-4 yıl içinde doğalgaz talebindeki güçlü büyüme devam ederse talebi karşılamakta sorun yaşayacağız. Bu kışı atlattık ama önümüzdeki kış dönemlerinde sıkıntımız devam edecek.

Yıllık rakamlarda sorun görünmüyor ama günlük kontrat miktarlarına ve tü-

ketime bakmak lazım. Türkiye’de normal kış sezonunda pik talebin 180-200 milyon metreküp seviyesinde olması bekleniyor. Ancak ithalat kontratlarından çekebileceğimiz günlük gaz miktarı bu seviyelerin altında. Buna ilaveten tedarik kaynaklarında ve güzergahlarında bir problem olması durumunda ciddi sıkıntılar baş gösteriyor.

AB birliğinin arz güvenliği için kabul ettiği N-1 kuralı vardır. Yılın soğuk bir döneminde doğalgaz arzındaki en büyük altyapıda (ithalat boru hattı veya LNG terminali) akışın durması durumunda sistemin kendini belirli bir süre idame ettirebilmesi lazım. Maalesef biz Türkiye’de N-1 kuralının oldukça uzatıldığını görüyoruz.

Arz güvenliğini sağlamanın en önemli unsuru arz kaynaklarını ve güzergahı çeşitlendirmek ve fiziksel kapasite fazlası oluşturmak. Diğer bir temel unsur da belirli miktarda doğalgazı yurtdışında depolamaktır.

10 yılın hikayesi farklıydı, önümüzdeki 10 yılın hikayesi farklı olacak.

■ Doğalgaz için öngörünüz de bu yönde mi?

Doğalgazda hala tam penetrasyona ulaşmadık. Konut müşterileri ve küçük ölçekli tüketicilerde hala ciddi seviyelerde gaz kullanıcı artışları oluyor. Özellikle Anadolu’da gaz kullanıcı oranı düşük seviyelerde. Geçtiğimiz yıllardaki kadar sert artışlar olmayabilir ama talebin güçlü seyri devam edecek. Ayrıca hane halkı büyüklükleri düşüyor ve geniş aileler çekirdek ailelere dönüşüyor. Nüfus artış oranının üstünde bir konut sayısı artışı gerçekleşiyor. Bu da gaz kullanıcı sayısını artırıyor. Tabii hava sıcaklıklarına bağlı olarak dalgalanmalar oluyor. Örneğin bu yıl beklenen tüketim oluşmadı. Sanayi kesiminde de milli hasıla artışına paralel olarak gaz tüketimi artacak. Elektrikte yeni devreye girecek santraller var. Bunlar da doğalgaz tüketimini artıracak. Birkaç yıl içinde birkaç büyük santral devreye girecek.

Depolamak maliyetli

■ Doğalgaz depolaması uzmanlık alanlarınızdan. Avrupa’da durum ne?

Almanya’da 40 yıldır yeraltı doğalgaz depolama işini yapıyoruz. Doğal gazı yer üstünde depolamak çok maliyetli. Yeraltında depolamaya imkan verecek geniş tuz yatakları gerekiyor. Türkiye olarak tuz yapıları anlamında zengin değiliz. Tuz Gölü civarlarında BOTAŞ’ın projesi Türkiye’nin depolama konusunda çok ciddi yatırıma ihtiyacı var. Türkiye gaz piyasasının en temel sorunu piyasa mekanizmalarının işlememesi. Kapsamlı bir doğalgaz piyasası reformuna ihtiyacımız var. Piyasadaki politik fiyatlandırma ve sübvansiyon devam ettiği sürece bu tip büyük ve riskli yatırımları özel sektörün yapması mümkün değil. Birinin bu maliyeti üstlenmesi gerekiyor bu da gazı kullanan tüketicidir. Bu yatırımlar yüksek maliyetli ve kreditorler açısından yüksek risk kategorisinde. Şu anki piyasa yapısı içinde bu tür yatırımların devlet dışında yapılması oldukça zor.

Kısa bir süre öncesine kadar enerji ihtiyacını karşılayamayan Karadeniz Bölgesi, irili-ufaklı barajların devreye girmesiyle ihracatçı konuma ulaştı. Bu gelişme enerjinin yeni rotası olarak bölgeyi öne çıkarıyor

Oğuz Karadeniz

Barajlar Karadeniz'i enerji ihracatçısı yaptı

“**S**u akar Türk bakar” sözü artık Karadeniz için geçerli değil. Yeni yatırımlar bölgede boş akan suları enerjiye çeviriyor. Bu durum, bölgeyi, enerjide kendi kendine yeter hale getirmenin ötesinde ihracat merkezi konumuna yükseltiyor.

Son yıllarda yapımına başlanan barajların tamamlanıp üretime geçmesiyle Karadeniz, elektrik ihracatı ile konuşulmaya başladı. Elektrik istatistik verileri de bunu doğrular nitelikte: 2012 yılında Çoruh Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde yer alan Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize ve Trabzon illerinde toplam 3,9 milyar kilowatsaat (kWh) elektrik üretilirken 3,2 milyar kWh elektrik tüketildi. Bölgede üretilen yaklaşık 700 milyon kWh elektrik ise ulusal şebekeye verildi. Konuyu Enerji Panorama'ya değerlendiren Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)

Başkanı Hasan Köktaş, geçmişte başka bölgelerden elektrik alan Karadeniz Bölgesi'nin yeni baraj yatırımlarıyla kendine yeter hale gelmiş olmasının sevindirici olduğunu söylüyor. Bölgede yatırımlar bitmiş değil. Devam eden barajların tamamlanmasıyla Karadeniz, Türkiye için önemli bir enerji üretim merkezi olacağı benziyor.

ARTVİN ÜRETİYOR, TRABZON TÜKETİYOR

Bölgenin elektrik üretim ve tüketimi*

İl	Üretim	Tüketim
Artvin	1.334.065	367.996
Giresun	388.768	616.125
Gümüşhane	947.175	231.164
Rize	775.426	659.346
Trabzon	502.140	1.363.685
Toplam	3.947.573	3.238.317

*(MWh)

Kaynak: EPDK, Çoruh Elektrik, 2012.

Kendine yeter hale geldi

Karadeniz'in hırçın akan suları, sessizce enerjiye dönüşmeye başladı. Bu dönüşüm bölgeyi elektrik ihraç eder konuma yükseltti. EPDK Başkanı Hasan Köktaş, bu gelişmeyi şöyle yorumluyor: “Karadeniz Bölgesi'nde EPDK'nın lisanslandığı ve sürmekte olan çok sayıda hidroelektrik santral projesi var. Geçmişte bu bölge elektriğini başka bölgelerde çalışan santrallerden karşılardı. Bugün kendi elektriğini karşılayıp ihracat imkanı sunuyor”. Başkan Köktaş, barajlarla ilgili önemli bir konuya da vurgu yapıyor: Bu bölgede yapılan yatırımların Karadeniz'in doğal güzelliklerini ve değerlerini koruyarak yapılması konusunda azami özen gösteriyoruz.

Kapalı park yerleri otogazlı araçlara açılıyor ama...

Araçlarda alınması önerilen önlemler

TOBB LPG Meclisi Otogaz Komitesi'nin önerisi şöyle: Araç LPG tankının emniyet valfinin bulunması ve aracın otogaz dönüşüm sisteminin sızdırmazlık testinden geçmiş olması,

Bu iki kriterin uygunluğu halinde "hologramlı bir sticker"ın aracın ön camında görülebilecek bir yere yapıştırılması öneriliyor. Sızdırmazlık testinin her yıl yenilenmesi de şartlar arasında yer alıyor.

Diğer bir alternatif de plakaya özel akıllı kart uygulaması. Bu yöntem ile dönüşüm esnasında uygunluk onayı verilen araçlar belli bir program dâhilinde kayıt edilerek otoparklarda bulundurulacak bir cihaz ile kontrol edilebilecek. Bu hali ile dönüşüm sistemi uygun olmayan araçların kapalı parklara girişinin de önüne geçilmesi sağlanacak.

■ Neşet Hikmet

Türkiye'de otogazlı araç kullanımı büyük bir hızla yaygınlaşırken, bu araçların kapalı mekânlara park edilebilmesi konusunda yıllardır devam eden yasağın kalkması gündeme geldi. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yılsonuna kadar yasal altyapıyı tamamlamak için çalışmalara başladı. Önümüzdeki aylarda gündemi işgal edecek bu konuda, bugünlere nasıl gelindiği ve "güvenilir bir park için" nelerin yapılması gerektiğini inceledik... Türkiye'de araç kullanıcısı, Likit Petrol Gazı (LPG) yakıtlı taşıtları çok sevdi. 8 yıl önce yollardaki araç sayısı bir milyondtu, LPG kullanan araçların toplama oranı ise yüzde 20'yd. Oysa

geçen yıl bu oran, yüzde 43'e çıktı. Yani 8 milyon aracın yaklaşık 3.5 milyonu deposuna otogaz koyuyor. Her yıl yaklaşık 250 ile 300 bin araç da otogaza dönüyor. Ancak bu araçları kullananların, kapalı mekânlara park edebilmeleri için mevzuat ve genel algı ile yaptıkları "imtihanları" var. Sektör, bugüne kadar sınavı geçemedi. Onlara göre 'birkaç yanlış bir doğruyu götürdü', karşı tarafa göre ise 'kapalı mekânlar bombalardan kurtuldu.'

Otogazlı bir aracınız varsa, kapalı parklar size kapalıdır ve bu da sıkıntı anlamına geliyor. Örneğin bir alışveriş merkezine gittiğinizde kapalı otoparklar dışında LPG'li araçlar için ayrılan sınırlı sayıda park yerinin her daim dolu olduğunu görerek yakınlarda park yeri

aramanız gerekiyor. Hem zaman hem para kaybediyor hem de keyfiniz kaçıyor. Hatta oturduğunuz apartmanın kapalı otoparkını bile kullanamıyor, komşularınız karşısında kendinizi "ikinci sınıf vatandaş" hissediyorsunuz.

BOMBANIN NE İŞİ VAR?

Sektör temsilcileri, tüm bunları "yurttaşların seyahat etme ve park etme özgürlüklerinin elinde alınması ve dolaylı yoldan tüketicilerin daha ucuz, çevreci ve güvenli bir yakıtı kullanma hakkının kısıtlanması" olarak değerlendiriyor. Bir de öte türlü düşünelim, meydana otogazlı bir araç patlamasının yarattığı tahribat, mal ve can kaybıyla ilgili haberlerle

Dünyada durum

Dünyada, LPG'ye dönüştürülmüş otomobillerin kapalı otoparklardan yararlanmasına yönelik tekdüze bir uygulama yok. Avusturya ve Almanya konuyu yerel yönetimlere ve otopark işletmecilerine bırakırken, Belçika ve İsviçre'de serbest, İtalya ve Fransa'da LPG yakıtı sisteminde emniyet valfi kullanımıyla şartlı.

Bugün itibarıyla Avrupa Birliği ülkelerine baktığımızda kapalı parkların otogazlı araçlarca kullanılmasını engelleyen iki ülke dikkat çekiyor; Macaristan ve Belçika. Ancak bu ülkelerdeki pazarın boyutu Türkiye ile karşılaştırılamayacak derecede küçük. Örneğin, Macaristan'daki otogaz kullanımı sadece 24.000 ton/yıl seviyesinde. Bu rakam ülkemizdeki satış tonajının yüzde 1'inden az, Malatya, Kütahya, Osmaniye gibi illerin yıllık satış tonajı mertebesinde. Başta belirttiğimiz gibi "kaş yapayım derken göz çıkartmamak için" Türkiye'de otogazlı araçların kapalı mekanlarda kullanılabilmesi için bir takım ciddi çalışmaların yapılması şart.

karşılaşıyorsunuz. Bu sorunların otogazın niteliğinden mi gerekli standartlara uyulmamasından mı kaynaklandığını muhakeme etmeden LPG'li araçları toptan tehlikeli kategorisine yerleştiriyorsunuz. Bu durumda, kapalı bir mekânda LPG'li araç çıkartması olan bir araç gördüğünüzde ürperiyor, "Bu bombanın burada ne işi var?" diyerek soluğu yetkililerin yanında alıyorsunuz. Bugüne kadar, LPG'li araç kullanıcıları ve LPG sanayinin gerekli tedbirler alınmak kaydıyla bu araçların dünyada kapalı mekânlara park etmesinde hiçbir sakınca olmadığını anlatmaktan dilinde tüy bitti. Raporlar hazırlandı, kamuoyuna açıklandı ve şu çağrı yapıldı: **"Sertifikalı, doğru dönüşüm yapılmış, kontrolden geçmiş araç-**

ların, güvenlik önlemi alınmış otoparklara girmesini istiyoruz." Bu çağrıda işin tehlikeli boyutlarının gözardı edilmediği ve kaş yaparken göz çıkarmamak için araç dönüşümlerinin ve kapalı mekân güvenliklerinin önemine dikkat çekilerek rehabilitasyon vurgusu yapıldı. Ve sektörün beklediği müjdeli haber ise nisan ayında geldi: Sanayi Genel Müdürü Sufyan Emiroğlu, Bakanlığın LPG'li araçların kapalı otoparklara girebilmesine yönelik çalışma başlattığını açıkladı. Hazırlık aşamasında olan yasanın yılsonuna kadar çıkması bekleniyor. Emiroğlu, bu aşamada LPG sistemi üreticileri ve alışveriş merkezlerinin temsilcileriyle görüşme yapıldığını söyledi. Yapılan görüşmede dünyada LPG'li araçların kapalı

otoparklara girebilmesi için hangi şartları sağlaması gerektiğini konuştuğunu belirten Emiroğlu, "Hangi tedbirler alınıyor bunların çalışmasını yapıyoruz. İşin fiziki alt yapısını hazırladıktan sonra mevzuat alt yapısını da hazırlamış olacağız" dedi.

GEREKLİ ÖNLEMLER

Park alanları yer seviyesinin altında ve üstünde olanlar şeklinde ikiye ayrılmış. Kot altı kapalı otoparklarda; ex-proof havalandırma fanları ve gaz dedektörleri, kot üstü kapalı otoparklarda; sadece ex-proof gaz dedektörleri olması gerektiği belirtiliyor. Sistemin denetimi de TÜVTürk ve emniyet birimlerine bırakılacak.

Fosil yakıtlara ilgi korkutuyor

Uluslararası Enerji Ajansı uyardı: Hala 20 yıl öncesi kadar kirli enerji üretiliyor. Yenilenebilir kaynaklara olan ilgi azalıyor, etkileyici büyümeler durdu. Böyle devam ederse 20 yıl sonra gezegen geri dönülmez bir noktaya gelecek!

Yılın ilk günlerinden bu yana enerjiyle ilgili haberlerin önemli bir kısmı özellikle Batılı ülkelerin yenilenebilir enerji kaynaklarına yaptığı yatırımları azalttığı yönünde. Bu saptama Uluslararası Enerji Ajansı'nın gündeminde de yer alıyor. IEA İcra Direktörü Maria van der Hoeven'in kısa bir süre önce CEM (Clean Energy Ministerial) toplantısında yaptığı konuşmada da bu konuyu vurguladı. Hoeven, bugüne kadar yapılan yenilenebilir enerji yatırımlarının oldukça parlak sonuçlara ulaştığını vurguladı ancak geleceğe dair de olumsuz öngörülerde bulundu.

“Dünyanın enerji sistemini temizlemek için başlayan süreç durdu” diyen IEA İcra Direktörü 4-5 ülkenin küresel sera gazı emisyonlarının beşte dördünden sorumlu olduklarını söyledi.

Dünya liderlerinin bu konuyu sık sık gündeme getirmesine ve son 10 yıl içinde yenilenebilir enerjide patlama olmasına karşın halen bugün üretilen enerjinin 20 yıl öncesi kadar kirli olduğunu vurgulayan Hoeven, bu iddiasını da Ajans'ın bir raporuyla kanıtladı.

Enerji sektörünün karbon yoğunluğunu endeksini açıklayan Temiz Enerji İzleme Raporu'na göre, 1990 yılında petrol eşdeğeri (tCO₂/toe) karbondioksit üretimi ton

Maria van der Hoeven

başına şına 2.39 tondur, bu rakam 2010 yılında dikkate bile alınmayacak bir oranda düşerek 2.37 ton oldu.

ETKİLEYİCİ BÜYÜME VAR AMA...

Havaların ısınması nedeniyle sera gazı emisyonlarının arttığına da dikkat çeken Hoeven, “Ancak yine de sera gazı emisyonlarının çok önemli bir bölümü enerji sektörü kaynaklı” dedi. Gezegenin bu durum sürdükçe 20 yıl sonra çok daha kötü bir noktaya geleceğini ve bu baskıya dayanamamaya başlayacağını belirten Hoeven, “Eğer gezegenin potansiyel felaket ısınma önlemek istiyorsak; düşük karbonlu enerji teknolojileri hızla geliştirmeli ve kullanmalıyız. Bu gerçeğe

karşın hala fosil yakıtlara olan ilgi artıyor; bunu durdurmak gerekiyor” dedi.

Hoeven, sektörün çabalarına değinecek şunları söyledi: 2011 yılından itibaren 2012’de güneş fotovoltaik ve rüzgar teknolojileri sektöründe devam eden ekonomik ve siyasi türbülansa rağmen, yüzde 42 ve yüzde 19’luk etkileyici büyümeler yaşandı. Bir diğer sevindirici gelişme de gelişmekte olan ülkelerin de temiz enerji çabalarını artırması. Örneğin Brezilya, Çin ve Hindistan 2012 yılında ülke arasında yenilenebilir elektrik sektörü için geniş bir politika desteği vardı. Gelişmiş araç teknolojileri de hibrid-elektrikli araçları da yıllık 1 milyon satış yaparak rekor kırdı. Elektrikli araç satışları da 110 bini aştı” değerlendirmesinde bulundu.

Kısa vadede emisyonlarının azaltılması için önemli shale gazın önemine de vurgu yapan Hoeven, “Bu belki kömür kullanımını azaltacaktır ancak hala kömürde yeni yatırımlar yapılması kaygı verici” dedi.

Rapor, yenilenebilir enerji kaynaklarının fosil yakıtlara olan ilginin azaltılması için bir süre daha teşvik edilmesini de öneriyor. Elektrikli araçlar, rüzgar ve güneş gibi teknolojilerin bir süre daha desteklenmesi gerektiğine dikkat çeken raporda, politikaların esnek ve şeffaf olması da isteniyor.

İsrail gazı nereden geçecek?

İsrail ile Türkiye arasındaki siyasi buzların erimesi enerjide de yeni işbirliklerini gündeme getirecek; hatta bu süreç başladı bile. En önemli konu, İsrail gazının Avrupa'ya nasıl ulaşacağı. Bu konuda yeni bir gelişme yok, Başbakan Erdoğan'ın yapacağı Gazze ziyareti sonrasında fotoğrafın netleşmesi bekleniyor. Henüz ortada kayda değer bir gelişme olmamasına karşın Kıbrıs Rum kesimi, lobi çalışmalarını sürdürüyor.

Rum basını sık sık İsrail'in Doğu Akdeniz'de ürettiği ve üreteceği doğalgazın dünya piyasalarına Türkiye üzerinden aktarılma-yacağını ileri süren haber ve köşe yazılarına yer veriyor. Örneğin Simerini gazetesi, Rum Kesimi Dışişleri Bakanı Yoannis Kasulidis ile Rum Enerji Bakanı Yorgos Lakkotripis'in geçtiğimiz haftalarda yaptıkları İsrail gezisinde Başbakan Netanyahu'nun kendilerine İsrail doğalgazının Türkiye üzerinde geçecek bir boru hattıyla AB'ye götürülmesinin söz konusu olmadığını söylediği yazdı. Kasulidis ve Lakkotripis'in Netanyahu'yla gerçekleştirdikleri görüşmede ayrıca, İsrail'in Türkiye üzerinden geçecek olası bir boru hattı konusunda Suriye, Lübnan ve Türkiye'ye güvenmediğini öne sürdü. İsrail'in, Türkiye'nin doğalgaz konusunda söz sahibi olmasını istemediğini de iddia eden Simerini Gazetesi, bu yüzden Güney Kıbrıs'ın İsrail için daha iyi bir seçenek teşkil ettiği yorumunda bulundu.

“İSRAİL’İN EN İYİ KOMŞUSUYUZ”

Gazetenin haberine göre Rum Büyükelçi Tasos Conis, İsrailli yetkililerle, bölgeden çıkarılacak doğalgazın, özellikle sıvılaştırılmış formatta ortak kullanımı konusunu görüşüyor. Simerini Gazetesi, İsrail ile Güney Kıbrıs doğal gazının sıvılaştırılarak sadece AB'ye değil Çin ve diğer Asya ülkelerine ortaklaşa satışı için de

sıvılaştırma terminali ve uygun tankerlerin gerekli olduğunu, Conis'in temaslarda bu konularda ön hazırlık görüşmeleri yapıldığını bildirdi. Haberde, Başbakan Nikos Anastasiadis'in de önümüzdeki günlerde İsrail'i ziyaret edeceği hatırlatıldı. Bu arada, Rum Enerji Bakanı Yorgos Lakkotripis, Alithia gazetesine yaptığı açıklamada da İsrail temaları ve doğalgaz konusuna değindi. İsrail'in Güney Kıbrıs'ı en iyi öngörülebilir komşusu olarak gördüğünü, bu yüzden de iki ülkenin ilişkilerinin diğer faktörlerden etkilenmeyeceğini ifade eden Lakkotripis, İsrail'le ortak parsellerdeki doğalgaz ve diğer konularda anlaşmaya varılması için görüşmelerin sürdüğünü vurguladı.

Fransa'da elektrikli araç kaygısı

Avrupa'da elektrikli araca olan talebin artması yöneticileri kaygılandırıyor. Özellikle Fransa'da talep diğer ülkelere oranla daha fazla. Renault gibi yerli üreticilerin uygun fiyatlı modelleri piyasaya sürmesinin ardından talep de arttı. Ülkedeki elektrik dağıtım şirketi RTE'nin Ar-Ge biriminin başındaki Olivier Grabette yaptığı açıklamada “En iddialı senaryoda 2020 yılında ülkede 2 milyon elektrikli aracın bulunması hedefleniyor. Bu rakama ulaşılması halinde ülkenin elektrik tüketimi yüzde 1 ila 3 oranında artabilecek” dedi.

Grabette'e göre bu rakam çok önemli bir artış anlamına gelmeyecekse de bu talebin karşılanmasının iyi yönetilmesi

gerekıyor zira bu araçların tamamının en yavaş cihazlar kullanılarak bile aynı anda şarj edildiği takdirde ülkenin pik talebine 3-6 GW arası yük getirebilir. Bu durum

ise elektrik kesintileri, pik üretim maliyetinin ve karbondioksit salımlarının yükselmesi ile yüksek maliyetli altyapı inşaatı ihtiyaçlarına neden olabilir.

ABD'de yapılan bir araştırmada elektrikli araç sahiplerinin araçlarını yoğun olarak konutlarda elektrik talebinin en yüksek olduğu saatlerde ve aynı zaman diliminde şarj ettiğini ortaya koymuştu. Avrupa'nın en büyük elektrik ihracatçısı olan aynı zamanda ısınma ihtiyacının önemli oranda elektrik ile sağlandığı ülkede elektrik talepleri kış aylarının akşam saatlerinde zirve yaparken, geçen kış oluşan talep nedeni ile ülke elektrik ithal etmek zorunda kalmıştı.

YEDAŞ Genel Müdürü
Nurettin Türkoğlu

2,5 yaşındaki YEDAŞ, Avrupa'nın birincisi oldu

Çalık Grubu'nun elektrik dağıtım şirketi YEDAŞ, sürdürdüğü 14 ayrı sosyal sorumluluk projesiyle "Avrupa'nın en iyisi" seçildi. YEDAŞ Genel Müdürü Nurettin Türkoğlu, "Hedefimiz 2019'da Avrupa'nın en iyi 10 şirketi arasına girmek" diyor

Nazlı Deniz Tezcanlı

Özel sektörün enerji alanında geçmişi 10 yıl bile değil. Birkaç eski örneği saymazsak 8-9 yılı dolduranlar 'en eski şirket' sayılıyor. Üretim yatırımlarının yanı sıra dağıtım sektörünün de en eski şirketi 8 yıllık. Sektör yeni, şirketler yeni... Hal böyle olunca enerji şirketlerinin kurumsallaşma yolunda alması gereken çok yol var ancak bazı şirketler, kısacık ömürlerine büyük başarılar sığdırıyor. YEDAŞ bunların başında geliyor.

Holding'e ait YEDAŞ (Yeşilirmak Elektrik Dağıtım) 2.5 yıllık ömrüne Avrupa birinciliği sığdıran bir şirket. Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop illerinin elektrik dağıtımını yapan YEDAŞ, 2012 yılında aldığı Türkiye Sosyal Sorumluluk Ödülü'ne, Avrupa'yı da ekledi. Avrupa Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği jürisi YEDAŞ'a Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Ödülü'nü verdi.

500 ŞİRKETİ GERİDE BIRAKTI

Hatta YEDAŞ, bu yıl Avrupa'da ilk kez düzenlenecek olan Avrupa KSS Ödül Programı'na da davet edildi. Avrupa KSS Ödülü Avrupa Komisyonu'nun desteklediği CSR Europe and Business in the Community li-

derliğinde 28 ulusal KSS kurumundan oluşan bir konsorsiyum tarafından yürütülüyor. Ödülün amacı Avrupa'daki çok paydaşlı KSS işbirliklerini gündeme getirmek ve en iyi örnekleri paylaşmak.

Bu başarının ardındaki isim Nurettin Türkoğlu. YEDAŞ Genel Müdürü Nurettin Türkoğlu, 14 ayrı sosyal sorumluluk projesini büyük bir titizlikle yönetiyor. Türkoğlu, başarıyla birlikte gelen ödülleri "Doğru ve yerinde tespitler yaparak, bölgemizin sesi, ihtiyaç duyulan eksiklerin tamamlayıcısı olduk. Bu nedenle aldığımız ödüller, takdirler de projelerimizin gösterilebilir bir örnek teşkil ettiğine inanıyorum" diyor. Türkoğlu'na göre doğru ve yerinde iletişim sağlanırsa başarı kendiliğinden geliyor.

AVRUPA'NIN EN İYİ 10 ŞİRKETİ ARASINA GİRECEĞİZ

YEDAŞ'ın yürüttüğü 14 ayrı sosyal sorumluluk projesinin ana başlığı "Enerjimizi Harekete Geçiriyoruz". YEDAŞ Genel Müdürü Nurettin Türkoğlu, "Biz sadece elektrik dağıtımını yapan bir şirket olmadığımızı, aldığımız sosyal sorumluluk ödülleriyle kanıtladık. Bölgemizin ihtiyaçlarına göz olduk, kulak olduk, dil olduk ve bunları ilgili kişilere anlattık, gösterdik, duymalarımızı sağladık. Bir nevi tercüman olduk. Doğru ve yerinde iletişim sağlamışız ki; 23 şirketten 26 projenin değerlendirmeye alındığı Avrupa Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Ödül Programı'nda İletişim Ödülü'nü kazandık. Bu ödüller, bizleri sevindirdiği kadar, bölge insanının da tam notunu alıyor" dedi.

Y E -
DAŞ'ın
mar-

Kadın ürünleri pazarıyla hem kadınlara becerilerini geliştirme hem de ürettiklerini internet ortamında satarak gelir etme etme fırsatı veriliyor.

kalaşmış, kurumsal bir yapı içerisinde faaliyetlerinin sürdürdüğünü belirten Türkoğlu, "Hedefimiz Avrupa'nın en iyi 10 şirketi arasına girmek" diyor. Sektörde 'rol model' ve 'lider' bir şirket olmayı istediklerini belirten Türkoğlu, "YEDAŞ bir markadır ve Avrupa'nın en iyi şirketleri arasında olmak için Toplam Yönetim Kalite Sistemi içerisinde yönetiliyor. Her alanda farkındalık yaratıyoruz. Paydaşlarımızla birlikte bir bütün halinde, çözümün her noktasında beraber hareket ediyoruz. Bizim başarımızda bu büyük ailenin içinde olan tüm paydaşlarımızın payı var" değerlendirmesini yaptı.

YEDAŞ'ı farklı kılan özelliklerden biri de bu sosyal sorumluluk projelerini tüm çalışanlarıyla paylaşması. 2013'ün ilk ay-

larında 700 çalışanını şirketin genel merkezi olan Samsun'da toplayan Türkoğlu, yönetim yaklaşımını şöyle özetliyor: Bir hizmet şirketinde en önemli unsur çalışanlardır. Biz ihaleyi kazanıp şirketi devraldığımızda tüm yatırımımızı çalışanlarımıza yaptık. Hepsini eğitimlerden geçti ve işi bırakıp kamuya geçenlerin oranı çok düşüktü. Kurum içi iletişime çok önem veriyoruz. Şirketimizi ziyaret edenler, fatura yatırmaya gelen müşterilerimiz çalışma ortamımızı görünce çok şaşırıyor. Oldukça rahat, keyifli bir kafe ortamı gibi. Klasik vezneler, kuyruklar, asık yüzlü çalışanları bizde göremezsiniz.

PATRONDAN KOTASIZ DESTEK

Çalık Holding Başkanı Ahmet Çalık, YEDAŞ'ın bu çalışmalarına büyük destek veriyor. Türkoğlu, "Başkanımız Ahmet Çalık Bey bize 'YEDAŞ'ın kaba inşaatı tamamlandı. Şimdi ince işlere sıra geldi. Hatanın asla kabul edilemeyeceği noktadasınız. YEDAŞ bu işin mutfağı ve mutfaktan ne çıktığı çok önemli" demişti. Biz de buna uygun olarak yol haritamızı belirledik. 3 yıldızlı EFQM Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi'ni aldık. Şimdi 5 yıldız istiyoruz" diyor.

SOSYAL SORUMLULUK ➤

YEDAŞ, 14 ayrı alanda sosyal sorumluluk faaliyetine imza atıyor. Her biri farklı kesimlerin ihtiyaçlarını gözeterек seçilen bu etkinliklerin arasında eğitim de var, tarih de, kadın da, ekonomi de...

Zanaatkarlara destek

Çorum'da bakır kazan üreten Ali Keşkekçi, Sinop'ta el yapımı bıçak imal eden Cengiz Özekes, Samsun'da yumurta topuk ayakkabı üreten Tahsin Gülaçtı, Ordu'da ağaç üzerine hat uygulaması yapan İhsan Gürdal ve Amasya'da bakır semaver üreten Mustafa Sofu adlı ustalara ait işyerlerinin tüm enerji gereksinimleri 1 yıl boyunca YEDAŞ tarafından karşılanıyor. Bu proje farklı el zanaatlerini de kapsayacak biçimde genişleyerek devam edecek.

Dikkuyruk'u Koruyoruz

Dikkuyruk ördeği soyu tükenmekte bir canlı. Dikkuyruk'u koruma altına alan YEDAŞ, bu proje kapsamında 1.5 milyon abonesine gönderdiği faturalara dikkuyruk logosu koydu. İlköğretim öğrencileri başta olmak üzere bölge insanında farkındalık ve koruma bilinci yaratılmasına dönük bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapıldı. Gelecekte turna, sülün, saz horozu gibi nesli tehdit altında olan kuşlar için de çalışmalar başlatılacak.

Gençler icat çıkarıyor

Ekim 2012 tarihinde uygulamaya başlanan bu projeye gençlerin yaratıcılıklarının desteklenmesi hedefleniyor. İlk etapta Samsun'daki üniversite öğrencilerine elektrik ve enerji alanındaki yaratıcı fikirlerini ortaya koyma fırsatı verildi. Endüstriyel tasarımdan, belgesele, kısa film-den, fotoğrafa, haberden grafik tasarıma kadar birçok alanda genç fikirler yarışacak.

Turizme 'enerji' desteği

Şirketin sorumluluk alanında bulunan 4 milli parkın yanı sıra turizm potansiyeli taşıyan doğal alanların da aydınlatılmasında Çalık YEDAŞ'ın imzası var.

Arkeolojiye destek

Bölge tarihi kalıntılarının yoğun olduğu bir coğrafya ancak birçok tarihi alanda kazı çalışması başlamış bile değil; bir kısmında ise kısıtlı bir çalışma söz konusu. Şirket, bölgede sürdürülen arkeolojik kazı çalışmalarının desteklenmesi amacıyla belirli kazı alanlarının aydınlatma gereksinimlerini üstlendi.

Müşteri ilişkileri seminerleri

Şirket, gönüllü ve eğitimci niteliğine sahip çalışanlarını müşteri ilişkileri konusunda eğitmeye başladı. Bu özel eğitimden geçen Çalık YEDAŞ çalışanları, bulundukları illerde müşteri ilişkileri yönetim uzmanları yetiştirecek.

Enerji Tiyatrosu

YEDAŞ çalışanları, Devlet ve Şehir Tiyatroları sanatçıları tarafından eğitilerek bölgeye dönük özellikle enerji konusunda bilgilendirici mini oyunlar sergiliyor.

Enerji Tırı

Özel olarak hazırlanmış bu TIR, 2 yıl içinde bölgedeki en küçük köye kadar ulaştı. TIR gittiği her yerde halka enerji verimliliği, verimli enerji kullanımı başta olmak üzere pek çok konuda bilgi veriyor.

Ağaç yaşken eğilir

İlköğretim çağındaki öğrencilere doğru enerji kullanım alışkanlığını kazandırma temalı bu projede, pedagojik kurallara uygun eğitim ve oyun materyalleri aracılığıyla eğitim veriliyor. İkinci aşamada çocukların ailelerini de dönüştürmelerine yardımcı olması hedefleniyor. Sinop'ta baş-

layan bu proje diğer illere de yayılacak.

Enerjimizi Verimli Kullanalım

Gönüllü YEDAŞ çalışanlarının enerji verimliliği ve elektriğin yaygın kullanımı konularında eğitilmelerinin ardından, öncelikle mesken tipi elektrik tüketiminin verimli kullanılmasına dönük farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yapılıyor.

Kadın emeği pazarı

Bölgede ev tipi üretim yapan kadınların ürünlerini standardize edecek eğitim, yönlendirme çabalarıyla internet üzerinden tanıtıp, pazarlanabileceği iş modelinin teknik altyapı çalışmaları başlatıldı. Web sitesi hazırlıklarıyla ürün standardizasyonu ve online alışverişe uyumlulaştırma çalışmaları sürdürülüyor.

Bölgesel Ekonomi Toplantıları...

"Elektrik ve enerji" konusunda uzman ve akademisyenlerin konuşmacı olarak katıldığı panel dizisi; yerel yöneticiler, KOBİ'ler ve akademisyenler başta olmak üzere geniş bir sosyal paydaş katılımıyla yapılıyor. Bölgedeki işletmelerin yönetim kalitesi verimlilik, sürdürülebilir kalkınma ve üretkenlik açısından bilgi düzeylerinin artırılması hedefleniyor.

Enerji Danışmanları Yetiştiriyor...

Bölge üniversiteleri işbirliğiyle gençler, enerji sektörünün ortaya çıkardığı iş ve uzmanlık fırsatları konusunda bilinçlendirip, eğitiliyor. Hedef; bölgenin ihtiyacı olan uzmanları yetiştirmek.

İşin İyisi Sizden, Enerjisi Bizden...

Küçük işletmeler arasında düzenlenen yerel yarışmalar yoluyla, işletmelerin bölge girişimine olumlu katkılarının ödüllendirilmesine; bu çalışmalar üzerinden farkındalık yaratılmasına ve bölgesel kalkınmanın dinamiği olarak olan yerel işletmelerin katkıları yüreklendiriliyor.

Enerjisa Türkiye'nin en büyük rüzgar santralini açtı

Balikesir merkeze bağlı Yeniköy mevkiinde kurulan BARES türbinlerinde düzenlenen açılış töreninde konuşan Yıldız, "Türkiye'nin büyüme hızı bu saydığımız enerji kaynaklarının büyüme hızından daha hızlı büyüyor. O yüzden kaynaklarımızı çeşitlendirmemiz lazım, nükleer gibi, doğalgaz gibi diğer kaynakları da elektrik üretiminde kullanabiliyor olmamız lazım. Almanya ve E.ON bizim için önemli bir ülke ve önemli bir partner. Türkiye'ye duymuş oldukları güvenin ve Türkiye'deki istikrara duymuş oldukları güvenin ciddi göstergesidir. 10-11 milyar dolarlar civarındaki bir yatırım yalnızca hatır için yapılamaz" dedi.

HEDEF 15 BİN MW

Sabancı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Güler Sabancı da EnerjiSa olarak sektörde liderliğe koştuğlarının altını çizerek "Enerjisa 1996 yılında mütevazı bir otoprodüktör şirketi olarak kuruldu. 2005 yılında gurup olarak enerji üretimi ve dağıtımı konusunda bunu ana iş kolumuz olarak tarif ettik. O gün hedefimiz

Sabancı Holding, EnerjiSa-Alman ortağı E.ON ile birlikte yürüttüğü yenilenebilir enerji kaynağı projesi Balıkesir Rüzgar Elektrik Santralini (BARES) açtı. Açılışını Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın yaptığı yatırım Türkiye'nin en büyük rüzgar santrali...

15 MW kurulu güce çıkmak diye koyduk. Bugün geldiğimiz yerde EnerjiSa bu hedefin yaklaşık 2 bin MW'ını gerçekleştirdi. İnşa halinde 1700 MW ve mühendislik çalışmaları süren 1300 MW'ın üzerinde kapasite var. Yeni yapılan ihalede ortağımız E.ON'un da bize cesaret vermesi ve kararlılığıyla iki bölgeyi daha aldık, Ayedaş ve Toroslar Dağıtım Bölgesi. EnerjiSa 9 milyon müşteriye ulaşacak. Bu bir sorumluluktur, bilincindeyiz. en iyisini yapacağız" şeklinde konuştu.

Enerji sektöründe dünyanın ilk 10 şirketinden biri olan Alman E.ON şirketinin yönetim kurulu üyesi Jorgen Kildahl, Türkiye enerji pazarının kendi

leri için oldukça cazip olduğunu belirtti. Bugünün kendileri için tarihi bir gün olduğunu belirten ve Türkiye'deki siyasi istikrara, ekonomideki liberalleşmeye dikkat çekerken Sabancı Grubu'ndan da övgüyle söz eden Jorgen Kildahl, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bugün E.ON için önemli ve tarihi bir gün. Sabancı ile gerçekleştirdiğimiz ortaklığımız resmi- leştikten sonra ilk kez EnerjiSa'nın bir rüzgar santralini açılışını gerçekleştire- yoruz. Bu ve benzeri projelerin gerçek- leşiyor olması, EnerjiSa'nın çevre dos- tu teknolojiler kullanarak Türkiye'nin artan enerji talebini karşılamak için var gücüyle çalıştığının bir göstergesidir. Öte yandan, 2015 yılı için hedeflenen libelleşme süreci de ilerliyor. Ayrıca elektrik üretimi anlamında da çok yük- sek bir potansiyele sahip. Tüm bu fak- törler Türkiye'yi yatırım için mükemmel bir yer haline getiriyor. Bizler, daha fazla özelleştirme ve liberalleşmenin Türkiye enerji pazarı için faydalı olduğunu düşü- nüyoruz.

Yer**ALTIN**dan bakıra kadar her maden var

MTA, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin yer altı zenginliklerini araştırdı.

Altın, demir, bakır, bor, civa, kükürt, kurşun çinko, alimünyum, uranyum ilk sırada yer alan madenler oldu.

Oğuz Karadeniz

Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'nde terörün bitmesiyle oluşacak barış ortamı, bölgenin yeraltı zenginliklerini de gün yüzüne çıkaracak. Çünkü, bugüne kadar tören nedeniyle bölgenin yeraltı kaynakları konusunda ciddi bir çalışma yapılamadı. Ancak Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA), bölgeye yönelik yaptığı yeni çalışmada, aslında bölgenin çok zengin yeraltı kaynaklarına sahip olduğunu ortaya çıkardı. Çalışma sonrası Türki-

ye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) Maden Araştırma Komisyonu kurulması teklifi de gündemde. Hükümete üye 82 vekilin imzasını taşıyan önerge henüz gündeme alınmadan 'maden raporu' hazırlandı. Raporun kaynağı Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü'nün belirlemesine göre 6 şehirde altından demire, bakırdan uranyuma, kömürden yüksek sıcaklıktaki jeotermal kaynaklara kadar hiç dokunulmamış rezervler bulunuyor. Kaynaklar zengin MTA'nın raporu-

İşte il il bölgenin maden haritası

DIYARBAKIR

- Barit
- 1 milyon 800 bin ton linyit
- 86 bin ton demir
- 650 bin ton fosfat
- 19 bin ton manganez
- Çimentoda kullanılan 462 milyon 647 bin 937 kireçtaşı, 58 milyon 871 bin 214 ton kil
- Tuğla kiremit yapımında kullanılan 3 milyon ton jeolojik rezerv
- 51 santigrat derece ısıda jeotermal kaynak

MALATYA

- Bakır-kurşun-çinko zengini
- 630 milyon ton killi kireçtaşı, 198 milyon ton marn, 168 milyon ton kalkerli marn
- 905 milyon ton demir, 121 milyon ton dolomit
- 29 bin 760 ton görünür, 140 bin ton muhtemel krom rezervi
- 2 milyon 344 bin 562 ton seramik ve refrakter hammaddesi
- 3 milyon 644 bin 430 ton çimento ve yer karosu hammaddesi
- 6 milyon 500 bin ton muhtemel çimento hammaddesi rezervi

ELAZIĞ

- Altın (40,7 bin ton görünür, 10,6 bin ton muhtemel)
- 86 bin 800 ton görünür, 48 bin ton muhtemel, 1 milyon ton mümkün bakır
- 41 derece sıcaklıkta saniyede 25 litre debide sıcak su kaynağı
- 15 milyon metreküp mermer
- 25 bin ton görünür, 230 bin ton muhtemel wolfram rezervi

ADIYAMAN

- Bakır-demir
- 2 bin 418 ton görünür, 6 bin 400 ton muhtemel barit rezervi
- 8 milyon 370 bin 260 ton fosfat
- 17 bin 200 ton manganez
- 53 milyon 94 bin ton linyit
- 231 milyon ton çimento hammaddesi

BİNGÖL

- 53 milyon ton görünür, 16 milyon ton mümkün demir rezervi
- 109 milyon 137 bin 696 ton fosfat
- Fosfat
- 60 bin ton kaolen
- Seramikte kullanılan 140 bin ton disten
- Çimentoda kullanılan 125 milyon ton kireçtaşı, 2 milyon 700 bin ton kil
- 21 bin 600 ton bakır

SIİRT

- Jeotermal Billoris alanı.
- Bakır-çinko zengini
- Tenör 440 milyon ton kireç taşı, 30 bin ton kil rezervi
- 500 bin ton jips
- 1 milyon 600 bin metreküp mermer
- 404 milyon 172 bin 535 ton kireçtaşı, 30 milyon 884 bin ton muhtemel kil rezervi

na göre bölgenin yeraltı kaynakları fışkırmış olacak. Terör nedeniyle bölgedeki yeraltı zenginliklerinin henüz araştırılmadığı ifade edilirken madenlerin yer üstüne çıkarılıp uç ürün haline getirilmesi için Meclis'in devreye sokulması gerekiyor. Buna göre barış ortamıyla tespit edilen madenler gün yüzüne çıkarılacak.

Bunun için Doğu'da kurulacak fabrikalara teşvikler verilecek. Bölgede 30 yıldır yaşanan terör nedeniyle dağlara bile çıkamayan vatandaşlar huzur ortamıyla dağlara gitmekle kalmayacak, bölge

dağlarının altında yatan madenlerin çıkarılma sürecinde yeni iş sahipleri olacak. Yeraltı kaynaklarının çıkarılması sonra elde edilecek gelir bölgenin kalkınması ve refahı için kullanılacak. Süreç, Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasıyla hızlandırılacak. Sadece bölgenin

6 şehrine yönelik MTA araştırmasında; altın, demir, bakır, bor, civa, kükürt, kurşun çinko, alimünyum, uranyumun öne çıkması bölgenin yeraltı zenginliklerini göstermesi açısından büyük önem arz ediyor.

Petrol Piyasası Kanunu'nda yapılan değişiklikler ve sektöre olası etkiler

Akaryakıt kaçakçılığı ile daha etkin mücadele için değiştirilen Petrol Piyasası Kanunu, sektörü ciddi şekilde etkileyecek. BP Türkiye Genel Müdürü Richard Harding Yeni kanunun sektöre olası etkilerini Enerji Panorama okurları için kaleme aldı...

11 Nisan 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6455 sayılı Kanun) Petrol Piyasası Kanununda, çok önemli bazı değişiklikleri içeriyor.

BP olarak, kaçak ve kayıt dışı akaryakıt faaliyetlerine karşı alınan tedbirlerin son derece önemli olduğuna inanıyoruz ve devletin bu konudaki aksiyonlarını çok olumlu buluyoruz.

Bununla birlikte, bu kanun değişikliklerinin, son derece katı ve etkin önlemler içerdiğini ve bu açıdan bakıldığında sektörde önemli sonuçlar doğuracak nitelikte olduğunu düşünüyoruz.

Bir örnek vermek gerekirse, yeni kanuna göre 'referans cihaz' ile yapılan ölçümlerde Ulusal Marker seviyesinin kurumca belirlenen seviyede olmaması halinde tüm tesis mahkeme kararı kesinleşene kadar kapatılıyor. Kanundaki sadece Ulusal Marker seviyesine dayalı bu tanım nedeniyle işletmelerin tamamen teknik nedenler veya operasyonel hatalar sonucunda uzun yıllar süren mahkeme süreçlerinde yıpranma sorunları da söz konusu olabileceğini düşünüyoruz.

Sektörde ciddi sonuçlar doğurabilecek nitelikteki bazı maddeleri aşağıdaki şekilde değerlendirebiliriz:

1. Kaçak akaryakıt tespiti doğrudan tesislerin kapatılması, 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve doğrudan lisans iptali sonucunu doğuruyor.

Kanunda yapılan değişikle Petrol Piyasası Kanunu'ndaki kaçakçılık ile ilgili hükümler kaçakçılık ile ilgili 4607 sayılı kanuna taşındı. Yapılan değişiklik ile rafineri hariç herhangi bir tesiste kaçakçılık tespiti yapıldığında kesinleşmiş mahkeme kararına kadar tesis tamamen

BP Türkiye Ülke Müdürü Richard Harding

kapatılacak.

Bunun yanı sıra kaçakçılık suçu işleyenlere iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasının yanı sıra petrol piyasasında tekrar lisans verilemeyecek. Bu kesin hüküm, EPDK veya Petrol Piyasası Kanunu uyarınca denetim yapan kurumlarda yapılan denetimlerde herhangi bir şekilde kaçakçılık tespit edilmesi halinde söz konusu tesisin (depo, terminal, istasyon, gemi veya araç) tamamen faaliyetten men edilmesi sonucunu doğuracaktır.

2. Ulusal Marker ile yapılan kaçakçılık tespitleri akredite laboratuvar tespitlerine

dayandırılmak zorunda.

Kanundaki çok önemli bir başka değişiklik ise kaçakçılık tespitinin yapılaş şekliyle ilgilidir. Tespitin seyyar Ulusal Marker ölçüm cihazları ile yapılması halinde beş gün içinde numunelerin akredite laboratuvara ulaştırılması ve testlerin beş gün içinde tamamlanması gerekiyor. Yine bu madde uyarınca eskiden olduğu gibi seyyar test cihazı ile yapılan ölçümlerde marker ölçümünün olumsuz olması halinde adli işlem başlatılamayacak ancak seyyar cihaz ile yapılan testlerin referans cihaz ile teyid edilmesi yani referans cihazda da marker ölçümünün olumsuz olması halinde kaçakçılık fiili kesinleşiyor ve tesis tamamen mahkeme sonuçlanana kadar kapatılıyor. Sektörde en fazla tartışılacak olan konunun bu maddenin uygulanmasından kaynaklanacağı kesin görünüyor. Çünkü EPDK raporlarına göre son üç yıl içinde (2010-2011-2012) seyyar cihaz ile olumsuz olarak tespit edilen denetimlerin (11.077 adet) yaklaşık yüzde 30'u (3.221) referans cihaz ile olumlu olarak değerlendirilmiş bulunuyor.

Özetle seyyar ölçüm cihazı ile marker seviyesi olumsuz olarak tespit edilen her üç ölçümden birinin kaçak olmadığı referans cihaz ile tespit edilmiş bulunuyor.

3. 10 Numara ve sahte akaryakıt satan ve alanlara hapis ve tesis kapama cezası:

Yeni kanun EPDK'dan izin alınmaksızın akaryakıt olarak kullanılmak üzere üretilen, satılan madeni yağ vb gibi petrol türevlerini de kaçak olarak tanımlıyor. Böylece sektörün en önemli sorun olarak ifade ettiği konulardan biri de ÖTV iade mekanizmasını takip eden uygulamaya ilave olarak kanun değişikliğiyle birlikte çok daha güçlü bir yaptırıma tabi tutuluyor.

Kanunun etkin bir şekilde uygulanması sektördeki birçok sorunu azaltacak ve sonlandıracak. Ancak sektörün beklentisi de haklı ve dikkatli bir uygulama sürecinin olması...

4. Otomasyon sistemi kanuni bir yükümlülük haline geldi ve ulusal petrol stoğu ile ilgili zorunluluk netleştirildi. EPDK ulusal stokları denetleyecek ve cezai işlem uygulayabilecek. Sektörde diğer bir haksız rekabet konusu ise ulusal petrol stoklarının denetlenmemesinden kaynaklanmaktaydı. Çok sayıda şirketin kanuni bir zorunluluk olan ulusal petrol stoklarını tutmaması nedeni ile ciddi haksız rekabet şikayetleri oluşmuştu. Yeni kanun uyarınca zorunlu stokların tutulmaması veya eksik tutulması durumunda yapılacak olan uygulama böylelikle açıklığa kavuşmuş bulunuyor.

Özetle, Petrol Piyasası Kanunu'nda yapılan bu değişiklikler sektörde önümüzdeki dönemde ciddi etkiler ve sonuçlar yaratacak niteliktedir.

BP olarak dünyada 100'den fazla ülkede faaliyetlerimizi, her ülkenin ilgili yasalarına %100 uyumluluk içerisinde sürdüren bir şirketiz. Bu bizim için vazgeçilmez en temel prensiplerimizdendir. Sektörde, bizim gibi tüm ilgili yasa ve yönetmeliklere uygun olarak faaliyetlerini yürüten oyuncuların öncelikli beklentisi, kanunun hükümlerinin kaçak ve sahte akaryakıt işleri ile uğraşanlara karşı etkin bir şekilde uygulanması ve uzun yıllardır bu alanda devam eden sorunların bitmesi yönündedir.

Bunun yanı sıra, Ulusal Marker ile

yapılan ölçümlerde teknik nedenlerden dolayı ortaya çıkabilecek sorunlar ise büyük bir endişe yaratmaktadır ve bu alandaki kaygılar daha da artmış durumdadır.

Yukarıda belirtildiği gibi, EPDK raporlarına göre son üç yıl içinde (2010-2011-2012) seyyar ölçüm cihazları ile yapılan ve olumsuz sonuç veren yaklaşık 11 bin marker ölçümünün yaklaşık %30'u referans cihaz ile bakıldığında olumlu sonuç vermiştir; ancak referans cihaz ile marker ölçümünün olumlu tespit edilmesine rağmen bu konudaki yargı süreçlerinin devam edebildiğini belirtmek isteriz.

Sektör, bu alanda basta EPDK olmak üzere TÜBİTAK ve denetim ekiplerinin Kanunun bu maddesine ilişkin yaptırımları uygularken son derece dikkatli davranması gerektiği konusunda görüşlerini açıklıkla dile getirmektedir. Bu kadar önemli bir konuda ilgili kurumların mar-

ker seviyesine dayalı kaçakçılık işlemleri için belirleyeceği yöntem büyük önem taşıyor.

Kanunun etkin, verimli ve amacına yönelik bir şekilde uygulanması sektörde bir çok alandaki sorunu giderecek veya azaltabilecektir. Sektörün beklentisi haklı ve dikkatli bir uygulamadan yanadır. Bu gelişmelerin kaçak ve sahte uygulamaların azalması, yollarda rafineri fiyatının altında satılan akaryakıtların yasa dışı olduğunun kanıtlanabilmesi açısından da ciddi bir fırsat oluşturduğuna inanıyoruz.

Çin'in güneşi Türkiye'ye uzandı

Dünyanın en büyük güneş paneli üreticilerinden Yingli Solar, şirketin CEO'su Liansheng Miao ile görüşmek, dev fabrikasını gezdirmek ve Türkiye hedeflerini anlatmak üzere bir grup gazeteciyi Pekin'de ağırladı. İşte "Çin Güneşi"nden izlenimler...

Neşet Hikmet

2007 yılında ODTÜ Vişnelik'te yapılan enerji toplantısında güneş enerjisi uzmanı Doç. Dr. Çetin Göksu ile nükleer enerji uzmanı Yüksel Oktay arasında şöyle bir diyalog geçer:

Oktay: "Beyefendi siz hayatınızda hiç nükleer santrale gittiniz mi? İçerisinin inanılmaz derecede gelişmiş ve muazzam olduğunu gördünüz mü? Görseniz böyle konuşmazdınız?"

Göksu: "Peki beyefendi, siz hiç hayatınızda güneşe gittiniz mi?"

Türkiye güneş enerjisiyle elektrik üretimi konusunda önemli bir yılın içinde. Gü-

neşten elektrik üretimi için süreç başladı. Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün gözetiminde ülkenin her yerinde özel şirketler tarafından yüzlerce ölçüm istasyonu kuruldu. Bu istasyonlarda yapılan ölçümlerin sonuçlarıyla birlikte haziran ayında elektrik üretim lisans başvurularının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na yapılması planlanıyor. 2013 yılında 600 megavatla başlayıp her yıl daha artacak bir kapasitenin peyderpey devreye alınması planlanıyor.

Güneşten elektrik üretiminin bir diğer boyutu da lisanssız üretim. En son yapılan yasa değişikliğiyle sınır 1 megavata çıka-

Şirketin CEO'su Miemo, işçilerle aynı kıyafeti giymeyi tercih ediyor.

rıldı. Nisan ayı itibarıyla bu kapsamda yapılan toplam 900 kadar başvurunun 400'ü güneş enerjisine dayanıyor. Yani okullar, hastaneler, işyerleri, evlerin çatıları gibi birçok yerde güneş panelleri kurularak elektrik üretimi için çalışmalar hız kazandı.

7 SAATLİK GÜNEŞ İŞTAH KABARTIYOR

Türkiye'nin ortalama yıllık toplam güneşlenme süresi 2 bin 640 saat (günlük toplam 7,2 saat) ve güneş enerjisi potansiyeli 380 milyar kWh/yıl gibi önemli potansiyele sahip. Son gelişmeler ülkemizin "kaliteli" güneşinden elektrik üretmek isteyenlere panel satmak isteyen şirketlerin de iştahını artırıyor.

Bu şirketlerden biri de Yingli Solar. 1998 yılında kurulan şirketin bugün dünya çapında 20 bölgesel ülke ofisinde, 16 bin çalışanı bulunuyor. 4.5 GW'tan fazla kurulu parkı ve 3.25 GW'lık üretim kapasitesine sahip olan Yingli Solar Çin'in birinci, dünyanın 3'üncü büyük güneş paneli üreticisi... (Kimi kaynaklara göre bu yılın ilk çeyrek verileri açıklandığında Yingli birinci sırayı alabilir.)

OTELİ DE GÜNEŞTEN

Ziyaret sırasında konakladığımız otel de bir güneş oteli. Odanızda camı açtığınızda duvarlarda güneş panelleriyle karşılaşıyorsunuz. Çin'in Hebey Eyaleti'ndeki Baoding kentinde yer alan 5 yıldızlı Power Valley Jianjiand International Hotel, tüm enerjisini 2.5 MW'lık güneş panelinden

sağlıyor. Dünyanın en büyük kurulu gücüne sahip turizm tesisi olarak biliniyor. Bu sayede öğreniyoruz ki, oteller güneş enerjisini kullanarak elektrik faturalarını yüzde 30-40 oranında düşürebilme imkanı taşıyor. 40-45 yıllık ömrü olan yatırım 5 yılda kendini amorti ediyor.

MAVİ TULUMLAR

Şirketin fabrikasına gittiğinizde CEO'sundan çay servisi yapan tüm çalışanların tek tip mavi tulumlar giydiğini görüyorsunuz. CEO'nun çok sigara içmesi "işler kötü mü acaba?" sorusunu akla getirir de şirketin geçen yılki satış rakamları ve Çin pazarındaki yeni hedeflerini dinlediğinizde bu durumu tiryakiliğe bağlıyorsunuz. Zaten tüm çalışanlar her sabah toplu şekilde spor yaparak da sağlığını koruyor. Üretim bantlarında Komünist Parti'nin mesajları olan dev fabrika bir karınca yuvasını andırıyor. Seri bantlarda, tam bir ciddiyet, el çabukluğu ve dikkat.

Şirket Çin'den çıkıp uluslararası alanda tanınırlığını arttırmak için öncelikli pazarı olan Almanya'da Bayern Münich'in veB-

rezilya'da yapılacak 2014 FIFA Dünya Kupası'nın sponsorluğunu yapıyor. Sadece bununla da kalmayıp Amerikan futbol liginden Afrika'daki 20 spor okulunun desteklenmesine kadar birçok alanda boy gösteriyor.

GÜNEŞ MÜZESİ YARATICILIK KOKUYOR

Fabrikanın önünde yine güneş panelleriyle donatılmış bir şirket müzesi var. Burada gündelik yaşamın her safhasında ve hatta savaş alanlarında bile güneş panellerinden yararlanılabileceğine dair maketler ve uygulamalar sergileniyor.

Çin'deki üretimi, gelişmeyi ve uygulamaları gördüğünüzde etkilenip kendi ülkenize dönüyor ve başınızı kaldırıp güneşe bakarak "Sen ne zaman şu prize ucuna geleceksin?" diye hayıflanıyorsunuz.

Baştaki diyalogu Temel fıkrasına uyarlarsak, galiba biz güneşe gitmek için akşam serinliğini bekliyoruz.

Halbuki Maori atasözünde dendiği gibi "Yüzümüzü güneşe çevirelim ki gölgeler arkada kalsın."

Doğal gaz istihdam envanteri tamam

Türkiye enerji sektörünün dört önemli piyasasının istihdam proflini çıkarmak üzere bir ilk olarak başlatılan “Enerji Sektörü İnsan Kaynakları Envanteri Projesi” nin ilk aşaması olan doğal gaz piyasası istihdam envanteri çalışması tamamlandı.

Nazlı Deniz Tezcanlı

Yıllık işlem hacmi 150 milyar lirayı bulan Türkiye enerji sektörünün dört ana piyasasındaki (Doğal Gaz, LPG, Petrol, Elektrik) istihdamın mevcut durumu, demografik özellikleri ve insan kaynakları ve eğitim açısından ihtiyaçlarının tespit edilmesi amaçlayan “Enerji Sektörü İnsan Kaynakları Envanteri Projesi” ilk aşaması tamamlandı.

Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği (GAZ-BİR) bünyesinde toplanan tüm şehiriçi doğal gaz dağıtım şirketleri, Petform üyesi şirketler ve BOTAŞ olmak üzere doğal gaz dağıtım, arama, üretim, toptan satış ithalat ve ihracat şirketlerine uygulanan anket çalışmasının sonuçları alındı. Sonuçların bir aylık bir raporlama sürecinin ardından kamuoyu ile paylaşılacağı ve ardından anket çalışması devam eden diğer sektörlerin sonuçlarının açıklanacağı

öğrenildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’nun öncülüğünde ve sektör derneklerinin destekleriyle geçtiğimiz yıl başlatılan proje tüm sektörde yer alan firmalara ayrı ayrı uygulanıyor. Anket soruları 12 sektör temsilcisi dernek ve 50’nin üzerinde İnsan Kaynakları Profesyoneli ile gerçekleştirilen çalıştaylar ile her piyasaya ayrı olarak hazırlandı.

PROJENİN AMACI

Sektörel gelişme, daha nitelikli, yetkin ve donanımlı işgücüne olan ihtiyacı her geçen gün artırıyor. Sektör hizmet kalitesini artırmak yönünde araştırma, geliştirme ve teknoloji yatırımlarına hız vermiş durumda. Bu yatırımları rekabet avantajına yönlerecek olan da nitelikli insan kay-

nağı. Sektör büyürken; insana yapılan yatırım da artmak zorunda. “Enerji Sektörü İnsan Kaynakları Envanteri Projesi” büyüyen sektörün insan kaynakları nabzını tutarak, gelecekte atılacak adımlara ışık tutmayı amaçlıyor.

“Enerji Sektörü İnsan Kaynakları Envanteri Projesi”, sektörün elektrik, petrol, doğalgaz ve LPG piyasalarında “kaç kişilik ve hangi niteliklerde istihdam yaratılıyor?” sorusunun yanıtını arıyor. Bu proje farklı sorulara da yanıt verecek: istihdam edilenlerin yaş, cinsiyet, eğitim düzeyleri ve ortalama deneyim yılları gibi demografik verileri elde edilecek. Bunun yanı sıra mevcut istihdamın niteliği ve ihtiyaç duyulan işgücü niteliği, istihdam zorluğu yaşanan pozisyonlar ve eğitim ihtiyacı duyulan pozisyonlar ve konular ile birlikte sektörün iş yaratma kapasitesi verileri araştırma sonunda masaya yatırılacak.

UYGULAYICI ENERJİK

Anketlerin hazırlanması, uygulanması, anketlerin analiz edileceği yazılımının güvenli şekilde yazılması, sonuçların analiz edilmesi ve sonuç raporlarının hazırlanması gibi operasyonel faaliyetler enerji sektörünün ilk ve tek insan kaynakları ve eğitim danışmanlığı şirketi olan EnerjiK tarafından yürütülüyor.

Türkiye enerji sektörünün dört önemli piyasasının istihdam proflini çıkarmak üzere bir ilk olarak başlatılan “Enerji Sektörü İnsan Kaynakları Envanteri Projesi” nin ilk aşaması olan doğal gaz piyasası istihdam envanteri çalışması tamamlandı.

Proje ile insan kaynakları ve eğitime dair şirketlerin ortak sorunları tespit edilecek ve yeni yöntemler geliştirilecek. Ortaya çıkan yeni iş alanları belirlenecek ve özel sektörün insan kaynağı ve eğitim ile ilgili çalışmaları için durum değerlendiril-

dirmesi yapma şansı yaratılacak.

Anket soruları, şirketlerin İnsan Kaynakları ve Eğitim Departmanları ile Enerji KİT’lerinin İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlıkları tarafından yanıtlanacaktır.

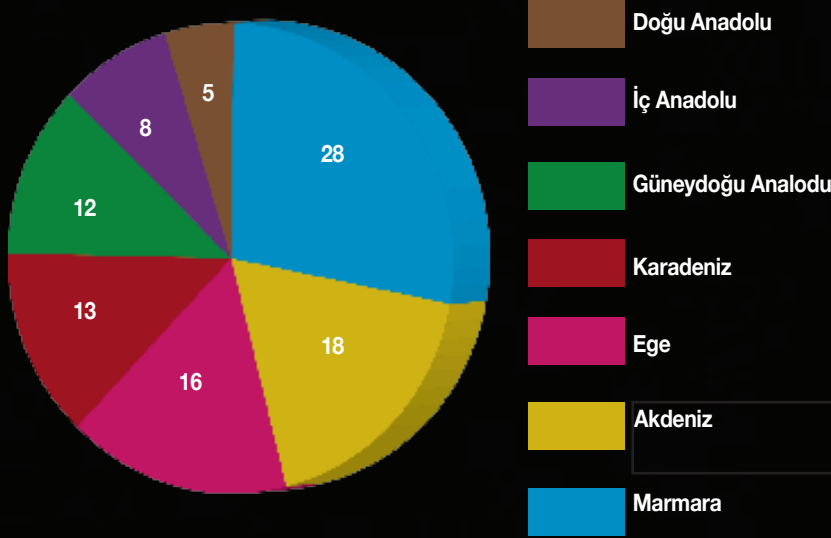
Anket çalışmasının analizini ve yorumlanmasıyla elde edilecek sonuçlar raporlanarak, gerçekleştirilecek toplantılar ile sektör ve kamuoyuyla paylaşılacak.

Bununla birlikte, Envanter tüm Enerji KİT’lerine uygulanıyor. Böylece, kamu ve özel sektör arasındaki farkların da analiz edilmesi hedefleniyor.

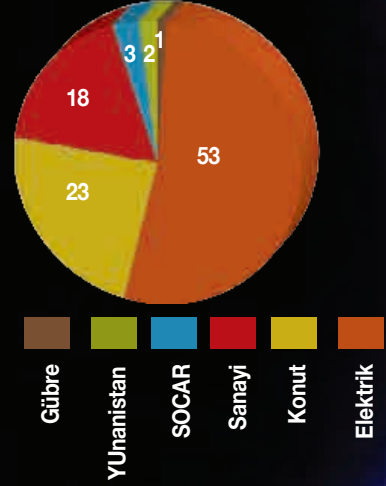
Projeye; doğalgaz piyasasında GAZBİR; LPG piyasasında Türkiye LPG Derneği; elektrik piyasasında ELDER, EÜD, ETD, TÜREB, HESİAD ve petrol piyasasında PETDER, PETFORM, ADER, PÜİS ve TABGİS katkı sağladı.

Enerji sektörünün tüm piyasalarından toplam 50 İnsan Kaynakları Profesyoneli, anketlerin oluşturulması sürecine önemli katkılar sundu.

Elektrik Kurulu Gücünün Bölgesel Dağılımı

Sektörel Doğalgaz Satışları

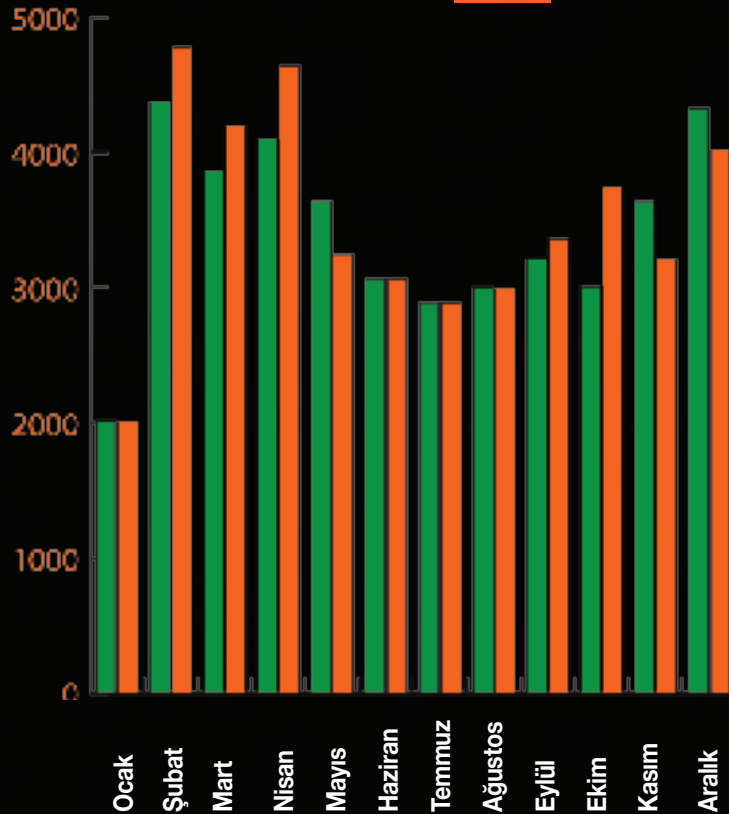
Kaynak: BOTAŞ, 2013

Açıklama: Toplam Kurulu Güç 57.056'dır.

43.874 45.922

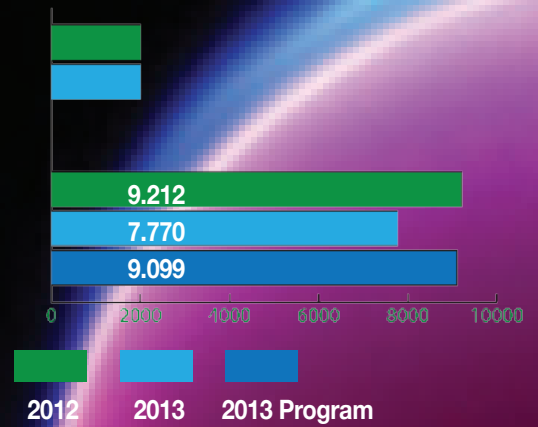
Ay Ay Doğal gaz İthalatı (2012)

Milyon metreküp

Toplam: 2012 43.874
2012 45.922

Doğal gaz satışları düştü

Milyon metreküp
Açıklama: 2012-2013 yılları kesin, 2013 Program verileridir.
Kaynak: BOTAŞ, Şubat 2013 itibarıyla.

Türkiye Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon kwh)

AYLAR	2012	2013	ARTIŞ (%)
Ocak	21.358,9	21.293,9	-0,3
Şubat	20.005,6	18.852,6	-5,8
Mart	20.685,5	20.402,4	-1,4
Toplam	62.049,9	60.548,9	-2,4

Elektrik Üretim ve Tüketimi (2011-2012, MWh)

	ÜRETİM		Dış		Dış	Tüketim		Artış
	2011	2012	Artış	Alım	Satım	2011	2012	
OCAK	19.603.106	21.436.659	9,4	388.038	466.073	19.724.373	21.358.624	8,3
ŞUBAT	17.649.923	19.924.139	12,9	388.287	307.296	17.790.306	20.005.130	12,4
MART	19.157.475	20.654.277	7,8	415.292	384.256	19.278.117	20.685.312	7,3
NİSAN	17.797.293	18.160.969	2,0	310.596	238.318	17.923.319	18.233.246	1,7
MAYIS	17.579.679	18.772.210	6,8	395.583	163.361	17.686.347	19.004.433	7,5
HAZİRAN	18.048.740	19.858.893	10,0	426.290	226.763	18.002.762	20.058.421	11,4
TEMMUZ	20.947.729	22.574.157	7,8	596.100	342.388	21.070.042	22.827.868	8,3
AĞUSTOS	20.491.721	21.339.366	4,1	522.043	261.636	20.673.510	21.599.773	4,5
EYLÜL	18.897.690	19.583.021	3,6	534.628	215.440	18.986.104	19.902.209	4,8
EKİM	18.900.535	17.760.236	-6,0	509.036	118.248	18.934.786	18.151.024	-4,1
KASIM	19.188.165	18.583.887	-3,1	595.097	92.893	19.146.616	19.086.091	-0,3
ARALIK	21.133.078	20.432.183	-3,3	738.971	136.506	21.090.030	21.034.648	-0,3
TOPLAM	229.395.133	239.079.998	4,2	5.819.960	2.953.179	230.306.312	241.946.779	5,1

ALTI BÜYÜK ŞEHİRİN DOĞAL GAZ TÜKETİMLERİ (2012, milyon m3)

	İSTANBUL(B)	İSTANBUL(A)	ANKARA	BURSA	ESKİŞEHİR	İZMİR	TOPLAM
Ocak	585.066	383.487	461.429	105.806	68.326	53.017	1.657.131
Şubat	583.039	375.770	445.444	107.372	62.816	52.311	1.626.752
Mart	469.632	300.960	360.357	73.488	48.408	44.301	1.297.146
Nisan	196.075	117.076	118.247	23.248	16.736	15.660	487.042
Mayıs	113.311	63.820	60.358	12.923	7.416	9.629	267.457
Haziran	89.426	47.865	46.899	11.711	5.381	8.014	209.296
Temmuz	82.684	43.545	43.537	10.184	4.750	6.735	191.435
Ağustos	76.788	40.325	41.331	11.687	5.405	5.658	181.194
Eylül	90.090	47.239	45.390	11.522	6.994	7.390	208.625
Ekim	97.627	52.860	63.825	13.520	14.287	8.003	250.122
Kasım	219.012	140.928	226.804	46.071	39.097	21.308	693.220
Aralık	489.328	309.984	364.278	88.372	58.397	44.615	1.354.974
TOPLAM	3.092.078	1.923.859	2.277.899	515.904	338.013	276.641	8.424.394

Kaynaklar: Enerji Ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı, EPDK, TEİAŞ, BOTAŞ

Elektriğin Kaynaklara Göre Üretimi (Şubat 2013)

40,6	Doğal Gaz
21,4	Hidroelektrik Barajlı
12,9	Taş Kömürü-Linyit
12,6	İthal Kömür
7,1	Doğal Gaz
2,7	Rüzgar
0,5	Çok yakıtlı (Sıvı+D. gaz)
0,5	Jeotermal
1,7	Diğer

FUTURALLIA ISTANBUL 2013 Uluslararası İş Görüşmeleri Forumu

FUTURALLIA ISTANBUL 2013 Uluslararası İş Görüşmeleri Forumu, 5-6-7 Haziran tarihleri arasında WOW Istanbul Hotels & Convention Center'da düzenlenecek. Türk firmalarının iştirakiyle ve İTO Başkanı, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve İDTM Yönetim Kurulu Başkanı Kadir Topbaş, , Fransa Dış Ticaret Bakanı Nicole Brichq ve Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan katılacak.

Tarih: 5-7 Haziran 2013

Yer: WOW Istanbul Hotels & Convention Center

Uluslararası Enerji Fuarı

Avrupa'nın önemli enerji fuarlarından ENERGA 2013 Saraybosna'nın Tuzla kentinde düzenlenecek. Fuar enerji, endüstri ve madencilik sektörlerinden çok sayıda firma katılıyor. Fuar, kömür madenlerinin modernizasyonu, yeni termik santrallerinin inşası ve yenilenebilir enerji kaynaklarından güneş ve rüzgar enerjisinin sunduğu avantajlardan faydalanmak isteyen Bosna Hersek'in enerji sektöründe uluslararası işbirliklerinin oluşturulması doğrultusunda önemli bir potansiyel barındırıyor.

Fuarla ilgili ayrıntılı bilgi: www.tuzlanskisajam.ba/eng

Yenilenebilir Enerji Konferansı

IRENEC 2013, 3. Uluslararası %100 Yenilenebilir Enerji Konferansı 27-29 Haziran 2013 tarihleri arasında İstanbul Maltepe Belediyesi Türkan Saylan Kültür Merkezi'nde yapılacak. Mevcut enerji ağını gelecekte tümüyle %100 yenilenebilir enerjilere dönüştürme küresel hedefi, IRENEC2012 Konferansının sonuçlarının ortaya koyduğu yolları da takip ederek IRENEC 2013'ün konularının da ana teması olacak.

Tarih: 27-29 Haziran

Yer: Maltepe Belediyesi Türkan Saylan Kültür Merkezi, İstanbul

Güneşçiler için son çıkış

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), güneş enerjisi üretimi için başvuruları 10-14 Haziran 2013 tarihleri arasında alacak. Başvuruların 10-14 Haziran tarihleri arasında alınacağını açıklayan EPDK Başkanı Hasan Köktaş, tarım arazilerinin korunması amacıyla, tarım arazilerine güneş enerjisinden elektrik üretmeye yönelik başvuruların kabul edilmeyeceğini vurguladı.

Türkmenistan'la ilgilenenler kaçırmamasın...

Özyeğin Üniversitesi "Türkmenistan Enerji Kaynaklarının Global Enerji Pazarına Etkisi" adlı bir toplantı düzenliyor. Üniversitenin Çekmeköy kampüsündeki etkinliği Türkmenistan İstanbul Başkonsolosluğu düzenliyor. Toplantıda Türkmenistan'la ortak iş yapmak isteyen, enerji fırsatları arayan şirketler için önemli bilgiler paylaşılacak.

Tarih : 27 Haziran 2013, Saat: 13:30

Yer : Özyeğin Üniversitesi, Çekmeköy, İstanbul

Avrupa'nın enerjisi Viyana'da konuşulacak

Avrupa'nın enerji üretimi dalındaki en büyük etkinliği Haziran ayında Renewable Energy World Europe 2013 ile birlikte Viyana fuarında kapılarını açıyor. Power-Gen Europe 2013, 4-6 Haziran 2013 tarihleri arasında ilk defa Renewable Energy World Europe 2013 ile birlikte Viyana fuarının sergi ve konferans merkezinde gerçekleşecektir. Bugüne kadar en büyüğü olarak kabul edilen fuar alanında Avusturya ve uluslararası enerji endüstrisinde önde gelen firmalar konvansiyonel ve yenilebilir enerji alanında know-howlarını sunacak. Enerji üretiminin tüm safhalarını kapsayan hizmetler ve teknolojiler tanıtılacak. Etkinliğe 100'den fazla ülkeden yaklaşık 14 bin katılımcı bekleniyor.

Gas&Power Türkiye Trabzon'da

Gas&Power Türkiye Enerji Zirvesi, 6 Haziran'da Trabzon'da başlayacak. Zirveye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız ve EPDK Başkanı Hasan Köktaş da katılacak. Zirvede düzenlenecek özel oturumda Yıldız ve Köktaş, basın ve sektörün sorularını yanıtlayacak. Zirvede ayrıca 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında EPDK tarafından hazırlanan ve 6 ay içinde çıkması gereken lisans, dağıtım, müşteri hizmetleri, denetim gibi çok kapsamlı 19 yönetmeliğin genel çerçevesi ve taslak çalışmalar sektöre Trabzon'da açıklanacak.

Tarih:6-7 Haziran

Yer: Dünya Ticaret Merkezi, Trabzon

ODTÜ'den çevre ve enerji yarışması

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampüsü Sürdürülebilir Çevre ve Enerji Sistemleri (SEES) Uluslararası Kavram Proje Yarışması (ICPC 2013) yapılacaktır. Tüm lise ve lisans öğrencilerine açık olan yarışmada dünyanın 21. yüzyıldaki en önemli sorunlarına çözüm yolları araştırılacaktır. Sürdürülebilir Çevre, Sürdürülebilir Enerji ve Sürdürülebilir Su Kaynakları konularında farkındalığını artırmak ve geliştirmek amacıyla tasarlanan yarışmaya katılmak için iki kişilik bir takım oluşturması gerekiyor. Yarışmada birinci, ikinci ve üçüncü olanlara sırasıyla, 1000, 750 ve 500 euro ödül verilecek.

Başvuru tarihi: 15 Haziran 2013

LPG'li araçlarda korkutan tablo

Ulaştırma Bakanlığı'nın, muayenelerde istenen LPG'li araçlara yönelik periyodik gaz sızdırmazlık raporunu zorunlu evraklar listesinden çıkarması "güvenlik" tartışmalarını yeniden gündeme getirdi. Uzmanlar, Ankara'da sızdırmazlık raporu olmadan trafikte seyreden 400 bin LPG'li aracın can ve mal güvenliği açısından vahim sonuçlar doğurabileceği uyarısında bulunuyor

Türkiye'de LPG'li otomobil sayısı 9 yılda yüzde 350 oranında arttı. Şu anda trafiğe kayıtlı 3,5 milyondan fazla LPG'li araç bulunuyor. Bu artış sayesinde Türkiye, dünyanın ikinci büyük LPG pazarı haline geldi. LPG piyasasındaki bu hızlı büyümeye karşılık Ulaştırma Bakanlığı'nın araç muayenelerine ilişkin yayınladığı bir genelgeyle LPG ve CNG'li araçlara yönelik periyodik gaz sızdırmazlık raporunu zorunlu evraklar listesinden çıkarması "LPG'li araçlarda güvenlik" tartışmalarını yeniden gündeme getirdi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü 19.12.2011 tarihli genelgeyle; araç muayene istasyonlarında LPG ve CNG'li araçlar için en geç bir ay önceki tarihe ait "Gaz Sızdırmazlık Raporu" aranması zorunluluğunu kaldırdı ve gaz sızdırmazlık raporu bulunmamasını, "ağır kusur"dan "hafif kusur"a dönüştürdü. Genelgenin yürürlüğe girdiği 2012 yılının Ocak ayı başından itibaren de "gaz sızdırmazlık testi" yaptırılan araç sayısında ciddi bir düşüş yaşandı.

Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi Varlık Özerciyes, Türkiye'deki 3,5 milyon LPG/CNG'li aracın güvenilirliğini artırmayı sağlayan "LPG/CNG Gaz Sızdırmazlık Raporu" zorunluluğunun bir genelge ile kaldırılmasının, kamu can ve mal güvenliği açısından vahim sonuçlar doğuracağını

belirterek, "Ankara'da 400 bin LPG'li araç sızdırmazlık raporu olmadan trafikte seyre-diyor" uyarısında bulunuyor.

DENETİMSİZ GÜNLERE DÖNÜLÜYOR

TÜİK'in 2012 yıl sonu verilerine göre; sadece başkentteki toplam 1 milyon 35 bin 719 otomobilin 479 bin 965'i LPG'li. Yani Ankara'daki otomobillerin neredeyse yarısı LPG ile çalışıyor. 2012 yılsonu itibarıyla kendilerinden gaz sızdırmazlık raporu alan otomobil sayısının 73 bin 510 adet olduğu bilgisini veren Özerciyes, "Yani 2012 yılı boyunca, Ankara'daki LPG/CNG'li araçların sadece yüzde 15'ine gaz sızdırmazlık testi yaptırılmış" diyor.

Toplu taşıma araçlarının durumu da vahim

LPG ve CNG'li ticari araçlar ve her gün binlerce insanın şehir içi taşımasını yapan Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin EGO'ya bağlı CNG'li otobüslerinin durumu da oldukça düşündürücü. 2011 yılında toplam 951 ticari araç ve 1097 EGO'ya bağlı otobüs için TMMOB'dan gaz sızdırmazlık raporu alınmışken; genelge sonrası, 2012 yılında bu rakamlar ticari araçlarda 369'a, otobüslerde 297'ye düşmüş durumda.

Yetkililere, kaza ve patlamalarla karşılaşmadan genelgeyi geri çekmeleri çağrısında bulunan Özerciyes, "Kazalar kader değildir, LPG'li araç denetimlerinde toplumun can ve mal güvenliğini kesin bir biçimde sağlamak mümkün" dedi

Daha renkli AVM'ler, daha nitelikli konutlar, daha verimli ofisler

TÜRKİYE'YE DEĞER

50 yıldır işimizle yaşıyor, Türkiye'nin dört bir yanına hayatı güzelleştiren alışveriş merkezleri, konutlar ve ofisler kazandırıyoruz.

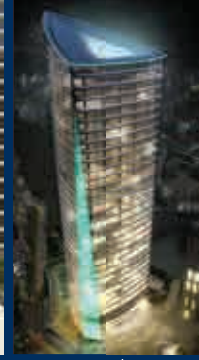
MALL OF İSTANBUL

TORUN CENTER / İSTANBUL

KORUPARK TERRACE / BURSA

TORUN TOWER / İSTANBUL

KORUPARK AVM / BURSA

TORIUM AVM / İSTANBUL

DEEPO OUTLET CENTER / ANTALYA

ZAFER PLAZA AVM / BURSA

ANKAMALL / ANKARA

BULVAR SAMSUN AVM

NETSEL MARINA / MARMARIS

NİŞİSTANBUL

2013 - 2015 ARASI
1 MİLYAR TL YATIRIM HEDEFİ,
2015'TE AVM VE OFİSLERDE 500.000 M²
KİRALANABİLİR ALAN HEDEFİ

DÜZENLİ KİRA GELİRİ GETİREN
AVM'LER İLE KUVVETLİ NAKİT AKIŞI,
ÇEŞİTLENDİRİLMİŞ KARMA
KULLANIMLI KONUT, OFİS VE OTEL
PROJELERİNE ODAKLANMIŞ
BÜYÜME STRATEJİSİ

PORTFÖY DEĞERİ
4,6 MİLYAR TL*

TORUNLAR GYO

www.torunlargo.com.tr

*31.12.2012 itibarıyla

Güvenilir doğal gaz tedarikçisi...

80 yıldır Almanya'da tüketicilerimize güvenli bir şekilde enerji ulaştırıyoruz.

EWE Enerji olarak Türkiye'de çok sayıda müşterimize, doğal gaz şebeke ve tedarik yönetimi tecrübemizle güvenilir, ekonomik ve müşteri odaklı hizmet sunuyoruz.

EWE Enerji A.Ş.
Büyükdere Cad. Astoria A Blok Kat: 4
34394 Esentepe İstanbul - Türkiye

T +90 212 336 60 00
F +90 212 336 60 40
www.eweenerji.com.tr

